

BODE

DES

HEILS IN CHRISTUS.

„DE HEER IS NABIJ!”

Fil. 4 : 5.

Overde Jaargang.

Brieven, teekeningen, enz. worden franco verzocht

onder het adres:

EXPEDITIE VAN DEN „BODE”

TE ROTTERDAM.

G E D R U K T

BIJ D. VAN SIJN. — ROTTERDAM.

1859/1860.

INHOUDS-OPGAVE

VAN DEN

TWEEDEN JAARGANG.

	Bladz.
1. <i>Wilt gijlieden ook niet heen gaan?</i>	1.
2. <i>Genade</i>	13.
3. <i>Het vertrouwen van Jezus</i>	17.
4. <i>Vergeeft elkander</i>	28.
5. <i>Iets over de inspiratie der H. Schrift</i>	31.
6. <i>Maar één ding doe ik.</i>	33.
7. <i>De man Gods te Beth-el</i>	41.
8. <i>Een onverdeeld hart voor Christus</i>	51.
9. <i>Naar huis!</i>	52.
10. <i>Een verontrust geweten valschelijk gerust gesteld</i> . .	53.
11. <i>De ware grond des vredes</i>	74.
12. <i>Lofzang aan Jezus</i>	80.
13. <i>Israël en de Gemeente</i>	81.
14. <i>Ziklag</i>	93.
15. <i>De goede strijd des geloofs</i>	97.
16. <i>Wij roemen in de verdrukking</i>	123.
17. <i>Het geheim onzer kracht</i>	129.
18. <i>De tucht naar Gods Woord</i>	139.

Wilt gijlieden ook niet heengaan?

In het zesde hoofdstuk van het evangelie van Johannes deelt de H. Geest ons een gesprek mede tusschen onzen Heer en de Joden, dat ons, wanneer wij het met een biddend hart onderzoeken, zeer veel licht over het leven des geloofs zal verschaffen. De Heer spreekt daar van eene gemeenschap tusschen Hem en de Zijnen, zoo naauw, zoo innig, zoo teeder als men ze slechts denken kan. Niets is in het christelijk leven van meer gewigt dan de dagelijksche gemeenschap met den Heer, dan de dagelijksche omgang met onzen Verlosser. »Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven. Want mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk drank. Die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt, die blijft in mij en ik in hem.» (vs. 54—56) *).

Wanneer men brood eet dan komt men tot dit brood in de naauwst mogelijke vereeniging, daar men het in zich opneemt; even zoo met water. Wanneer dus de Heer zegt, die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, dan wil Hij hiermede uitdrukken dat men met Hem in de naauwst mogelijke vereeniging moet komen, Hem als het ware in zich opnemen. Even als wij voor onze ligchamelijke voeding brood en water noodig hebben, zoo hebben wij ook voor onze ziel voedsel noodig en die spijs is de gemeenschap met Jezus.

Onze Heer had zich eerst voorgesteld als het brood des levens dat uit den hemel nedergedaald was. Wilde men

*) Velen hebben deze woorden van den Heer met het avondmaal in betrekking gebracht, doch hiervoor is volstrekt geen grond in het verhaal ons door Johannes medegedeeld. De Heer spreekt hier van Zijn vleesch en Zijn bloed en niet van Zijn ligchaam en bloed, en dit is een zeer groot onderscheid; de Joden zouden hem ook niet verstaan hebben, indien dit op het avondmaal moet toegepast worden. Bovendien ontvangt men niet door het eten van het brood en het drinken van den wijn aan het avondmaal het eeuwige leven, maar wel door het eten van het vleesch en het drinken van het bloed van Christus.

het eeuwige leven deelachtig worden, dan moest men Hem ontvangen als het levende brood dat uit den hemel was nedergedaald; men moest Hem aanschouwen en in Hem gelooven. Uit vs. 52 blijkt dat de Joden hierover streden en zeiden: Hoe kan deze ons Zijn vleesch te eten geven? En nu gaat de Heer over tot de nadere verklaring van Zijne woorden, tot het beschrijven onder een zinnebeeld van de gemeenschap, die er tusschen Hem en de geloovigen moest bestaan, zoo naauw zelfs, dat men Hem als het ware at. In vs. 55 stelt Hij deze gemeenschap als de spijs en den drank der Zijnen voor. En wat is nu het gevolg van deze nadere verklaring? Velen Zijner discipelen zeiden: Deze rede is hard; wie kan dezelve hooren? Van waar toch deze plotselinge verandering? Het is toch zeer vreemd, zal men waarschijnlijk denken, dat zij nu aan Hem geërgerd werden, terwijl zij zich al het vroegere zonder geërgerd te worden, hadden laten zeggen. Jezus had gezegd, dat zij in Hem moesten gelooven, dat de Vader hen moest trekken, dat niemand den Vader gezien had, dan die van God is, dat Hij het brood des levens was dat uit den hemel was nedergedaald en dit alles hadden zij zonder ergernis aangehoord. Doch zoodra Hij sprak van het eten van Zijn vleesch en het drinken van Zijn bloed, werden zij geërgerd en zeiden: „Deze rede is hard, wie kan dezelve hooren?” Het is een bewijs dat zij volkomen goed begrepen hadden, wat de Heer er mede wilde zeggen en dat de Heer zelf het niet zoo verwonderlijk vond blijkt daaruit, dat Hij aan Zijne andere discipelen vraagt: wilt gijlieden ook niet weggaan? Van waar kwam dus deze ergernis? Deze vraag is zeer belangrijk, ook voor ons, daar wij zien dat ook discipelen van Jezus geërgerd werden. Het is duidelijk, dat er iets bijzonder treffends, iets zeer vernederends voor vleesch en bloed lag in de woorden die Jezus gesproken had. Laat ons eens naauwkeurig nagaan, wat het zegt met Jezus gemeenschap te hebben. Men denkt daar, helaas ook onder de christenen, zoo ligt over. Men geeft zich zoo weinig rekenschap, wat het eigenlijk zegt, welke gevolgen zij heeft. Welnu

laat ons zien, wie Jezus was, daar voor de oogen der menschen.

De Joden zelven zeggen ons, wat zij van Hem dachten. »Is deze niet Jezus, de zoon van Jozef, wiens vader en moeder wij kennen?» Welk eene verachting ligt er in dit ééne gezegde opgesloten. Is deze niet Jezus, de zoon van Jozef, de timmerman uit Nazareth? Wij zien onzen Heer door Kanaän wandelen zonder gedaante of heerlijkheid (Jes. 53 : 2), als de nederige zoon van eenen timmerman uit Nazareth, uit dat Nazareth, waarvan zelfs een Israëliet zonder bedrog had gezegd: kan uit Nazareth iets goeds zijn; uit dat zelfde stadje welks bewoners Hem van de steilte hadden willen werpen.

Zonder uiterlijke vertooning was Hij ter wereld gekomen; eene kribbe was de plaats Zijner rust geweest; zonder vertooning had Hij dertig jaren geleefd als een arme timmermanszoon' en toen Hij nu eindelijk optrad als leeraar, toen kwam Hij in de grootst mogelijke eenvoudigheid, omringd door twaalf discipelen uit het verachte Galilea, ongeleerde en ongeletterde mannen, meest visschers van beroep. Hij zelf zegt: »de vossen hebben hollen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des menschen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge.» En zien wij nu daar tegenover het gezag en den grooten invloed van de hoofden des volks, van Overpriesters, Schriftgeleerden en Farizeën, die alles onder hunne magt hadden gebragt, die met veel uiterlijk vertoon God meenden te dienen, die met droevige aangezigten vastten, lange gebeden op de hoeken der straten uitspraken, die met veel vertoon aalmoezen uitdeelden, dan zullen wij eenigzins kunnen begrijpen, hoe het den Joden ergerde, dat zij het vleesch en het bloed van dien Jezus van Nazareth moesten eten en drinken.

Daarbij kwam nog, dat hij door de oversten werd verworpen en door Zijn spreken en handelen te kennen gaf, dat hun geheele godsdienst bij Hem niet de minste waarde had. Hij verklaarde hen voor geveinsden en zeide tot Zijne discipelen, dat zij zich wachten zouden voor den zuurdeesem der Farizeën, welke geveinsdheid was. Hij openbaarde de geheime drijfveeren van hun gedrag: »Gij,

adderen-gebroedsels!" zeide Hij, » hoe kunt gij goede dingen spreken, daar gij boos zijt? want uit den overvloed des harten spreekt de mond." Matth. 12 : 34. En » wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeën, gij geveinsden! want gij eet de huizen der weduwen op en dat onder den schijn van lang te bidden; Wee u, want gij omreist zee en land, om éenen Jodengenoot te maken, en als hij het geworden is, zoo maakt gij hem een kind der helle, tweemaal meer dan gij zijt." (Matth. 23 : 14, 15; zie verder tot vs. 36). Hij hechte niet de minste waarde aan de inzetten der ouden en zeide ronduit, dat men God moest dienen in geest en in waarheid en dat hun geheele godsdienst voor God verwerpelijk was. Al hunne menschenlijke inzetten, voorschriften en wat dies meer zij, keurde Hij openlijk af. Was het wonder dat de overpriesters Hem zochten te dooden? Was het wonder dat zij niets van Hem wilden weten? Immers neen, want zoo hij de overhand verkreeg was hunne gansche magt, hun gansche gezag ten einde. En nu de schare — o zij volgde Jezus wel is waar, doch waarom? Het was alleen om Zijne wonderen, Zijne genezingen en omdat Hij hen met brooden had gespijzigd. Dat zij overigens geheel en al onder de magt der Farizeën stonden blijkt duidelijk uit de geschiedenis van den blindgeborene, wiens ouders niet eens durfden getuigen, wie hem had genezen, daar zij gedreven werden door de vrees van buiten de synagoge geworpen te worden — als of het niet beter en zaliger is bij Jezus te zijn en voor Hem te getuigen, dan in alle mogelijke synagogen, kerken en genootschappen. Daarom vinden wij het niets verwonderlijk dat zij zich ergerden, toen Jezus sprak van gemeenschap met Hem. Uit welke ergernis blijkt dat zij zeer goed begrepen waar het hier op aankwam; wilden zij het eeuwige leven deelachtig worden dan moesten zij op de innigste wijze met Hem vereenigd worden, met Hem den verachte, den nederige. Neen, dat was te erg. Hem voor een profeet, voor een groot profeet te houden, dat kon er bij velen nog door, maar zoo innig met Hem vereenigd te worden, dat was voor hun vleesch en bloed te

veel geverg'd. Maar waarom dan toch? zult gij misschien vragen. Was deze Jezus dan niet een groot profeet, die hoewel Hij in zulk eene dienstknechtsgestalte verscheen, toch het land doorging, goed doende? Deed Hij dan niet vele wonderen? Genas Hij niet vele zieken? Werden niet de dooven hoorende, blinden ziende, melaatschen gereinigd, duivelen uitgeworpen, dooden opgewekt? Sprak Hij niet zoo als geen mensch ooit te voren gesproken had? Leerde Hij niet als magthebbende, ver verheven boven de Farizeën? — O ja, dit alles is volkomen waar, dit alles zagen de Joden, wisten zij volkomen goed en toch ergerden zij zich aan dit gezegde van Jezus. Waarom? Omdat zij zeer goed begrepen, dat als zij het vleesch en het bloed van den Zoon des menschen aten en dronken, zij met Hem op de innigste wijze werden verbonden, dat wil zeggen, dat zij evenzoo in deze wereld zouden zijn als Hij. Wanneer zij met Hem verbonden werden, dan moesten zij afstand doen van alle aardse grootheid, van alle wereldsche eer, van alle wereldsch genot, dan moesten zij in Zijne vernedering deelen, Zijne smaadheid dragen; dan zouden ook zij door de Joden verworpen worden; dan zouden ook zij geene plaats hebben waar zij hun hoofd konden nederleggen, dan werden ook zij bedreigd met steeniging en dood, dan zouden zij — en dit was wel het ergste — uit de Synagoge geworpen worden. En nu, dat wilden zij niet. Neen, liever blijven zoo als zij waren, dan door Jezus te volgen alles te verliezen, wat zij hadden. Liever bedroefd henengaan, dan alle goederen te verkoopen om Zijn discipel te zijn. Daarom, gij gevoelt het geliefden, daarom ergerden zij zich, daarom verlieten zij den Heer en wandelden van dien dag niet meer met Hem. (vs. 66). Zij wilden wel door Jezus genezen worden, wel door Hem gespijzigd worden, ook konden zij Zijne redenen aanhooren en zelfs uitroepen: »Is deze niet de Christus;» maar toen er van zelfhandelen sprake was, toen hun gezegd werd, dat zij alleen door naauwe vereeniging met den Heer het eeuwige leven konden verkrijgen, toen gingen zij heen.

„Hoe treurig,” roept gij misschien uit en wij stemmen volkomen hiermede in, doch komen met de vraag tot u, hoe gij hieronder staat? Het is zeer gemakkelijk anderen te oordeelen en toch zelf te blijven zoo als men is. Het gevaar waarin wij ons bevinden is veel grooter dan dat waarin de Joden waren. Nu behoort bijna onze gansche omgeving tot de zoogenaamde christelijke kerk en daarmede denkt men te volstaan, doch dit is er verre van af. Zoo onze Heer Jezus heden ten dage in ons midden verscheen, Hij zou dezelfde uitwerking Zijner woorden kunnen opmerken. Het uiterlijk aanzien der menschen is eenigzins veranderd, maar hun karakter in geenen deele. Vele discipelen van Jezus worden nog heden ten dage geërgerd, wanneer er van zelfverloochening, van het afstaan van eigen eer en voordeel sprake is. Even als de Joden willen zij gaarne voor zeer godsdienstig gehouden worden, zij zijn zeer stipt in de vervulling hunner pligten, kunnen veel over Gods Woord redeneren, zijn zeer ervaren in al de hoofdpunten der christelijke leer en verwerpen zelfs ieder, die daar eenigzins van afwijkt en toch wanneer men over gemeenschap met Jezus spreekt, wanneer men hen wijst op de vele dingen, waarin zij zich aan de wereld gelijkvormig maken, dan gaan zij onwillig heen. Of — en dit is nog treuriger — zij spreken veel over de gemeenschap met den Heer en uit hunnen handel en wandel blijkt, dat zij volstrekt niet begrijpen wat dit eigenlijk is. Daarin staan zij dan nog beneden de Joden, deze begrepen ten minste de bedoeling des Heeren, doch tegenwoordig kan men vele christenen aantreffen, die volstrekt niet begrijpen, dat zij onmogelijk van gemeenschap met Jezus kunnen spreken, zoo lang zij met allerlei personen en zaken in gemeenschap staan, die volstrekt niets met den Heer te maken hebben. Zij begrijpen niet, dat wanneer men zegt met Jezus gemeenschap te hebben, Zijn vleesch te eten en Zijn bloed te drinken, men ook van alles afstand moet doen, wat niet met Hem in gemeenschap kan staan, dat men niet met den Heer gemeenschap kan hebben en te gelijk met de wereld. Zij verstaan niet, dat alle wereld-

sche eer, alle wereldsch genot, alle grootschheid des levens moet wegvallen, wanneer men met Jezus gemeenschap wil hebben. Zij doen op eene fijnere wijze, wat de Joden in Jezus dagen ook deden, met veel uiterlijk vertoon dienen zij God, vele dingen worden er opgerigt voor het oog der wereld, vele openbare gebeden worden er opgezonden — en bij dat alles vindt men geene gemeenschap met Jezus, vindt men eene gelijkvormigheid aan de wereld tot zelfs in die zaken, die alleen tot de dienst Gods behooren. Zoo zij in de dagen van Jezus geleefd hadden, zij waren ongetwijfeld henen gegaan, daar de Heer hen evenzoo zou toegesproken hebben, als de Joden. Doch velen doen nu als of men in de dagen van Christus geheel anders behoorde te wandelen dan thans. Alle discipelen des Heeren hebben toch ongetwijfeld verschillende malen Joh. 6 gelezen en zijn toch dezelfde gebleven; zij werden niet geërgerd en ook niet van hunne verkeerdheden overtuigd. Waaraan is dit toch toe te schrijven? Van waar komt toch dat groote verschil tusschen hen en de Joden? O, de oorzaak ligt daarin, dat hun geweten niet teeder, niet naauwgezet genoeg is, dat het: Gij zijt die man, niet doordringt tot hun hart, daar zij te veel verdiept zijn in alle andere zaken, handelsbetrekkingen of huisselijke bezigheden, genootschappen op wereldlijk of kerkelijk of zoogenaamd christelijk gebied en daardoor geen tijd over hebben om hun oor te leenen aan de hemelsche dingen. Invloed te verkrijgen op wereldlijk of christelijk gebied, aan het hoofd van vele inrigtingen te staan, ziedaar hunne bezigheid, ziedaar hunne eer. Daardoor denken zij Jezus te dienen. En ach! het is er zooverre van verwijderd.

Doch, waarde lezers, nu zult gij mij misschien te gemeet voeren: »dat het niet goed is om zich zoo geheel en al van de wereld af te scheiden, daar men toch nog altijd in de wereld is; dat men ook wel alles kan overdrijven en eenzijdig opvatten.” Wij doen u hierop eene vraag. Zijt gij waarlijk een discipel van Christus, d. i. zijt gij waarachtig wedergeboren? Zoo ja, behoort gij dan den hemel of de wereld toe? Zijt gij dan niet geroepen

als een kind des lichts te wandelen? En indien gij in iets, hoe gering ook, met de wereld mede doet, gaat gij dan niet terug tot de duisternis, waaruit gij verlost zijt? Zijt gij dan niet geroepen uwen Heer en Heiland in alles tot voorbeeld te nemen? Wat antwoordt gij nu? Misschien wel: daartoe heb ik geenekracht, ik kan den Heer niet navolgen, ik kan mij niet zoo van de wereld afscheiden. O, armzalige verontschuldigen! Bedenkt toch dat Christus u Zijnen Geest heeft geschonken en dat gij daardoor bekwaam zijt gemaakt alles te kunnen doen wat Hij van u vraagt. De H. Geest zegt u, niet naar het vleesch, maar naar den Geest te wandelen; Hij zegt u in den hemel te wandelen; Hij zegt u om Christus wil alles te verlaten. En denkt gij nu, dat gij dat niet kunt? Maar welk een denkbeeld hebt gij dan toch van God? Gelooft gij dan waarlijk, dat Hij u iets zou laten zeggen, wanneer gij onbekwaam zijt het te doen? Gij zijt ééne plant met Christus gemaakt en nu zijt gij door Hem tot alles in staat. »Die den Heer aanhangt is één Geest met Hem.» Of zult gij misschien antwoorden: ziet gij wel, dat gij alles eenzijdig opvat; gij spreekt van Jezus na te volgen en zoo ik dat moet doen dan mag ik ook wel de genoegens der wereld genieten, want ook de Heer ging wel naar eene bruiloft. O, wat is toch het vleesch, wat is toch eigen wil en eigen lust; de minste schijn wordt aangegrepen om toch aan de vleeschelijke begeerten, aan de grootschheid des levens te kunnen voldoen. »Onze Heer ging wel naar eene bruiloft» zegt gij en dit is volkomen waar; doch *hoe* ging Hij er, wat deed Hij daar? Was Zijne komst aldaar niet tot verheerlijking Gods? Johannes zegt ons: Hij heeft Zijne heerlijkheid geopenbaard. Welnu, ga ook gij naar uwe partijen en gemakelijkheden en leg daar te midden der aanzittenden eene getuigenis voor Jezus af; openbaar daar, dat gij door Hem zijt gekocht met Zijn bloed; toon daar, dat gij den hemel toebehoort; wij zullen u niet alleen laten gaan, maar er ons zelfs in verblijden, wetende dat gij zoo gestemd zijnde u aldaar niet op uwe plaats zult gevoelen. Maar ach, het is er verre van af, dat gij dit doen zult, het komt zelfs

niet in u op, zoo iets te doen. Gij zoudt bespot worden, men zou u uitlagchen, men zou u verachten en dat wilt gij niet, daartoe zijt gij veel te veel gehecht aan wereldsche eer en roem, dat is te veel van u gevergd. Jezus op een afstand te volgen, dat kan er mede door, maar zoo met Hem vereenigd te zijn, Zijn vleesch te eten en Zijn bloed te drinken, daarvoor schrikt gij terug en zoo gij het niet denkt te doen en toch zoo blijft, als gij zijt, dan verstaat gij niets van de gemeenschap met Jezus.

O, wij moeten u diep, zeer diep beklagen, dat gij, die belijdt in Jezus te gelooven, toch zoo weinig waarde hecht aan Zijne gemeenschap, toch zoo gering denkt over Hem, over Zijne eer en verheerlijking. Wij kunnen niets anders doen, dan u de gansche waarheid in hare volle kracht en duidelijkheid voor te stellen met de vurige bede, dat God u de oogen opene voor het *te laat* zal zijn. Te laat — roept gij welligt uit — houdt gij mij dan voor een ongeloofige? Daarover willen wij nu niet spreken, maar u alleen eenige uitspraken van Gods Woord voor oogen stellen. Jezus heeft gezegd: die niet verlaat alles, wat hij heeft, die kan mijn discipel niet zijn, (Luk. 14 : 33). En zoo wie zal verlaten hebben huizen, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, of vrouw, of kinderen, of akkers, om mijn naams wil, die zal honderdvoud ontvangen en het eeuwige leven, (Matth. 19 : 29), en de H. Geest zegt in 1 Joh. 2 : 16: Want *AL* wat in de wereld is, de begeerlijkheid des vleesches, en de begeerlijkheid der oogen, en de grootschheid des levens, is niet uit den Vader, maar is uit de wereld.” Met één woord, hij die het vleesch en het bloed van den Zoon des menschen niet eet en drinkt, die heeft het eeuwige leven niet. Het is eene volstreckte onmogelijkheid, dat hetgeen God eens heeft gesproken, zou vernietigd worden. Wanneer Jezus gezegd heeft dat men alles moet verlaten om Zijn discipel te zijn, dan blijft dit door alle eeuwen van kracht en het zal eenmaal voor den regterstoel van Christus openbaar worden, dat een dienen van God en te gelijk van de wereld, al is het ook in schijnbaar geringe zaken, onmogelijk is. Jezus wil ons geheel en alleen voor

zich hebben. God is met niets minder te vreden, dan dat gij Zijne eigene heiligheid openbaart in al uwen wandel, en dit is onmogelijk zoo lang uw hart gehecht is aan de dingen dezer aarde, zoo lang gij u met zaken bezig houdt, die met Zijne gemeenschap onbestaanbaar zijn.

Behoort gij, waarde lezer, tot degenen die geërgerd worden? Welnu ga dan gerust henen en wandel dan van nu af niet meer met den Heer, maar weet dan ook zeker dat gij geen deel aan Hem hebt, — doch neen, wij bidden u liever keer terug, werp alles weg wat u verhindert met Jezus gemeenschap te oefenen! Laat de waarheid u vrijmaken en keer u van de wereld geheel en alleen tot Jezus. Zoo gij zegt den Heer lief te hebben, heb Hem dan toch alleen lief, want weet dat Zijn vleesch waarlijk spijs en Zijn bloed waarlijk drank is. Zoo gij Hem hebt dan hebt gij ALLES, maar zoo gij terug schrikt voor die naauwe vereeniging met Hem, daar gij niet alles kunt verlaten om Hem te volgen, dan zijt gij in niets beter dan de Joden, ja nog veel erger, daar u nog meerder licht is opgegaan; want u is den opgestanen Jezus gepredikt. Met al uw roemen op liefde tot den Heer, met al uw werken voor Zijn koninkrijk zoudt gij in staat zijn hem te steenigen of te dooden, die u de volle waarheid doet hooren. Deze woorden zijn hard, — doch geliefden, het is noodig tegenwoordig duidelijk te spreken dewijl men anders niet verstaan wordt, en gij, hetgeen tot u gezegd is, op anderen toepast. Wij bidden u werpt toch dat dubbelzinnige masker van uw aangezicht, keert of geheel en al tot de wereld, of geheel en al tot Jezus. En of gij nu in groote of kleine dingen u aan de wereld gelijkvormig maakt, dat is voor den Heer hetzelfde, of gij het doet in uw huis, in uwe zaken, in de opvoeding uwer kinderen, in uwe godsdienstoefeningen, in uwe kerkgenootschappen, in uwe vereenigingen en wat dies meer zij — of in den toestand van uw eigen hart, in uwe gedachten, woorden of werken, het is alles hetzelfde. Geen gemeenschap met den Heer is mogelijk zoo lang gij u aan de wereld gelijkvormig maakt.

En gij waarde lezer, die dit alles hebt ingezien — gij, die verstaan hebt, wat het zegt met Jezus gemeenschap te hebben — gij, die uwen wandel in den hemel hebt — gij, die bedenkt de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn — gij die dus met Petrus op de vraag van Jezus: of ook zij niet wilden heengaan? antwoordt: »tot wien zullen wij henen gaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens, en wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus de Zoon des levenden Gods,” (vs. 68, 69) — o! gij weet ook wat het zegt het vleesch en het bloed van den Zoon des menschen te eten en te drinken. Gij weet het, hoe zalig het is met Jezus gemeenschap te hebben. Gij hebt de kracht van die hemelsche spijs, van dien hemelschen drank ondervonden. Ja, wat is gelukkiger dan Hem in alles te volgen, wat zaliger dan om Zijns naams wil alles te verlaten; Hij toch heeft de woorden des eeuwigen levens. Zijn vleesch is waarlijk spijs en Zijn bloed is waarlijk drank. Wordt het u moeilijk door de velerlei verzoeken der wereld — in Zijne gemeenschap vindt gij kracht, want Hij kan medelijden met u hebben, daar ook Hij verzocht werd. Ondervindt gij smaad en hoon van de wereld — in Zijne gemeenschap vindt gij blijdschap, want gij weet, dat ook Hij gesmaad en veracht werd en dat de dienstknecht niet meerder is dan zijn Heer. Wordt gij aangevallen door den satan — in Zijne gemeenschap vindt gij sterkte, want gij weet dat Hij den duivel heeft overwonnen. Wordt gij vervolgd en gehaat om Zijns naams wil — in Zijne gemeenschap vindt gij geduld, want ook Hij onderging het zwaarste lijden en bad voor Zijne vijanden. Wordt gij door velen, die zich discipelen van Jezus noemen, verlaten, omdat gij Hem navolgt, omdat gij in alles aan Hem zoekt gelijkvormig te zijn — in Zijne gemeenschap ontvangt gij troost, want ook Hij werd door velen Zijner discipelen verlaten. Verliest gij door uwe afscheiding van de wereld, uw aanzien, uwen roem, uwe eer, uwe tijdelijke goederen — in Zijne gemeenschap vindt gij rust, daar gij weet dat ook Hij in dienstknechtsgestalte hier op aarde was, Hij de Zoon Gods; dat ook Hij geene

plaats had waar Hij Zijn hoofd kon nederleggen, dat Hij u tot een kind Gods heeft gemaakt en dat die Vader voor u zorgt, meer dan eene moeder voor haren zuigeling. Beschuldigt men u van vele dingen, hoewel gij u voor God onschuldig weet — in Zijne gemeenschap wordt gij gesterkt, want ook Hij werd van vele dingen beschuldigd, zonder ooit tegen te spreken. En zoo vinden wij, mijne broeders, bij alles wat ons hier op aarde ontmoet, in lijden, in beproevingen, in smaadheden, in vervolgingen, kracht, vreugde, blijdschap en rust in Zijne gemeenschap. Één oogenblik buiten die gemeenschap doorgebracht zal ons met diepe droefheid vervullen. In zooverre gij uwe werkelijke roeping verstaat, in zooverre gij u afscheidt van de wereld en hare beginselen, in zooverre kunt gij ook zeggen Zijn vleesch te eten en Zijn bloed te drinken. Hoe naauwer uwe vereeniging met Jezus is des te meer zult gij ook Zijn beeld op aarde vertoonen. Hij moet eene gestalte in ons verkrijgen en daarom laat ons Hem in alles navolgen, Zijnen voetstappen drukken, Zijn persoon in ons opnemen en ons met Hem vereenzelvigen. Laat ons dan alles afleggen wat die gemeenschap kan verstoren. Laat ons meer en meer voortgaan ons af te scheiden van de wereld, van alle wereldsche beginselen, bedoelingen en genoegens, want al wat niet uit God is, is uit den duivel en al wat uit de wereld is, is niet uit God. O! het is waar, dat wij alsdan veel te lijden en te verdragen zullen hebben, doch wij zagen ook hoe Jezus ons in Zijne gemeenschap *alles* schenkt, en »zoo wij gemeenschap hebben aan het lijden van Christus, laat ons blijde zijn, opdat wij ons ook in de openbaring Zijner heerlijkheid mogen verblijden en verheugen» (1 Petr. 4:13). »Indien gij gesmaad wordt om den naam van Christus, zoo zijt gij zalig: want de Geest der heerlijkheid en de Geest van God rust op u» (vs. 14).

Ja, geliefde broeders, tot wien zullen wij dan henen gaan? wie zal ons troost kunnen geven, wie zal ons kunnen sterken in den strijd, anders dan onze dierbare Verlosser? Neen, er is in den hemel, noch op de aarde niemand, dan Jezus, tot wien wij de toevlugt kunnen nemen. In

Zijne armen te rusten, is het zaligste voorregt van den christen. Hij zij onze vreugde, onze blijdschap, onze kroon, ons alles, van nu aan tot in eeuwigheid. Amen!

Genade.

Hoe heerlijk is het niet voor onze zielen om de *genade* Gods te bepeinzen; want wat zijn wij niet aan die genade verschuldigd? Moge de God van alle genade ons leiden, terwijl wij eenige oogenblikken stilstaan bij den gezegenden aanblik Zijner genade voor ons arme zondaars!

De waarheid zelve dat wij zondaars zijn toont ons de noodzakelijkheid, dat, indien God met ons handelt, het alleen door genade moet zijn. De Schrift kent slechts twee wegen, langs welke de mensch met God en God met den mensch in betrekking kan komen, en deze twee wegen, volmaakt in zichzelf, zijn óf eenen volmaakten wandel d. i. gehoorzaamheid, óf alleen genade voortspruitende uit het op zijde zetten van alle werken om tot de zaligheid te komen. Zelfs de verhardste zondaar zal niet durven ontkennen, dat er zeer veel aan die gehoorzaamheid ontbreekt, en daarom kunnen wij alleen door *genade* behouden worden. Doch laat ons, zonder verder dit onderwerp te behandelen, een weinig den *stroom* van genade nagaan. De Schrift verklaart ons, dat het *genade* was, die God bewoog om ons de behoudenis en de eeuwige zaligheid te schenken. Want sprekende over de »aanneming tot kinderen door Jezus Christus in zichzelf» (Efez. 1 : 5) zegt Hij, dat het is: tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, door welke Hij ons begenadigd heeft in den Geliefden. Het was de genade Gods, die ons heeft uitverkoren van vóór de grondlegging der wereld. En daar het de genade was, die begon, zoo moet het ook genade zijn, die voortgaat en voleindigt. God wachtte tot dat de wet haren vollen loop had volbragt »als een tuchtmeester tot Christus,» tot dat het duidelijk was gebleken, dat de wet den zondaar in zijne hulpeloosheid niet helpen kon en dat het bloed van stieren en bok-

ken onvoldoende was om de zonden weg te nemen. Hij wachtte, en zond toen in de *volheid der tijden* Zijnen Zoon, geworden uit eene vrouw, geworden onder de wet. Welk eene oneindige genade en wijsheid! Hoe noodzakelijk voor ons, die dood waren door zonden en misdaden! Hij kwam daarom op den juisten tijd; want »toen wij nog krachteloos waren, is Christus *te zijner tijd* voor de goddeloozen gestorven.” En inderdaad God zet Zijne genade nog voort en toont ons, dat het genade *is*. »God bevestigt Zijne liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, toen wij nog zondaars waren.”

Doch niet alleen dit; zie de roeping der gemeente, zie wat God voor de gemeente gedaan heeft in de opstanding en verheerlijking van Christus. — Hij rukte haar uit den poel der ellende, in welken zij verzonken was (Ef. 2 : 1 — 3) en nam haar zoo als zij was, onze zonden verre van ons doende door het bloed van Christus, »ook toen of hoewel wij dood waren door de misdaden, heeft Hij ons levend gemaakt met Christus (uit *genade* zijt gij zalig geworden), en heeft ons mede opgewekt, en heeft ons mede gezet in den hemel in Christus Jezus.” En inderdaad het volgende vers verklaart ons, waarom dit alzoo is »opdat Hij zou betoonen in de toekomstige eeuwen den uitnemenden rijkdom Zijner genade, door de goedertierenheid over ons in Christus Jezus.” Hoe heerlijk is niet die ééne gedachte van genade; alles wordt weggenomen, wat ons zou kunnen verhinderen om hare volheid te aanschouwen. »Want uit genade *zijt* gij zalig geworden door het geloof,” en dat geloof (de hand waarmede wij haar ontvangen) is niet uit u, het is Gods *gave*. Neen voorwaar niet door werken, want wij zijn Zijn maaksel, en hoe kan het maaksel roemen tegen zijnen maker, anders dan door iets dat hij zelf gemaakt heeft?

Sla nog eenmaal een blik op de plaats waarmede wij begonnen zijn (Ef. 1 : 3). Het is niet slechts een aantal zegeningen, die ons deel werden, maar eene onafgebrokene schakel van zegeningen — »*alle* geestelijke zegening in den hemel in Christus.”

Hoe meer wij de verlossing en de zegening der gemeente in Ef. 2 en 1 beschouwen, zooveel te meer zullen wij zien dat het door genade *moet* zijn. Hare hoogte en hare diepte verbreekt elken band van 's menschen regt of kracht.

Doch er is nog meer. Zie op den persoon, in wien deze genade tot u komt — den Zoon Gods, Zijnen eenig geliefden Zoon in wien Hij altijd een welbehagen had, één met den Vader; wat aanschouwen wij daar? Het is het heerlijkste van alles. Het is eene onuitsprekelijke gave. Hij spaarde Zijnen eigenen Zoon niet, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven. »De engelen zijn begeerig er in te zien.»

Welk eene blijdschap te weten, dat de genade haar werk zal voleindigen. Ja, waarlijk, het is God alleen die in ons werkt het willen en het werken naar Zijn welbehagen. »Gij hebt al onze zaken uitgerigt.»

Verder weten wij, dat:

Wie genade bragt, ook eer zal geven,

Aan ons de kroon Zijns rijks in 't eeuw'ge leven.

Aldus zal Hij zijn eigen werk bekroonen.

Hoe zalig is het voor het hart, om te midden van het verderf en de velerlei gebreken der kerk, te midden van onze eigene zonden en gebreken, over alles heen te zien op die genade, die vrij en onafhankelijk van alles voor ons werkt. Zij verkwikt onze ziel, zij bemoedigt en vertroost ons, zij schenkt ons een frisch en onbepaald vertrouwen op God en rust ons toe voor ons werk. »Hoort naar mij,» zegt de Heer tot het overblijfsel van Israël (Jes. 51), gij die de gerechtigheid najaagt: aanschouwt den rotssteen, daar gij uitgehouwen zijt en de holligheid des bornputs, daar gij uitgegraven zijt. Aanschouwt Abraham, uwen vader en Sara die u gebaard heeft: want ik riep hem, toen hij nog *alleen* was, en ik zegende hem en ik *vermenigvuldigde* hem.» Het gevolg is volkomen vertrouwen. »Want de Heer zal Sion troosten, Hij zal troosten al hare woeste plaatsen, en Hij zal hare woestijnen maken als Eden, en hare wildernis als den hof des Heeren;

vreugde en blijdschap zal daarin gevonden worden; dankzegging en eene stem des gezangs."

Het is zoo gelukkig en tevens zoo nuttig alleen te denken aan de eenvoudige *genade* Gods; want dezelfde geest, die den ongeloovige bewerkt om de *behoudenis* uit de werken te verkrijgen, werkt ook op ons om ons tot slavernij te brengen, om onze begrippen van de eenvoudige *genade* Gods te verduisteren en om ons alzo, meer of minder af te scheiden van de fontein van alle vreugde en van alle kracht. Want onze kracht zal altijd in evenredigheid staan tot onze afhankelijkheid van de *genade* Gods. Is deze fontein beroerd, dan zal haar water voorzeker troebel worden in onze ziel. En hoe beslist is de Geest Gods niet; Hij kent het groote belang van hare zuiverheid. Hij laat voor geene vergissing plaats. Gal. 5 : 4 — »Christus is u ijdel geworden, die door de wet geregtvaardigd wilt worden (geheel, of *ten deele*, want de Galaten hadden Christus niet *geheel en al* verloochend, maar zij wilden Christus hebben *en* nog iets nevens Hem); gij zijt van de *genade* vervallen." Dat is, gij hebt den grond der *genade* verlaten.

Ja; de slotsom van het evangelie zal altijd gevonden worden in de volheid dezer woorden van den apostel (Titus 2 : 11) — »De zaligmakende *genade* Gods is verschenen aan alle menschen, en *onderwijst* ons, dat wij de goddeloosheid en de wereldsche begeerlijkheden verzakende, matig, regtvaardig en godzalig leven zouden in deze tegenwoordige wereld; *verwachtende* de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van den grooten God en onzen Zaligmaker Jezus Christus; die zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons verlossen zou van alle ongerechtigheid en zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken." Dat is de gouden keten Gods, *genade* loopt door al hare schakels. Laat het ons gedurig gebed zijn, dat de *genade* in elk opzigt, in hart en leven, hare volle uitwerking op ons hebbe.

(Uit het Engelsch).

Het vertrouwen van Jezus.

(PSALM 16.)

Bewaar mij, o God! want ik betrouw op U. *O mijne ziel!* gij hebt tot den Heere gezegd: „Gij zijt de Heere, mijne goedheid *raakt* niet tot U; *maar* tot de heiligen, die op de aarde zijn, en de heerlijken, in dewelke al mijn lust is. De smarten dergeuen, die eenen anderen *God* begiftigen, zullen vermenigvuldigd worden; ik zal hunne drankofferen van bloed niet offeren, en hunne namen op mijne lippen niet nemen. De Heere is het deel mijner erve, en mijns bekers; Gij onderhoudt mijn lot. De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja eene schoone erfenis is mij geworden. Ik zal den Heere loven, die mij raad heeft gegeven; zelfs bij nacht onderwijzen mij mijne nieren. Ik stel den Heere geduriglijk voor mij; omdat Hij aan mijne regterhand is zal ik niet wankelen. Daarom is mijn hart verblijd, en mijne eere verheugt zich; ook zal mijn vleesch zeker wonen. Want Gij zult mijne ziel in de hel niet verlaten; Gij zult niet toelaten dat Uw Heilige de verderving zie. Gij zult mij het pad des levens bekend maken; verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; liefelikheden zijn in Uwe regterhand, eeuwiglijk.”

Van het oogenblik dat wij in den Heer Jezus geloofd hebben, wordt *in Hem* de bron gevonden van alles, wat ons troosten, wat ons vreugde en vertrouwen geven kan; terwijl alles wat ons bedroefde, alles wat ons geweten veroordeelde of rigtte, in enkel en volkomene genade *door Hem* een einde nam. Zoo lang wij ons standpunt in Christus niet kennen, vreezen wij voor de waarheid, welke van de volmaaktheid eens heiligen spreekt; maar is het ons helder geworden, dan zien wij in, dat deze waarheid ons alleen zegen en vreugde brengt.

Zoo is het met dezen psalm. Weinige gedeelten der Heilige Schrift geven ons zulk een gevoel van onze zwakheid en onze gebreken, zoo wel als van ons veelvuldig struikelen, dan deze psalm, en dat wel daardoor, dat in denzelfden de volmaaktheid wordt voorgesteld van eenen, die *zonder vlek* voor God was, en *nooit* viel. Doch alles, wat Zijne uit- en inwendige volmaaktheid openbaart, kan bij ons slechts treurigheid en moedeloosheid bewerken, zoo

wij het buiten het ware voorwerp, d. i. Jezus zelfen, beschouwen. Indien wij onze harten verzekeren willen door de *ondervindingen*, welke ons de psalmen geven, dan kunnen wij alleen uitroepen: »Heer, ga van mij uit, want ik ben een zondig mensch.» Geene ziel zou dan waren vrede kunnen deelachtig worden. En toch zoeken velen *hierin* hunne zekerheid; zij trachten dezelfde trekken, dezelfde ervaringen in zich te vinden, gelijk zij ons in de psalmen worden voorgesteld, en zij nemen deze tot maatstaf, om zichzelf te beoordeelen. In psalm 17 : 2, 3 lezen wij: »Laat mijn regt van voor uw aangezicht uitgaan, laat uwe oogen de billijkheden aanschouwen. Gij hebt mijn hart geproefd, des nachts bezocht. Gij hebt mij getoetst, Gij vindt niets: *hetgeen* ik gedacht heb, overtreedt mijn mond niet.» Daar er nu gewis onvolmaaktheid gevonden wordt in onzen wandel en onze gezindheid, (hoewel de Geest Gods in ons woont) zoo kan zulk eene plaats nooit voor ons een zekere grond des vredes in de tegenwoordigheid Gods zijn. Onze vreugde is dan eerst volkomen, als wij elken eisch der heiligheid Gods vervuld, en in Jezus beantwoord zien. Toen God (gelijk Hij gedaan heeft) het hart en de nieren van Jezus proefde, vond Hij niets, wat niet beantwoordde aan Zijne heiligheid; en daarom is onze vreugde niet eer volkomen, dan tot dat wij zien en erkennen, dat Jezus daarheen is gegaan, waar verzadiging der vreugde en liefelikheden in Gods regterhand zijn, eeuwiglijk. Ja, ons hart is dan gerust gesteld, als wij verstaan, dat de woorden in Hebr. 9 : 24 tot ons zijn gezegd: »Want Christus is niet ingegaan in het heilighdom, dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in den hemel zelfen, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God *voor ons.*» En dit is waar van een iegelijk, die in waarheid met Hem in gemeenschap getreden is. Nooit is er één ellendig of bedroefd hart geweest, dat niet, toen het Jezus aanzag, in Hem, die hooger geworden is dan de hemelen, volkomene behoudenis vond.

De psalmen zijn dus voor zulke zielen, die in Jezus gelooven. Niet door te beproeven, schrede voor schrede

in de voetstappen van Jezus te wandelen, verkrijgen wij het leven en de zegeningen. Neen, wij bevinden ons *op eenmaal* daarin, en wel door Hem, die dezen ganschen weg afgelegd, en thans bij den Vader is. Wij zijn *op eenmaal* in het bezit der zegeningen gesteld, welke Christus voor ons heeft verkregen. Wij behooren de psalmen te lezen als dezulken, die *in Hem* reeds behoud, zegen en heerlijkheid verkregen hebben; en eerst dan zijn wij op het standpunt geplaatst, waar wij met Hem kunnen zeggen: »Bewaar mij, o God! want ik betrouw op U.»

Deze woorden kunnen derhalve alleen toegepast worden op *verlosten*. Jezus sprak ze niet uit, omdat Hij voor zich zelve van den toorn Gods moest behouden worden. Hij kwam uit den schoot des Vaders in deze wereld; Hij stond daar, als de Heilige — »de Zoon des menschen, die in den hemel is.» Nimmer was Hij minder dan dit; maar voor het uitwendige waren Zijne omstandigheden geheel veranderd, en Hij kon zeggen: »Bewaar mij o God, want ik betrouw op u!» Zoo kunnen ook wij, die omringd zijn door het kwade op allerlei wijze, en door vijanden die steeds trachten ons te verzoeken en in den loop te vertragen, dit gebed tot het onze maken. Velerlei omstandigheden zijn er, waarin wij ons dagelijks bevinden, — omstandigheden, achter welke satan zich verbergt, en waardoor wij met hem in strijd geraken. Nu kunnen wij óf den satan in deze dingen toegeven, óf wij kunnen God daarin eeren, en den satan overwinnen. Doch onze voeten zullen steeds uitglijden, en satan zal *ons* steeds overwinnen, indien wij in deze omstandigheden niet de kracht Gods door het geloof brengen, en daardoor overwinnen.

De Heer Jezus bragt altijd de gezindheid Gods in de tegenwoordige omstandigheden en vertrouwde op Hem, om de noodige kracht van uur tot uur te bezitten. Hij stond niet alleen; want als *mensch* betaamde het Hem niet, alleen en onafhankelijk te staan. Hij was degene, die elken morgen Zijn oor geopend had, gelijk zij die geleerd worden (Jes. 50 : 4, 5). Hij was de gehoorzame knecht, welke

niet Zijnen wil deed, maar den wil eens anderen, en van dien was Hij afhankelijk. En zie! welk eene gezegende gemeenschap met den Heer Jezus moet eene ziel genieten, die bereid is, Hem op dit pad te volgen en in Zijne voetstappen te wandelen. Hij, die deze schreden eenigzins kent, moet steeds uitroepen: »Bewaar mij, o God, want ik betrouw op U!» Hij moet thans die plaats innemen, die eenmaal de Heer Jezus bekleedde.

Reeds hebben wij aangemerkt, dat de gehoorzaamheid ons noch behoud, noch vrede, noch heerlijkheid kan schenken; maar er is voor ons veel vreugde in het doen van den wil eens anderen. Het was eene vreugde voor Jezus, den wil Zijns Vaders te doen. Dit was de eenige toestand, waarin de groote vijand kon overwonnen worden. Derhalve nam Hij dien aan en vond er zegen in.

En nu, geliefde broeders, het hart, dat eenen anderen toestand lief heeft en verkiest, kan nooit in Jezus gemeenschap zijn. Mogelijk is het, dat een heilige in onafhankelijkheid van God wandelt en zelf de omstandigheden zoekt te leiden, en dat toch zulk een gezegend is, dewijl hij, wien God verlost heeft, gezegend is, en Hij nimmer kan nalaten, hem te zegenen die in Jezus gelooft, — een zoodanig christen dus, kan ontrouw wandelen, in eenen toestand van onafhankelijkheid van God zich bevinden; maar de gemeenschap van Jezus, die voor zich den afhankelijken toestand voor God verkoos, geniet hij niet. Is zulks nu bij eene ziel het geval, dan zal zij ook de moeilijkheden op den weg, om in alle omstandigheden waardig te wandelen, niet erkennen, daar gewoonlijk deze moeilijkheden eerst dan erkend en gevoeld worden, wanneer wij werkelijk op God vertrouwen; en dan komt ook deze gezegende uitroep uit het hart: »Bewaar mij, o God, want ik betrouw op U!» Geene uitboezeming zou eervoller voor de heiligen zijn, dan deze; — zij paste zelfs in den mond des Heeren, daar Hij het standpunt van gehoorzaamheid ingenomen had, en derhalve de moeilijkheden in de omstandigheden gevoelde. Hij zeide: »Bewaar mij, o God, want ik betrouw op U!» Indien dus

de ziel in verzoeking en strijd is, te midden der vurige pijlen van satan — want zij komen hevig aan op ieder, die in gehoorzaamheid tracht te wandelen — dan gaat deze ontboezeming tot God op. En geen uitroep is Gode welbehagelijker; hij komt voort uit den geest van Christus in hen, welke in den strijd met den booze zijn. Kennis Gods en zelfkennis worden daarbij voorondersteld; wij gevoelen, dat wij als *mensch* verzocht worden, en dus van *God* zijn onderscheiden. Hoewel Jezus waarachtig God was, zoo was Hij nogtans in gelijkheid der menschen gekomen, een volkomen en vlekkeloos mensch; — Hij leed, daar Hij verzocht werd.

»Tot Jehova sprak ik: Gij zijt de Heer!»— Deze taak is zoo moeilijk te leeren, dat alleen de Heer Jezus dit zeggen en daarin *volharden* kon. Hij zeide het uit grond Zijner ziel, en week daarvan niet af. Hij kende Jehova en zeide tot Hem: »Gij zijt de Heer!» Dit is in tegenspraak met alle afgoden, — den Heer te onderscheiden van alles, wat ons hart, onze wenschen, onze gevoelens en onze gezindheid beheerschen wil, — weg te werpen alle afgoden, en Jehova boven alles te plaatsen. Dit werd slechts in Jezus volmaakt gevonden; God in alles wat wij doen als Heer te erkennen, onzen wil aan Hem te onderwerpen, in alle dingen, zoowel in de keus der middelen als in de uitvoering, onzen wil Hem op te offeren, dat beteekent: »Gij zijt de Heer!» In zoo ver dit in de harten der geloovigen verwezenlijkt is, zijn zij gelukkig; en zij zullen voor duizend angsten en nooden bewaard blijven, welke diegenen treffen, die andere heeren dienen. De ziel heeft dan gelijkvormigheid met Jezus, en deel aan Zijne vreugde; zoodra echter iets anders in het hart zich de regten des Heeren aangematigd heeft, zoo zal er zeker wanorde zijn in alle gevoelens en neigingen van het hart. Deze gedachten moeten den christen verootmoedigen en oordeelen, dewijl hij niet alleen zwak, ellendig en nietswaardig is naar het vleesch, maar ook, dewijl God hem den Heiligen Geest heeft gegeven, opdat hij sterk zijn zou, geschikt tot alle dingen door Jezus, die hem

kracht geeft. En, geliefde broeders, indien onze harten ons zeggen, dat het niet aldus met ons gesteld is, zoo laat ons ons zelve over deze woorden oordeelen. De beproeving onzer gehoorzaamheid zal ons verootmoedigen en nederig gezind doen zijn, en alle zelfverheffende gedachten ter nederwerpen. Ja, ik ben overtuigd, dat indien deze waarheid getrouw op onze ziel toegepast wordt, zij ons eene gelouterde, zachte en ootmoedige gezindheid zal geven, welke in onze dagen onder de heiligen zoo weinig gevonden wordt.

In deze onderworpenheid vinden wij de goedheid, — de zedelijke volmaaktheid van verstand, wil en daad in Jezus. Alles, wat zich in Jezus aan verstand, gevoelen en neigingen, aan wil openbaarde, was volmaakt, en dit kenmerkte Zijne »goedheid.” Maar wat zegt Hij van Zijne goedheid? Veroorzaakt zij Hem vreugde? Zeker, maar (Hij zegt) deze goedheid in mij, zal geen verschil in uw wezen, o God, maken; »mijne goedheid raakt niet tot U, maar tot de heiligen die op de aarde zijn, en de heerlijken in welke al mijn lust is.” Het is steeds een deel van het geloof der dienst-knechten Gods; te zien, dat er op de aarde is — eene heilige priesterschaar, in wie, als de aardsche tabernakel gebroken is, op eens de heerlijkheid van het licht, dat in hen is, schijnen zal. De niterlijke zinnen zien slechts de aarden vaten; maar het geloof erkent gemakkelijk de pols, die, al is het ook zwak, voor Jezus slaat en gaarne aan Zijne wegen denkt. Het is vaak moeilijk »deze heiligen” te kennen; maar daar, waar iemand is die den naam van Jezus belijdt en de vrucht des geloofs, dat in het hart is, openbaart, — daar zien wij een, aan wien Hij »Zijne vreugde” heeft, een, wien Hij bemint als zichzelven. De hebzuchtige, booze, ergdenkende gezindheid der wereld, zoowel als de vleeschelijke gezindheid in de heiligen (want beiden staan gelijk aan elkander) erkent ligt wat kwaad is, en houdt er van, de zwakheden en gebreken der heiligen op harde wijze te openbaren en uit te leggen, en de duivel ondersteunt dit altijd. Ja, het vleesch maakt de

fouten der heiligen gaarne bekend, en beroemt zich dan, dat het niet zoo zwak is als een ander. Hoe verschillend is echter de geest van Christus! Niets openbaart zoo zeer de geestelijke gezindheid van Christus als de liefde, welke niet ergdenkend is, welke zich steeds verheugt een' heilige te vinden, hoe zwak en gebrekkig hij ook wezen mag. Is dit ook onze vreugde, geliefde broeders? Het is goed, wanneer wij deze vraag regt ter harte nemen. Wij zijn zeker gezegend, als wij ons met de gemeente Gods, zoo-wel in hare gevoelens, gedachten en neigingen, als ook in hare uitwendige getuigenis, één weten, wanneer wij haar als van God zijnde beschouwen, volmaakt, heerlijk, als die van welke Christus zegt: »aan welke ik al mijne lust heb;» en over welke Zijne »goedheid» blijft. Deze goedheid is voor haar, daarom kan zij wel als »heerlijke» beschouwd worden. Wij weten, dat de Heer Jezus zegt: »wat gij aan den minsten mijner broederen gedaan hebt, dat hebt gij aan mij gedaan.»

Niets maakt in de praktijk eenen dieperen indruk op den christen, dan alle dagen aan Christus te denken, — niet slechts als in den hemel, maar ook als in de heiligen hier beneden, zoodat wij voor hen zorgen kunnen en zeggen: »aan welke ik al mijne lust heb.» Indien wij dus God met de heiligen vereenzelvigen, — indien wij opzien tot God, en kunnen zeggen: »Bewaar mij, o God, want ik betrouw op U!» en op de heiligen zien en zeggen: »aan welke ik al mijne lust heb,» — zeker, zulk eene ziel bevindt zich in een toestand van rijke, praktische zegeningen. Dan zullen de moeilijkheden, die zich op den weg voordoen, slechts een tarwegraan zijn, dat in de aarde valt en sterft, opdat het veel vrucht voortbrengt. Geen dezer zaadkorrels zal verloren gaan; en hoewel er veel volharding noodig is, zoo zal toch de vrucht niet uitblijven — een rijke oogstdag zal komen. Merken wij nu op, hoe verschillend deze toestand is van dien, waarvan gezegd wordt: »De smarten dergenen, die eenen anderen GOD begiftigen, zullen vermenigvuldigd worden; ik zal hunne drankofferen

van bloed niet offeren, en hunne namen op mijne lippen niet nemen." Er is een onderscheid tusschen hen die van de wereld, en hen die van God zijn. De Heer zal met de eersten geene gemeenschap hebben. Hij zegt: »Ik wil geene gemeenschap hebben met de dingen, met welke zij gemeenschap hebben," »Drankoffers van bloed,"— dat is de aard hunner heilige dingen; zij loopen andere wegen."— Het doet er niets toe, hoe verre zij afgeweken zijn; hunne voeten staan op eenen anderen weg.

In vers 5 vinden wij Zijne heilige verhouding tot God: De Heere is het deel mijner erve." Dit is waar van Hem en van ons. Ik wensch dat wij ons bij deze kostelijke gedachte een oogenblik bepalen. Onze vreugde is in God. Er is wel vreugde en medegevoel, maar geen waar geluk buiten God. Zijn de gevoelens en de vreugde des hemels het deel der ziel, zoo zal zij buiten God slechts ongelukkig zijn. Niets dan ellende zou er zelfs in den hemel zijn, ware God zelf daar niet het deel van een ieder, die hem beërft. Ik zal mij niet vermeten te verklaren, hoe dit geluk en deze zaligheid zijn zal; maar wanneer de ziel zich met de heerlijkheid zijner toekomst bezig houdt, dan is het zeer noodig, dat zij God zelven met haar deel en hare vreugde vereenigt, anders zou zelfs de heerlijkheid een te groote last zijn, want *buiten* God is de heerlijkheid ons vreemd.

»En mijns bekera." De beker is eene tegenwoordige zegening. Jezus ondervond dit, toen Hij hier beneden praktisch in de gemeenschap met God wandelde, en ook wij zullen het ervaren, als wij in Zijne voetstappen gaan. Geen zegen zal *aan het einde* voor ons verloren zijn, maar wij zullen *nu* zegen missen, ja, wij zullen dor zijn als wij ons geluk in iets anders zoeken dan in het bewustzijn, dat de Heer »het deel onzes bekera" is. Wij kunnen verschillende bekera voor ons bereiden; wij kunnen in deze of die dingen zegen zoeken, — doch niets zal ons troost en vreugde geven, niets volkomen zegen bereiden, indien niet de Heer »het deel onzes bekera" is. God *alleen* kan de ziel in waarheid bevredigen.

„Gij onderhoudt (bewaart) mijn lot.” Bewaren, voeden, zorgen, — de ziel gevoelt, dat zij deze zaken niet missen kan, als zij ziet op de gevaren, die haar omringen. De ziel die geoefend is, siddert bijna, als zij eene vreugde of eenen zegen ontvangt, waarvan zij niet zeker weet, of het van God komt en door God bewaard wordt, wijl zij overtuigd is, dat al het andere gelijk gras op het veld verdorren zal. Maar kan zij met zekerheid zeggen: dit is geen beker *zonder* God, maar *van Hem*, dan ontvangt zij kracht en vreugde, en zegt met vertrouwen: „Gij bewaart mijn lot.” Alle zegeningen dus, die ons van God toekomen, hetzij uitredding, hetzij kracht om te dienen, of ook wel eene aardsche zegening, welke door Jezus komt, — wij hebben altijd het voorregt te mogen zeggen: „Gij bewaart mijn lot.”

En ook dan slechts, als wij den Heer als het deel onzer erve en onzes bekers, en als onzen behouder kennen, zijn wij in staat om te zeggen: De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja, eene schoone erfenis is mij geworden.” Tegenwoordig wordt dit bij de vromen weinig gehoord. Deze liefelijkheid is weinig bekend, en waarom? omdat men zoo weinig den Heer geniet. En toch in dezelfde mate, als wij God kennen en in Hem rusten, vinden wij ware vreugde, en verstaan dat ons „de snoeren in liefelijke plaatsen gevallen zijn.” Heil hun, die deze ervaringen trachten te verwerkelyken. Maar, ik herhaal het, dit is het, waarin de geloovigen zoo veelvuldig achter zijn, — in de praktische erkenning van God in al hunne wegen. En waar men in staat is te zeggen: „Ik heb met den Heer gewandeld en bij Hem raad gezocht,” daar zal men ook bij magte zijn Hem te loven, en te kunnen zeggen hetgeen wij in het 7^{de} vers van dezen psalm lezen: „Ik zal den Heer loven, die mij raad heeft gegeven; zelfs bij nacht onderwijzen mij mijne nieren.” Dat is een gelukkige toestand. Maar alleen dan, als de ziel met Hem wandelt, kunnen wij van datgene wat wij ondernemen gelukkige gevolgen verwachten. Hebben wij *zelven onze wegen* gekozen, dan

vinden wij alleen ongeluk en verlatenheid, en wij zullen niet in staat zijn den Heer te prijzen, en te zeggen: »Ik loof den Heer, die mij raad heeft gegeven.» Dit vers beschrijft als het ware de vreugde van eenen gelukkigen oogstdag, als gevolg van onzen wandel naar den raad des Heeren. Menigwerf zijn wij zoo eigenzinnig, zoo haastig en nalatig, dat wij iets doen waartoe wij zoo zeer Zijnen raad noodig hadden gehad, en toch zoeken wij dien raad eerst naderhand. En dan kunnen wij den Heer niet loven, als Hem die ons raad gegeven heeft; ook al is het mogelijk, dat wij Hem daarom loven, dat Hij ons gered heeft van de dwaasheid onzer eigen gekozen wegen.

Hebben wij niet alleen den Heer, maar ook Zijn Woord tot onze leering, en den Heiligen Geest die in ons woont, om ons raad te geven en te leiden en ons Zijne eigene gevoelens en neigingen mede te deelen, dan kunnen wij gerust onzen weg gaan. De vrome heeft eene verborgene magt om zich zelven te oordeelen, en menigmaal »bij nacht,» wanneer de omstandigheden die hem verontrustten niet tegenwoordig zijn, worden wij door den Heiligen Geest onderwezen en vermaand. »Ik loof den Heer, die mij raad heeft gegeven; zelfs bij nacht onderwijzen mij mijne nieren.» Dit is werkelijk een tegenwoordige en ware zegen. De Heilige Geest woont in ons; de Geest van Christus is in ons; en indien wij meer acht sloegen op deze verborgene vermaningen, op deze verborgene magt om ons te oordeelen (natuurlijk geleid door het Woord), zoo zouden wij zelven overtuigd zijn van deze werkzame magt, die de wereld nooit kan ondervinden.

Wij hebben onzen geliefden Heer beschouwd als degene, die het pad der verdrukking bewandeld heeft, en hier zien wij Hem aan het einde Zijner wegen.» Gij maakt mij het pad des levens bekend; verzadiging van vreugde is bij uw aangezicht, liefelikheden zijn in uwe regterhand, eeuwiglijk.» Ten einde in staat te zijn dit te verstaan, moeten wij het onderscheid tusschen dood en leven begrijpen. Wij lezen in het vorige

vers: »Want gij zult mijne ziel in de hel (*hades*) niet achterlaten; Gij zult niet toelaten, dat uw Heilige de verderving zie.” Nadat Jezus het verlaten zijn van God ondervonden had, werd Hem »het pad des levens en verzadiging van vreugde ter regterhand Gods bekend gemaakt.” Hier is iets, geliefde broeders, waar wij den Heer op den weg Zijns lijdens niet kunnen volgen; wij kunnen nimmer ervaren wat Hij ondervonden heeft. Hij heeft den toorn Gods gedragen, den toorn, die wij nimmer voor ons zullen dragen. Wij kunnen verdrukking, smart en lijden hebben; maar de uitkomst is zeker en gewis. Wij mogen ook iets van het pad des levens kennen, wanneer wij dat weten te onderscheiden van het pad des doods. Dit echter kunnen alleen de heiligen. Indien de Geest die in ons woont, ons gebragt heeft tot erkenning van het pad des doods, wijl hij de »levende Geest” is, zoo kunnen wij begrijpen, dat al het liefelijke en schoone hier beneden verderving wacht, en de teekenen des doods in zich draagt.

Nu, alle hinderpalen en moeilijkheden die wij hier zoo vaak ontmoeten, zullen ophouden; en dan zullen wij ervaren wat het is, het »pad des levens” te zien en daarop te wandelen, en dat wel met hetzelfde gevoel van vreugde, waarvan onze geliefde Heer in Joh. 17 spreekt. Jezus zelf was in deze omstandigheden, en Hij heeft ons dit hoofdstuk nagelaten, opdat wij door de erkenning van Zijnen dienst en van Zijne wegen getroost zouden worden, om zoowel in deze omstandigheden als ook in de heerlijkheid hier namaals met Hem deel te hebben. En daar het zeker is, dat wij het einde des zegens bereiken zullen, zoo moesten wij thans deze omstandigheden niet vreezen, maar veeleer wenschen in dezelve geleid te worden, dewijl wij er iets van den gezegenden wandel van Jezus in leeren ondervinden. De ziel, die niet nalatig, maar integendeel geoefend is, erkent dat deze toestand in welke Jezus hier wandelde, de eenige toestand is in welke de zegen Gods blijven kan, en welke zij derhalve wenschelijk acht.

(Words of truth.)

Vergeeft elkander!

„Zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkerwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft. Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen, en wandelt in de liefde, gelijkerwijs ook Christus ons lief gehad heeft en zichzelf voor ons heeft overgegeven tot eene offerande en een slagtoffer Gode tot eenen welriekenden reuk.” (Ef. 4 : 32 en 5 : 1, 2).

Heerlijke woorden van den apostel, die ons eenen blik doen slaan in de volkomenheid onzer verlossing! Zijt dan navolgers Gods, als geliefde kinderen. Ziedaar de roeping, waarmee wij door den Vader geroepen zijn. Hetzelfde karakter dat God openbaart, zullen ook wij als Zijne kinderen openbaren. Dezelfde liefde waarmee Christus ons lief gehad heeft, zullen wij ook onder elkander verwezenlijken. Wij zijn door Christus met den Vader in gemeenschap gebragt en daarom zegt Hij: „weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, die in de hemelen is, volmaakt is.” En dit is mogelijk geworden, hoe onmogelijk het ook schijne voor het verstand, omdat Christus zichzelf voor ons heeft overgegeven tot eene offerande en een slagtoffer Gode tot eenen welriekenden reuk. Hij heeft ons vernieuwd in den geest onzes gemoeds en wij hebben den nieuwen mensch aangedaan, die naar God geschapen is in ware regtvaardigheid en heiligheid.

Zijt dan navolgers Gods! Om dit te kunnen zijn moeten wij het karakter Gods of liever God zelven in al Zijne volheid kennen. Wij moeten Zijne oneindige liefde en genade, die Hij ons bewezen heeft, verstaan. En waar zullen wij dit alles beter leeren kennen, dan in Christus! In Hem, den Zoon Zijner liefde heeft God zich volkomen geopenbaard. Christus is de volkomene uitdrukking van dit karakter. Hij wandelde op deze wereld in de volkomene kracht der liefde. Alles wat Hij gedaan heeft, alles wat Hij gezegd heeft, al Zijne wegen in de wereld hadden

tot oorsprong de liefde Gods. God, die liefde is, was geopenbaard in het vleesch. Daarom vinden wij in Jezus een voorbeeld voor onzen wandel.

De maatstaf, waaraan onze vergevensgezindheid en liefde zal getoetst worden, is de vergevensgezindheid en liefde Gods. God wil Zijn eigen beeld in ons afgespiegeld zien. »Zijt jegens elkander goedertieren; barmhartig, vergevende elkander gelijkewijs (op dezelfde wijze) ook God in Christus ulieden vergeven heeft. Wandelt in de liefde, gelijkewijs ook Christus ons lief gehad heeft.» God is liefde en uit kracht Zijner liefde zond Hij Zijnen eenigen Zoon om ons door Hem te behouden en van den dood te verlossen. Dat Hij ons vergeven heeft ontstond uit Zijne eeuwige liefde. Daarom is het ook voor ons onmogelijk elkander te vergeven, zoo wij elkander niet vuriglijk liefhebben. Want het vergeven der zonden is iets wat geheel en al tegen onze natuur strijdt, daar de apostel in hoofdst. 4:18 van diegenen, die buiten Christus zijn, zegt: zij zijn verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods door de verharding huns harten, ongevoelig.

Ieder kind Gods zal dan ook gevoelen, dat het alleen de genade is, die deze gezindheid in ons kan bewerken; want wanneer men denkt, daartoe zelf in staat te zijn, dan bewijst men daardoor weinig te begrijpen wat vergeven is. Het moet een vergeven zijn zoo als God ons vergeven heeft. En God zegt: uwe zonden en uwe ongerechtigheden zal ik geenszins meer gedenken, (Hebr. 10:17). Al onze zonden zijn voor eeuwig uit Zijn boek gewischt en bedekt door het bloed van Christus; »In Jezus hebben wij de verlossing door Zijn bloed, de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade.» God vergaf ons, en wel zoo volkomen dat Hij onze zonden niet meer gedenkt, en ons nu beschouwt als volkomen rechtvaardig. Op dezelfde wijze nu, geliefden, en in dezelfde mate zullen wij elkander vergeven. Het is eene gezindheid, die alleen de volmaakte liefde Gods, die in onze harten is uitgestort, kan bewerken. O, hoe menigmaal hebben wij hierin gefaald! Hoe dikwijls waren wij niet onge-

zind eenen broeder te vergeven! Hoe menigmaal was ons hart niet met bitterheid, ja met haat vervuld! Wij hebben ons in dit opzicht veel voor den Heer te verootmoedigen. Het komt hier op het hart aan. God wil eene volkomene vergevensgezindheid; niet ten halve, maar geheel. Wanneer Hij vergeeft dan doet Hij het volmaakt, zoo zal het ook bij ons zijn. Dat is geen vergeven, wanneer de mond woorden uitspreekt, terwijl het hart er verre van af is. Dat is geen vergeven, wanneer men met den mond betuigt alles vergeten te hebben, doch door daden toont, dat alles nog niet uit het hart is verdwenen. De liefde betoont zich juist in daden, in die kleine en fijne bijzonderheden, die alleen een teeder en liefdevol gemoed kan uitdenken. De liefde gevoelt mede met dengene die misdaan heeft, en zij gevoelt hoe moeilijk het zijn kan voor den gevallen broeder, om werkelijk te gelooven dat alles vergeven is, en daarom toont zij hem bij iedere gelegenheid, dat zij nog even sterk is gebleven, en niet in het minst is verflauwd, ja eerder toegenomen. Zij gevoelt hoe pijnlijk het voor hem moet zijn, om door eenig woord of door eenige daad aan zijnen val herinnerd te worden. Zij bedekt zoo veel mogelijk hetgeen geschied is voor het oog van anderen en loopt niet met de gebreken van dezen of genen broeder te koop. Zij is werkelijk verheugd, wanneer het haar mogelijk is te vergeven; zij werkt zoo lang op het gemoed van hem, die gezondigd heeft, tot dat het hart gebroken is en hij tot bekentenis komt en is dan terstond gereed de wonde te heelen. En ook dan, wanneer zij schijnbaar hard moet zijn, is het alleen omdat zij anders haar doel niet kan bereiken en daarom is het haar toch alleen te doen. Jezus zeide tot de Farizeën: gij adderen-gebroedsels en toch weende Hij over Jeruzalem, omdat zij Zijne stem niet had gehoord.

Vergeeft elkander en verloochent u zelve; zie daar twee zaken, die hand aan hand gaan; daarom zegt Paulus: »de liefde is niet afgunstig; de liefde is niet opgeblazen; zij handelt niet ongeschiktelijk; zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd; zij denkt geen kwaad.” En juist dan,

wanneer dit in ons hart is gewerkt, dan zijn wij in staat op elkander acht te nemen en elkander te vermanen. Ook daarin zal zich de liefde openbaren. Hoe meer liefde ik heb, des te meer zal ik ook de gebreken van anderen ontdekken en openbaren, niet om hen te bedillen of verdriet aan te doen, maar om hen te bewaren van vele verkeerdheden en hen te genezen van vele gebreken. Ook God handelt alzoo met Zijne kinderen en Hij zegt mij Zijn navolger te zijn. Hij openbaart den verkeerden toestand des harten om Zijn kind verder te brengen op den weg der heiligmaking.

Gezegende werkzaamheid, mijne broeders, ons door God opgedragen! De liefde is de band der volmaaktheid, omdat zij de kracht der gemeenschap Gods zelve is en zij ons voor alles bewaart, wat Hem niet welgevallig is en onzen broeders tot aanstoot kan zijn. Het uitnemendste van alles wat God ons gegeven heeft, is de liefde. Zonder liefde zijn alle gaven en talen en profetiën en goede werken niets. De liefde is eeuwig. Hetzij profetiën, zij zullen te niet gedaan worden; hetzij talen, zij zullen ophouden; hetzij kennis, zij zal te niet gedaan worden; het geloof zal verwisseld worden in aanschouwen; de hoop zal verwezenlijkt worden; doch de liefde vergaat nimmermeer. Daarom, mijne broeders, laat ons met zorg dezen schat bewaren; het is een schat, die blijft tot in het eeuwige leven; het is een schat, die ons voor den troon van Christus heerlijke vruchten zal schenken. Laat ons dan in die liefde, die uit God is en tot God wederkeert, wandelen en alzoo betoonen, dat wij werkelijk verstaan, wat het zegt, dat God ons in Christus al onze misdaden heeft vergeven.

Iets over de inspiratie der H. Schrift.

De H. Schrift is de openbaring Gods. Buiten haar is er geene openbaring. Zij openbaart ons ten eerste: wat God over den mensch en zijne daden, gedachten en woorden denkt; ten tweede, wie God is in al Zijne volmaaktheid; zoowel in Zijne heiligheid, regtvaardigheid, alwetendheid, als in Zijne liefde, barmhartigheid en genade.

Alleen God zelf kon openbaren wie Hij is en ook wie de mensch is; daar er niemand is, die de geheime drijfveeren van 's menschen handelingen kent en daarom, wilde God door menschen eene geschiedenis van den mensch laten schrijven, dan moest Hij zelf den schrijver door Zijnen Geest de woorden in den mond leggen. Even zoo is het met het tweede. Wilde God Zijne genade en liefde, zoo- wel als Zijne heiligheid in één woord Zijn karakter als God en als Vader openbaren, dan kon ook Hij alleen de oorsprong dier openbaring zijn en moest dus den schrijver dezer openbaring de woorden in den mond leggen.

Hierdoor weten wij dus, dat de H. Schrift geen woord te veel of te weinig bevat. Indien er ééne geschiedenis van den mensch gemist werd, zoo zou het tafereel niet meer volmaakt; indien er één woord gemist werd in de beschrijving van Gods karakter, wij zouden geene volmaakte beschrijving meer van Hem hebben. Willen wij derhalve iets van den mensch of van God weten, dan hebben wij den Bijbel slechts open te slaan en eene volmaakte schilderij ligt voor onze oogen.

Hierbij moeten wij echter wel bedenken, dat, indien men zegt, dat een historisch boek van den Bijbel geïnspireerd is, dit niet beteekent, dat hetgeen iedereen daarin spreekt is ingegeven; maar dat de schrijver geïnspireerd werd om het ons te verhalen. Wij lezen de taal der boozen, de daden en goddelooze woorden van den duivel, door inspiratie te boek gesteld; het is echter duidelijk, dat die woorden en daden zelve niet geïnspireerd werden. God gaf ons een volkomene schilderij van den mensch en 's menschen wegen, en van Zijne langmoedige wegen met hem tot dat de volle waarheid in Christus werd geopenbaard. Maar 's menschen wegen waren alles behalve geïnspireerd. Om echter eene ware geïnspireerde geschiedenis van hem te hebben, moeten wij hem zien zoo als hij is, niet opgesmukt door zijne eigene ijdelheid. En van daar komen die smartelijke en schrikwekkende teekeningen, die wij in de Schrift vinden. Zij spreekt de waarheid.

Maar één ding doe ik!

(Filipp. III.)

Twée dingen zijn er, waardoor God ons met zichzelf verbindt, en zich in de wereld eene getuigenis daarstelt: *het leven van Christus in de ziel, en de tegenwoordigheid van eenen verworpenen en verheerlijkten Christus voor de ziel.* — Elke ware getuigenis voor Christus in eene wereld, die Hem verworpen heeft, en elke ware dienst voor Zijnen naam, — d. i. de wezenlijk levende kracht van het christendom in de wereld, — is op dezen eenvoudigen grond gevestigd.

Ik zeg dit niet daarom, dewijl het eene onbekende en door ware christenen niet erkende waarheid is, maar van wege de behoefte van den tegenwoordigen tijd, waar het voor den geest zoo noodzakelijk is van de aangenomene menschelijke gedachten tot de eenvoudige kracht Gods van een levend christendom terug te keeren. — »Christus in u, de hoop der heerlijkheid,» drukt oneindig meer uit, dan eene leerstelling of dogma. Het is het eenvoudige bewijs eener levende en werkzame kracht in onze harten.

Niets is valscher in de christenheid, dan het begrip over »de navolging van Christus.» Eene enkele volzin in eenen zendbrief leert in dit opzicht veel meer, dan geheele werken van Kempis. — Christus moet *in mij leven*, wil ik *gelijk* Christus of *voor* Christus leven. Al het andere is betreurenswaardige nabootsing; is zelfs nog meer; het is als het ware, Christus voor de wereld belagchelijk maken, door eene proefneming, Hem voor te stellen, terwijl Zijn ware karakter en Zijne heerlijkheid onbekend zijn.

Want wat was Christus in Zijnen morelen wandel in deze wereld? En wat is Christus, dan veracht en verworpen van de wereld, en om in heerlijkheid te worden geopenbaard? Ik spreek niet van Zijne wezenlijke godheid, die alle regtzinnigen erkennen, terwijl zij aan Zijn offer de werkzaamheid en de waarde hunner hemelsche verwachtingen toeschrijven. Maar de gezegende persoon van

Christus en Zijne heerlijkheid hebben eene andere beschouwing dan deze; en Zijn kruis heeft eene andere kracht. »Om Hem te kennen» openbaart ons het eerste, en »door hetwelk ik der wereld gekruisigd ben,» leidt tot het andere.

Maar hoedanig vertoonde zich het leven van Christus op aarde? Het was een leven, waarin elke daad, elk beginsel, elk gevoel en alle liefde geheel van boven, van den hemel was, — een leven, dat in de scherpste tegenspraak stond met al datgene, wat van beneden, van deze diep gezonkene en verdorvene wereld is. Ik spreek niet van de zedelijke verhevenheid van het karakter van Christus, dat ook de bewondering der ongeloovigen verkreeg, en dat zij tot hun eigen' veroordeeling verklaard hebben goddelijk te zijn; maar ik spreek van het levensbeeld in zijne bijzonderheden, hetwelk de evangelien van zijn' dagelijkschen wandel vertoonen, waar Hij staat als de Geliefde en de van God gekende, maar van de wereld verachte en verworpene. Hoe kan ik nu geroepen zijn, dit leven te verwezenlijken, en hoe kan ik mijne plaats met Hem in betrekking tot de wereld innemen, indien ik niet door Zijne genade Zijne plaats met Hem in den hemel ingenomen heb? en hoe kan ik het, indien niet alle bronnen van het hemelsche leven en der hemelsche gemeenschap en den eeuwigblijvenden vrede en der ware vreugde de mijne zijn?

Dit is nu de wezenlijke kracht van het christendom; en dat is het, wat het volle hart van Christus aan Zijne discipelen ontvouwt. — Verworpen van de wereld, heeft Zijne liefde ook hen als blijvende getuigenis voor God in de wereld gesteld, terwijl Hij afwezig is. — Hij bereidt (Joh. 14) voor hen eene plaats in den hemel, en zij zijn van Zijne wederkomst verzekerd. Zij hebben eene vaste kennis des Vaders, dien zij in Hem gezien en gekend hebben; zij hebben een onbeperkt vertrouwen, om in Zijnen naam te bidden, en Zijne eigene liefde tot pand voor de vervulling van iedere belofte. De aanwezigheid van een' anderen plaatsvervanger, die niet zoo zeer de

kracht der getuigenis, als wel de leidsman hunner vreemdelingschap is, openbaart hun de onuitsprekelijke diepte van de eenheid des Vaders met den Zoon, en hunne eigene levendige vereeniging met Hem, zoodat voortaan hun leven met het Zijne één is: »Omdat ik leef, zult ook gij leven.» En eindelijk, hoewel dit slechts een zwak beekje van de overstromende bron is, zegt Hij hun, dat Zijne plaats in de wereld nu de hunne geworden is; — maar te midden der koelheid, haat en spot der wereld, niet zonder »Zijnen vrede» en de tegenwoordigheid Zijner liefde, om hunne gehoorzame harten te verblijden, terwijl zij in de wereld, welke niet hunne rustplaats is, gezonden zijn.

Dit is het korte begrip van den wandel eens christens in de wereld: »Wie zegt, dat hij in Hem blijft, die moet ook zelf alzoo wandelen, gelijk Hij gewandeld heeft.» Mogen onze harten op den eenigen weg, waarop het kan geleerd worden, die hemelsche kracht leeren! »Het koninkrijk Gods bestaat niet in woorden, maar in kracht.» Al wie een hart voor Christus heeft, kan het beeld van den apostel »navolging van Christus,» zoo als het in het derde hoofdstuk van den brief aan de Philippensen ontworpen is, slechts met bewondering aanstaren. Maar inderdaad hebben slechts weinigen het geheim van dat gezegende standpunt, zijne navolgers te worden, gelijk hij van Christus, doorgrond. — Welligt is reeds een ieder in eene zekere levensperiode vrijwillig een held geweest; maar in het christendom, — ach! hoe zijn wij daar genegen, meer door vormen dan inderdaad voor Christus te leven. Het is eene zeldzame verwezenlijking van het evangelie, eenen mensch te zien, dien het geheel er om te doen is: »*één ding* te doen.»

Laat ons niet slechts de drijfveeren beschouwen, welke den apostel leidden, het karakter en het leven van Christus te vertoonen; want te dikwijls verliest men, door bij deze redenen te blijven staan, uit het oog, wat de Geest in den apostel wilde openbaren, dat hier duidelijk niet het resultaat, maar de verborgene bron van een leven is, dat eene grenzelooze heiliging tot voorwerp had. Wat hij in

Zijnen wandel niet acht, en welke waarde hij aan dingen der aarde hecht, is ons voorgesteld, en zijne toekomstige verwachting is evenzeer te vinden; en hij kon zeggen: »Onze wandel is in de hemelen,» — hetgeen veel gezegd is, indien men de kracht dezer uitdrukking verstaat. Hij kon er verder bijvoegen: »waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, (namelijk) den Heere Jezus Christus,» — hetgeen het heilige en hemelsche karakter zijner hoop verklaarde. Maar zijne smart was niettemin groot, als hij er aan dacht, dat »het kruis van Christus» met lage doeleinden »door aardsgezindheid» vernietigd werd.

Maar hoe bereikte hij deze hoogte, en wat zette of hield deze hemelsche gevoelens in beweging? Er is maar één eenvoudige en onveranderlijke grond, zij het in den aanvang, zij het in den voortgang, of wel aan het einde van zijnen loop. Het einde of het resultaat is zoo eenvoudig als zijn uitgang of oorsprong. Was Christus het begin of de oorsprong van zijn doen, zoo was ook het einde daarvan alleen Christus.

Het was de openbaring van Christus in zijne ziel, welke hem eerst van de wereld, van zichzelf en van al hetgene hem gewin was, losmaakte; en het was dezelfde onafgewende blik van Christus, welke hem in eenen onverflaauwden ijver der liefde hield, om Hem op het pad der verwerping te volgen, en zich in voortdurenden dienst, te midden eener ongevoelige en vijandige wereld aan datgene, wat Christus dierbaar was, te wijden. Het was eenig en alleen dezelfde gezegende Christus in heerlijkheid, welke de toekomst Zijner ziel verlichtte, en die den horizon zijner vurige en onmisbare hoop vervulde. »Onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker, den Heere Jezus Christus verwachten,» spreekt van dien, op welken zijn oog gericht was. »Om Hem te kennen,» openbaart den eenvoudigen stroom van den eersten en laatsten ijver zijns harten, waarin hij geheel en al verzonken was.

Maar is dit de Christus dien wij kennen? Is het dezelfde zon welke de dagen van den vurigen arbeid van Pau-

lus verwarmde, verblijdde en verlichtte, die ook thans voor ons schijnt? Of brandde zij in de dagen des apostels in haar toppunt, terwijl hare stralen door de lengte van tijd ons thans slechts schuins kunnen bereiken? Of zijn onze harten in de wereld oud geworden, en willen zij ons in hunne zwakke en vertraagde beweging zeggen, dat de tijd voor hen voorbij is, om onder haren koesterenden gloed leven te wekken? Dit is niet zoo; maar wij hebben het toppunt, van waar Hij nog altijd zijne heete stralen afschiet, verlaten, en zijn in den nevel, en de dampen, en de vochtigheid der moerassige vlakten hier beneden verzonken.

»Jezus Christus gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid,» is eene waarheid, welke het hart kan versterken, als alles romdom het teeken van verval aan zich draagt, en alles, wat den naam van Christus draagt, hoe langs hoe meer tot de laauwheid en verworpenheid der Laodiceërs neigt. Maar Christus wil eene getuigenis in de wereld hebben, tot dat Hij weder komt. En de waarheid, dat Elias een man was van gelijke beweging als wij, moge het eenzaam smachtende hart keeren tot den God van Elias, niettegenstaande den afval van Israël, de goddeloosheid van Achab en het verderf van Isebel.

De uitdrukking: »geen vertrouwen op het vleesch te hebben,» is een hoofdtrek in het boven aangehaalde hoofdstuk, die bij onze navolging niet mag worden voorbijgezien. Het is de keerzijde der penning, welke op de andere zijde tot opschrift heeft: »Onze wandel is in de hemelen.» Deze werking »geen vertrouwen op vleesch te hebben» kan alleen worden voortgebracht door de volle openbaring van eenen gekruisigden en verheerlijkten Christus, van eenen Christus, die Zijne liefde van des hemels heerlijkheid tot »den prooi des doods» voor ons bragt; van eenen Christus, die de wereld verworpen had, en die ons nu van den troon onzes Gods naar boven in Zijne heerlijkheid wenkt: en deze openbaring, indien zij in de ziel waar en helder is, kan en doet het alleen. Eveneens verwijderd zij de eischen en aanspraken van een eigengerechtig en zondig ik. Zij kan en moet het doen, dewijl »niet ik leef, maar Christus in mij leeft.»

Hier komt de wereld voor, noch in haren rijkdom, noch in hare aantrekkelijkheid, noch in haren roem of achting. Zij is eene zaak van des apostels gedachten zoo ver verwijderd, die zoo geheel den invloed, die zij op zijne neigingen had kunnen maken, verloren had, dat hij alleen tranen heeft, als hij diegenen noemt, welke zich inbeeldden, dat zij een oogenblik met het kruis konden vereenigd worden. Hij voegt bij zulk eene gedachte de plegtige verklaring, »dat zij, die aardsche dingen bedenken, vijanden van het kruis van Christus zijn.» Dit verderf der Christenheid dat bijna tot allen, die thans den naam van Christus dragen, doorgedrongen is, werd door den apostel alleen erkend als iets, wat in den volkomensten en doodelijksten tegenstand tot het kruis was. En zijn beslist oordeel daarover is begrepen in de korte uitdrukking: »Ik ben der wereld gekruisigd, en de wereld aan mij.»

Maar in dit »geen vertrouwen te hebben op vleesch» ligt alles, wat het vleesch ook slechts eenigzins als gewin zou beschouwen kunnen, hetzij de dingen der wereld, rijkdom en eer, hetzij de godsdienst van het vleesch en wat daarmede zamen hangt; en dit alles heeft hij om Christus wil voor schade geacht; ja alles, wat hij om Zijnent wil verloren had, achtte hij in vergelijking tot Zijne uitnemende kennis slechts als drek.

»De gerechtigheid, welke uit God door het geloof is;» »de gerechtigheid, welke door het geloof aan Christus komt,» stelt geheel de eigengerechtigheid, of datgene, wat van de wet komt, ter zijde; en het »in Hem gevonden te worden,» terwijl de kracht der opstanding van Christus hem door een leven van lijden doorvoert, is de eenige weg tot de opstanding uit de dooden. Wanneer hij hier wenscht gelijkvormig te zijn aan den dood van Christus, zoo is het, dewijl hij daarin het pad tot heerlijkheid ziet, waarheen zijne ziel zich spoedt, gelijk de strijder naar het doel of wit.

Zijn leven te midden van zulke heerlijke wenschen, zulk eene verachting der wereld, zulke hemelsche drijfveeren, was in zeker opzigt vrij gewoon; het had slechts dit voorregt, dat de wereld in die mate, waarin zijne ziel hemel

en heerlijkheid — Christus — bezat, op hem verachting, spot en vervolging bragt. »Tot op deze tegenwoordige ure lijden wij honger, en lijden wij dorst, en zijn naakt, en worden met vuisten geslagen, en hebben geene vaste woonplaats, en arbeiden, werkende met onze eigene handen. Wij worden gescholden, en wij zegenen; wij worden vervolgd, en wij verdragen; wij worden gelasterd, en wij bidden; wij zijn geworden als uitvaagsels der wereld en aller afschrapsel tot nu toe.» Maar zuchtte hij ook, omdat hij zoo geheel van de wereld verstooten werd? Neen; hij had noch tijd, noch een hart, daaraan te denken, behalve, wanneer zwakke zielen, die nog aan de wereld hingen, moesten vermaand worden, dat Hij, die de heerlijkheid des hemels bezit, den spot der wereld verdroeg en dat onze God ons tot dezelfde erfenis »door heerlijkheid en deugd» geroepen heeft.

Eén doel had hij voor oogen, één voorwerp en dat alleen bepaalde zijn' blik — »Onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, den Heere Jezus Christus» — en hoewel elke schrede hem nader bragt, zoo meende hij toch nog niets te hebben bereikt, zoo lang dit nog vóór hem was.

Zijne eigene, zoowel als der gemeente verwantschap met Christus had hij volkomen erkend; het laatste voorwerp, waartoe Christus hem gegrepen had, was thans vast voor zijnen geest, en noch geluk, noch ongeluk konde hem afhouden, het na te jagen, tot hij het gegrepen had. »Niet, dat ik het alreede gegrepen heb. . . . Maar één ding doe ik, vergetende hetgeen achter is, en strekkende mij tot hetgeen voor is, jaag ik naar het wit, tot den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus.» Maar is hij tevreden met *alleen* in dezen vurigen loop te zijn? Neen Hij strekt zijne vriendelijke hand uit tot hen, welke uit zwakheid terugblijven, en hij roept hun toe: Voort! voort! wordt mijne navolgers, broeders! En hij werpt ook een' smartelijken blik op hen, die in hunnen loop »door het bedenken van aardsehe dingen» vertraagd zijn. Hij weent over hunnen toestand, en treurig spreekt

hij de waarschuwende woorden uit: »Zij zijn vijanden van het kruis van Christus, . . . hun roem is hunne schande.» Maar hij kan zich niet daarbij ophouden. Hij wischt de tranen af, welke zijne oogen door droefheid verduisterden, als hij naar beneden ziet; en terwijl hij op- en voorwaarts ziet, wordt zijn aangezicht door de heerlijke hoop weder glinsterend, en hij roept uit: »Onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, den Heere Jezus Christus, die ons vernederd ligchaam veranderen zal, opdat hetzelfde gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk ligchaam, naar de werking, waardoor hij ook alle dingen zich zelve kan onderwerpen.»

Geliefde broeders in den Heer! is dit het eenvoudige karakter van het christendom, dat wij belijden? Is Christus zoo eenig en alleen het voorwerp onzer zielen, dat wij door Zijne kracht alles, waaraan wij hier gehecht zijn, alles wat ons verstrikken en van het kruis aftrekken wil, alle plannen en verwachtingen, alle vrees of hoop voor de toekomst kunnen afleggen? voor het hart van den apostel was Christus alles! — O, mogt die heerlijke genade van den God, die hem van zijns moeders lijf afgezonderd en door Zijne genade beroepen heeft, daar het Hem behaagde, Zijnen zoon in hem te openbaren, opdat hij Hem onder de volken zou verkondigen; — mogt die genade Hem ook voor ons tot het eenige voorwerp onzer zielen maken, opdat Hij in onze harten volkomen geopenbaard worde. Helaas, zoo vaak gaat de mate onzer godzaligheid, het lezen der Schrift, ons gebed, onze zelfverloochening, niet boven het eigen ik, althans niet buiten de grenzen van den dienst, dien ons hart zich voor Christus afgeperkt heeft. Deze dingen zijn wel noodzakelijk, om ons christelijk karakter te doen uitkomen, en het hart te bewaren, dat het door den stroom der wereld niet medegesleept worde; maar dit is nog »geen wandel in de hemelen;» Christus vervult niet geheel en al onze harten; wij kunnen niet met den apostel zeggen: »één ding doe ik!»

Er is eene hand, welke iederen sluijer van onze verduisterde oogen wegnemen kan, om ons met ongedekten

aangezigte, als in eenen spiegel, de heerlijkheid des Heeren te doen aanschouwen, en om in hetzelfde beeld van heerlijkheid tot heerlijkheid veranderd te worden, als door des Heeren Geest; — en dan, ja dan alleen, zullen wij kunnen zeggen: »*Eén ding doe ik!*»

(Vertaald).

De man Gods te Beth-el.

(1 Kon. 13).

» De duivel gaat om als een briesschende leeuw zoekende wien hij zou mogen verslinden.» De waarheid van dit woord des apostels wordt ons in de geschiedenis van den man Gods uit Juda en den ouden profeet uit Beth-el op eene zeer ernstige wijze voor oogen gesteld en daar Paulus ons leert, » dat al de Schrift van God is ingegeven en nuttig is tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de regtvaardigheid is;» zoo kan ook ons deze geschiedenis veel licht verschaffen over- en sterk waarschuwen tegen- de listige verleiding des satans.

Het doel, dat de leugenaar van den beginne zich voorstelt, is: onze afhankelijkheid van God te ondermijnen, en onze gemeenschap met God te verbreken. Hij gebruikt velerlei middelen om tot dit doel te geraken. Dikwijls zoekt hij ons tot zonde te verleiden en alzoo te bewerken, dat wij het doel onzer verlossing, namelijk de verheerlijking Gods, geheel vergeten. In dit opzigt is de geloovige veelal op zijne hoede; hij kent de bedoelingen van den vijand en hij weet, dat hij er op uit is, hem van God af te trekken. God is hem dan eene verberging (Ps. 32:7). Dit is den duivel dan ook niet onbekend en daarom poogt hij op eene andere wijze invloed te verkrijgen en de zielen van God af te trekken. Indien hij ons door het kwade niet kan verleiden, dan beproeft hij het door het schijnbaar goede. Hij stelt ons b. v. de vruchten des geloofs voor, in plaats van God zelve. En in dit opzigt slaagt hij zeer dikwijls. Kan hij zijn doel niet bereiken door eene regtstreeksche verzoeking ten kwade, dan verandert hij zich in eenen engel des lichts en komt

als zoodanig tot den geloovige. Indien ons hart in den toestand is, waarvan Jezus spreekt, dat wij, na gedaan te hebben al wat ons bevolen is, zeggen: »Wij zijn onnutte dienstknechten, want wij hebben maar gedaan hetgeen wij schuldig waren te doen;» dan zal de duivel geenen invloed op ons verkrijgen. Doch hoe dikwijls gebeurt het niet, dat wij over ons zelve te vreden zijn, en dan staat het gevaar voor de deur.

Dit laatste was het geval met den man Gods te Beth-el. Wij zien in de geschiedenis door den H. Geest ons medegedeeld, vooreerst: het oordeel over het kwaad door den man Gods uitgesproken en zijne ontvangst aldaar; de magt des konings tegenover de magt Gods.

De ongerechtigheden van Jerobeam haalden hem het oordeel Gods op den hals en dit oordeel wordt op Gods bevel door Zijnen knecht tegen den koning en het altaar uitgesproken. Het was geene gemakkelijke taak, die hem was opgedragen. Daar te Beth-el stond de magtige koning Israëls tegen over hem, te midden van al de grooten zijns rijks, omringd door al de pracht, die een groot offerfeest met zich bragt; in het bewustzijn dat, hetgeen hij nu verriette, de rust en den vrede zijns rijks zou bevorderen en zijnen onderdanen beletten zou van hem af te vallen. En al deze berekeningen moest de profeet den bodem inslaan; datzelfde altaar, waardoor Israël weêrhouden zou worden naar Juda over te loopen, moest hij vervloeken. Voorwaar het was eene zware taak, juist op dat oogenblik en in die omgeving, geheel alleen voor den koning te verschijnen en hem dit oordeel aan te kondigen. Het was geen wonder, dat de koning, in woede ontstoken, zijne hand uitstrekke en riep: Grijpt hem! En toch, de man Gods werd geenszins door dit alles verontrust. Hij trad geen oogenblik terug en stond daar in vol vertrouwen op de magt en hulp Gods. De Heer had gesproken en de dienstknecht volbrengt den last zonder één oogenblik terug te deinzen. Heerlijk voorbeeld! Ja, dit is de kracht des geloofs; eenvoudig doen wat God zegt, zonder te zien op hetgeen ons omringt, zonder terug te schrikken voor de magt der

wereld, zonder te zien op de omstandigheden; maar in de omstandigheden, in de moeilijkste zelfs, het oog eenig en alleen op God gericht te houden. Dat geloof overwint de wereld! Dat vertrouwen op God staat pal in den zwaarsten strijd, al stond de gansche wereld tegen ons over! En God zal ons vertrouwen niet beschamen; Hij zal ons leeren, wat wij te doen hebben; Hij zal ons de overwinning over al onze vijanden schenken; Hij zal ons de woorden in den mond leggen, die wij te spreken hebben! Hij heeft Zijnen knecht te Beth-el niet verlaten; Hij zal ook ons niet begeven!

Daar te Beth-el zien wij de kracht Gods in zwakheid volbragt. Eén man tegenover duizenden en — die één overwint. De koning wordt van een gebieder, een smeekeling. Heerlijke openbaring Gods! »Maar zijne hand, die hij tegen hem uitgestrekt had, verdorde, dat hij ze niet weder tot zich trekken kon.» Ziedaar het tooneel veranderd! Jero beams hand verdorde en het altaar werd van één gescheurd. De Heer zegt: »Die u aanraakt, die raakt mijnen oogappel aan.» Hij, die zijne hand tegen God uitstrekt, kan ze niet weder terugtrekken en hij smeekt den profeet voor hem te bidden. Welk eene les!

»Toen bad de man Gods het aangezicht des Heeren ernstelijk; en de hand des konings kwam weder tot hem en werd gelijk te voren.» God toont hier tweemalen zijne magt aan den koning. Eerst door zijne hand te doen verdorren en daarna door haar weder te genezen. De koning was dan ook op dat oogenblik eenigzins getroffen en hij zeide tot den man Gods: kom met mij naar huis en sterk u en ik zal u een geschenk geven. Dit was voor den profeet eene verzoeking; doch de duivel slaagde hierin niet, want de man Gods wees alle geschenken van den koning af, want zeide hij; »de Heer heeft mij geboden door zijn woord: gij zult geen brood eten, noch water drinken en gij zult niet wederkeeren door den weg door welchen gij gegaan zijt (vs. 9). Hij hield zich dus trouw aan het woord des Heeren. Hoe vreemd en onverklaarbaar voor het verstand, de Heer had gesproken en hij volgt zonder redeneren.

Tot dusverre was het woord des Heeren gehoorzaamd; het oordeel over het altaar was uitgesproken; uiterlijken tegenstand overwonnen en het geschenk van den goddeloozen koning afgewezen. Op dat oogenblik nu kwam het te pas waakzaam te zijn. Staande gebleven in de ééne verzoeking, komt zoo ligt de gedachte in ons op, dat wij nu ook tegen alles bestand zijn. Doch velen zijn de verzoekingën die ons in de woestijn wachten en alleen het bewustzijn van het gevaar kan ons staande houden. De duivel kan soms voor eenen tijd van ons wijken, doch het is slechts om ons daarna met verdubbelde kracht aan te vallen. De geschiedenis der kerk doet ons zien, dat hetgeen het meest waarschijnlijk, het minst gevaarlijk is; en dat uitwendige tegenstand ons altijd zal uitdrijven tot God om bij Hem hulp en raad te vinden. »Toen Petrus den sterken wind zag, werd hij bevreesd en als hij begon te zinken, riep hij, zeggende: Heer, behoud mij!»

Het grootste gevaar wacht het volk Gods echter van eenen anderen kant. Paulus waarschuwt de ouderlingen te Efeze voor zware wolven, die tot hen zouden inkomen. »En uit u zelfen zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen, om de discipelen af te trekken achter zich,» (Hand. 20 : 30). »Ziet toe, dat niet iemand verachtere van de genade Gods; dat niet eenige wortel der bitterheid opwaarts spruitende, beroerte make en door dezelve velen verontreinigd worden,» (Hebr. 12 : 15). Zulke schriftuurplaatsen kunnen wonderen doen om alle tevredenheid met zichzelf onder de geloovigen tenonder te houden. Het steunen op eigen kracht of op andere broeders brengt ons altijd ten val. Wij kunnen niet op elkander vertrouwen en de gemeenschap onder de geloovigen bestaat niet in het steunen van den eenen op den anderen, maar ieder vertrouwt persoonlijk op God en hij is naar de mate zijns geloofs bekwaam een ander te helpen. Indien de broederlijke liefde onderhouden kon worden zonder God, dan zouden wij in dit ééne opzigt buiten God zijn. »Maar in Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen.» Hij geeft den zegen en Hij geeft ook de

kracht om hem te behouden. Als wij Hem eeren, dan zullen wij ook elkander eeren; als wij Hem liefhebben, dan zullen wij ook elkander liefhebben. Geene broederlijke liefde is mogelijk zonder de liefde Gods — en de liefde Gods verblijdt zich in de waarheid.

Dit alles vergat de man Gods op zijne reis van Beth-el naar Juda en van daar ook dat wij in de tweede plaats zijnen val beschreven vinden. Tevreden over zichzelf, over zijne afgelegde getuigenis, zette hij zich neder onder eenen eik en in dezen toestand van onwaakzaamheid komt de duivel tot hem. Hij dacht bij zichzelf, dat hij nu alle gevaar te boven was gekomen, daar Beth-el achter hem lag en hij de verzoeking volkomen had weerstaan. Hierin bedroog hij zich. Zijn last was wel is waar volbragt, maar — hij was nog niet in Juda teruggekeerd. Ook wij zijn nog niet in het vaderland, waar geene verzoeking, geen strijd meer zal zijn. Zoo wij dit steeds bedenken, dan zijn wij het gevaar indachtig en derhalve in staat tegen hetzelve op onze hoede te zijn.

»Een oud profeet nu woonde te Beth-el; en zijn zoon kwam tot hem en vertelde hem al het werk, dat de man Gods te dien dage in Beth-el gedaan had, met de woorden, die hij tot den koning gesproken had; deze vertelden zij ook hunnen vader. En hun vader sprak tot hen: Wat weg is hij getogen? En zijne zonen hadden den weg gezien, welke de man Gods was getogen, die uit Juda gekomen was. Toen zeide hij tot zijne zonen: zadelt mij den ezel. En zij zadelden hem den ezel en hij reed daarop. En hij toog den man Gods na en vond hem, zittende onder eenen eik; en hij zeide tot hem: Zijt gij de man Gods, die uit Juda gekomen zijt? En hij zeide: ik ben het. Toen zeide hij tot hem: kom met mij naar huis en eet brood. Doch hij zeide: ik kan niet met u wederkeeren, noch met u inkomen; ik zal ook geen brood eten, noch met u water drinken in deze plaats; want een woord is tot mij geschied door het woord des Heeren; gij zult aldaar noch brood eten, noch water drinken; gij zult niet wederkeeren, gaande door den weg door denwelken gij

gegaan zijt. En hij zeide tot hem: Ik ben ook een profeet, gelijk gij, en een engel heeft tot mij gesproken door het woord des Heeren, zeggende: Breng hem weder met u in huis, dat hij brood ete en water drinke. Doch hij loog hem. En hij keerde met hem wederom, en at brood in zijn huis en dronk water."

Treurig bewijs van ongehoorzaamheid! Op de eerste vraag van den ouden profeet antwoordt de man Gods met het bevel des Heeren, doch toen de profeet hem zeide, dat een engel tot hem had gesproken, die hem bevolen had hem weder te brengen; toen stond hij op en ging mede. Hij laat zich zeer gemakkelijk overhalen en toch het bevel des Heeren was duidelijk. Wel was de verzoeking groot, daar zij door eenen broeder en wel door eenen ouden broeder tot hem kwam, die nog wel zeide eene openbaring des Heeren gehad te hebben; doch dit alles was voor hem geen reden om ongehoorzaam te zijn. De Heer had hem door eene openbaring iets bevolen en hij had hiervan niet af mogen gaan dan door eene andere persoonlijke openbaring Gods. De Heer had niet tot hem gezegd: »Ga tot zulk een persoon, en die zal u zeggen wat gij doen moet." Hij stelde het woord van eenen mensch hooger dan het woord Gods en dit kan God nimmer ongestraft laten; ja zelfs, zegt Paulus; »Al ware het ook, dat u een engel uit den hemel een ander evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt." Wanneer de man Gods eenvoudig aan God gevraagd had of het Zijn wil was, dat hij wederom naar Beth-el terugkeerde, dan zou de Heer hem voorzeker geantwoord hebben; doch hij steunde op eigen kracht en in het gevoel van eigenwaarde stond zijn hart open voor de listige verleidingen des satans.

Gelukkig wanneer wij ons door zulke voorbeelden laten leeren. Vooral in onze dagen is het zoo hoog noodig op onze hoede te zijn. Vele en velerlei zijn de leeringen, die ons van alle zijden toekomen; velen zijn er, die alles inspannen om ons onze vastheid in Christus te ontnemen, om ons wederom terug te voeren tot de eerste beginselen

der wereld, die komen om te verspieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen. O, laat de geschiedenis van dien man Gods uit Juda ons toch leeren geen gehoor aan iemand te geven, wanneer hetgeen hij zegt ook slechts in het minste in strijd is met den geopenbaarden wil Gods. Al is hij dan ook een broeder, al heeft hij dan ook langen tijd den weg des levens bewandeld; wij mogen hem geen gehoor geven. Iemand kan, door Gods genade, veel licht ontvangen hebben over de genade des evangelies; iemand kan in de kracht Gods veel verstaan en in beoefening brengen van het praktische leven eens christens, doch zoo hij God niet alleen daarvan de eer geeft, dan is alles te vergeefs. God veroorlooft niemand Zijne plaats in te nemen.

Die leden van het ligchaam, die zwak schijnen, even zoo als diegenen, die veel arbeiden, zijn voorwerpen der genade. »Wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen?» Heerlijke gaven tot opbouw — of eenen goeden wandel tot voorbeeld des ligchaams, geven ons geene meerderheid. God geeft ze tot dienst Zijner gemeente en hunne dienst is alleen dan tot nut, wanneer zij de zielen op God wijst. De dienstknecht moet dienen om de zaak des Heeren en de gemeente moet dankbaar zijn om de zaak des Heeren. De dienstknecht werkt in het werk zijns Heeren niet om door zijne broeders meer geacht of geliefd te worden, maar omdat hij Christus lief heeft en alles voor Hem overheeft. Dan zal hij ook met Paulus kunnen zeggen: hoe minder ik bemind wordt, hoe meer ik lief heb. Het moet ons in alles alleen te doen zijn om de eer van Christus en daarom ook om het welzijn Zijner gemeente. Ongelukkige zelfverblindings, indien een dienaar van Christus zijne eigene werkzaamheden en zijn eigen karakter in de plaats stelt van de eere Gods! Ongelukkige zelfverblindings, indien zijne broeders hem alsdan meer gehoor geven dan Gode! »Deze is mijn geliefde Zoon, hoor Hem!» zegt God, en dit ontzegt aan ieder ander het regt om gehoord of te willen gehoord worden. Een waar en opregt

discipel des Heeren zet Christus altijd op den voorgrond. Zijn doel is de ziel tot God te brengen. Het werktuig kan nooit de plaats van God innemen; daarom schrijft Johannes in zijnen brief: »Geliefden! geloof niet eenen iegelijken geest, maar beproeft de geesten of zij uit God zijn.» Dit heeft de man Gods niet gedaan. »Ik ben ook een profeet, zoowel als gij;» zeide de oude profeet tot hem en hij gaf hem gehoor. God, die beiden geroepen had, werd vergeten, en hun karakter in de plaats van hunne verantwoordelijkheid voor God gesteld. Zoo gaat het ook in onze dagen. Broeders in Christus twisten met elkander over hunne roeping, terwijl God, de gever van alles, vergeten wordt. Dit is juist, wat de duivel gaarne ziet. Heeft dit plaats, dan is er een ruim veld om te bearbeiten voor hem open. Hij zal alsdan van de ontstane verbittering gebruik maken, om scheuring te veroorzaken of ook wel trachten veler oogen te verblinden voor de pogingen, die anderen aanwenden om eenvoudige zielen onder hunne magt te brengen. En deze toestand moet ons altijd het oordeel Gods op den hals halen. Deze dingen zijn geschreven tot onze leering. Ook de aankondiging der straf staat in verband met de ongehoorzaamheid. God gebruikt hier denzelfden persoon om het oordeel aan te kondigen, die ook de verleider was geweest. En dit doet ons het verschrikkelijke van den toestand des verleiders zien.

»En het geschiedde, als zij aan tafel zaten, dat het woord des Heeren geschiedde tot den profeet, die hem had doen wederkeeren, en hij riep tot den man Gods, die uit Juda gekomen was, zeggende: Zoo zegt de Heer, daarom, dat gij den mond des Heeren zijt wederspanning geweest en niet gehouden hebt het gebod dat u de Heer, uw God, geboden had; maar zijt wedergekeerd, en hebt brood gegeten en water gedronken ter plaatse, waarvan Hij tot u gesproken had: Gij zult geen brood eten, noch water drinken, zoo zal uw dood ligchaam in uwer vaders graf niet komen,» (vs. 20 — 23)

En zoo gebeurde het ook. In vers 23, 24, 25 wordt ons de uitoefening der straf beschreven.

hiermede niet vergenoegd zijnde, zoo ontvangt hij zelf de broeders niet en verhindert degenen, die het willen doen, en werpt ze uit de gemeente," (3 Joh. vs. 10). En wat was de oorzaak van deze handelwijze? Hij wilde in de gemeente de eerste zijn, (vs. 9). Wanneer men denkt zelf iets te zijn in de gemeente van Christus, dan komt men altijd tot zulke daden en het oordeel Gods kan niet achter blijven. En al komt dit oordeel niet altijd, zoo als over den man Gods uit Juda, laat ons bedenken, dat Paulus nog van een ander oordeel spreekt, dat ieder kind Gods tot in het diepst zijner ziel moest treffen en hem tot waarschuwing moest verstrekken, om ieder hoogmoedig of eigenlievend beginsel uit het hart te verbannen. »Eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven. Zoo iemands werk blijft, dat hij daarop gebouwd heeft, die zal loon ontvangen. Zoo iemands werk zal verbrand worden, die zal schade lijden, maar zelf zal hij behouden worden, doch alzoo als door vuur," (1 Cor. 3). Alle eigenwerk, al wat in eigen kracht gedaan is, wordt verbrand, en is voor ons geheel verloren, dewijl God er niet mede verheerlijkt is en wij niet aan het doel van ons zijn hier op aarde hebben beantwoord.

Daarom, geliefde broeders, laat ons de geschiedenis, zoowel van den man Gods uit Juda als van den ouden profeet, tot waarschuwing zijn. De eerste, opdat wij ten allen tijde wakende en biddende mogen zijn, opdat wij niet in verzoeking vallen. De laatste, opdat wij ieder beginsel van hoogmoed of eigenliefde terstond in ons oordeelen en voor God belijdenis daarvan doen, opdat wij ten allen tijde krachtig mogen zijn in den Heer en in de sterkte Zijner magt, en aldus Zijn naam in alles volkomen moge verheerlijkt worden en wij niet beschaamd mogen gemaakt worden in Zijne toekomst.

Een onverdeeld hart voor Christus.

Het was voorzeker een van de roerendste teekenen van Judsons volkomene overgave aan Christus — het middelpunt van zijn gansche leven — dat hij in zijn vaderland gaf, toen hij het na eene afwezigheid van dertig jaren weder mogt bezoeken. »Op de aankondiging, dat hij in eene vergadering in eene provinciestad zou spreken, was eene groote menigte menschen te zamen gekomen, om hem te hooren. Na het einde der gewone godsdienst stond hij op; en terwijl aller oogen op hem gevestigd waren, sprak hij ongeveer vijftien minuten lang met groote warmte van den trouwen Heiland, wat Hij voor ons gedaan heeft en hoe veel wij aan Hem te danken hebben; daarna ging hij wederom, zichtbaar getroffen, zitten.»

»De menschen zijn zeer te leurgesteld,» zeide hem een zijner vrienden; »zij verwonderen zich, dat gij niet over iets anders gesproken hebt.» »Maar wat wenschten zij dan?» antwoordde hij; ik heb hun naar mijn beste vermogen over het belangrijkste onderwerp, dat ooit behandeld kan worden, gesproken.» Maar zij hadden iets anders verwacht; eene geschiedenis. — »Nu, ik ben overtuigd, dat ik hun eene geschiedenis verhaald heb, de aantrekkelijkste, die men vinden kan.» — Maar zij hadden reeds zoo dikwijls daarvan gehoord; zij verlangden van eenen man, die zoo even uit het verre Oosten gekomen was, iets nieuws te hooren.» — O, dan ben ik zeer verheugd, dat zij zullen moeten zeggen, dat een mensch, die zoo even uit het verre Oosten gekomen is, niets beters weet te vertellen, dan de wonderbare geschiedenis van de opofferende liefde van Jezus. Het is mijn werk, het evangelie van Christus te prediken; en wanneer mij de gelegenheid gegeven wordt om te spreken, dan kan ik deze roeping niet verloochenen. Hoe weet ik, dat ik tot deze menschen, die ik heden zag, nog eenmaal zal spreken? En hoe zou het mij dan mogelijk zijn om aan hunne ijdele nieuwsgierigheid voedsel te geven, hunne fantasie met aardige verhalen in beweging te brengen; al zouden zij ook nog zoo zeer met het Christendom of met enkele waarheden vermengd zijn. Dat is

niet hetgeen Jezus onder de prediking des evangelies verstaat. En dan, wat zou ik later op deze ernstige aanklagt moeten antwoorden: Ik gaf u eene gelegenheid, om hen van Mij te verhalen, gij gebruikt die echter, om uwe eigene lotgevallen mede te deelen."

Naar Huis!

Ik ga naar huis!
 'k Ben vreemd'ling hier beneden;
 Geen woning vind ik hier, noch vind ik vrede;
 Verlooch'nend vlied ik alle vreugd der aard.
 Ik ga naar huis!

Ik ga naar huis!
 Mijn Jezus zal mij leiden
 Door deez' woestijn, waar ik Hem zal verbeiden,
 Tot ik vol vreugd' in heilger schaar Hem prijsz'.
 Ik ga naar huis!

Ik ga naar huis!
 Vermoeijend is deez' aarde!
 Maar spoedig kom ik in de hemelgaarde,
 Waar Jezus leeft, waar mijne woning is!
 Ik ga naar huis!

Ik ga naar huis!
 Daar is de strijd volstreden!
 Getroost, getroost! daar is het leed geleden!
 Het heimwee wast, en de geliefde naakt!
 Ik ga naar huis!

Ik ga naar huis!
 Hoe zoet zijn deze klanken!
 O, zaal'ge woning! waar ik alle ranken
 Vind, om voor eeuwig met hen één te zijn.
 Ik ga naar huis!

Ik ga naar huis!
 De Bruidegom zal komen
 Tot Zijne bruid! Dan zal ik eeuwig wonen,
 Daar, waar geen traan, geen moeite of strijd zal zijn.
 Ik ga naar huis!

~~~~~

## Een verontrust geweten valschelijk gerust gesteld.

---

Voor een' christen is niets begeerlijker, dan een gerust geweten, onbezoedeld door zonden. Het is dan ook een ondragelijke last door het geweten gekweld te worden en gedurig eene stem te hooren, die ons toeroept: Gij doet kwaad; — gij dient de wereld; — gij verheerlijkt God niet; — gij zijt oneerlijk, onopregt enz.

Voor de wereld is het zelfs iets verschrikkelijks, die verwijtende stem te moeten hooren en van daar, dat zij zich hoe langer hoe meer omwentelt in het slijk der zonde en hoe langer hoe grooter teugen drinkt uit den zwijmelbeker harer wellusten en genietingen, om daardoor die waarschuwendende of verwijtende stem te smoren en zoo mogelijk geheel uit te dooven. Het is bij hen, die zonder God leven, die dood zijn door zonden en misdaden, dan ook veelal het geval, dat zij zich verharderen tegen die roepende stem der genade. Het is verschrikkelijk, doch kan het wel anders? Zou het mogelijk zijn die stem zonder gevoel te vernemen? O neen! Gode zij dank, dat Hij in Zijne genade geene middelen onbeproefd laat om den zondaar van den weg des verderfs op den weg des levens te brengen; doch een van beiden zal zeker geschieden, men zal óf onder het gevoel van schuld aan de voeten van Jezus komen, óf voortgejaagd door die kwellende stem, gelijk een hollend paard, steeds verder voortvliegen op den weg der zonde, om aan het eind dier loopbaan neder te ploffen in den poel des verderfs, waar voor eeuwig weening en knersing der tanden zal zijn.

Ziedaar de verschrikkelijke toestand des zondaars. Welk een voorregt door Gods genade daaruit verlost te zijn! Allen die Jezus liefhebben zullen met diep medelijden vervuld zijn bij het zien van zoo vele verharde zondaars. Zij zullen God danken van de duisternis overgebracht te zijn in het licht, om nu door de kracht Gods waardiglijk hunner roeping te wandelen. En toch geliefden, hoewel wij alleen voor geloovigen in Christus Jezus schrijven, toch

komen wij met deze bladen tot u. Misschien zal het u bevreemden dat wij over dit onderwerp nog met u willen handelen; doch het is zeer noodig, dat ons de eenvoudigste waarheden gedurig op nieuw worden voorgesteld, daar wij al te zeer geneigd zijn om juist datgene, wat wij zoo goed weten en in anderen sterk afkeuren, voor ons zelven in de praktijk te vergeten. Hoe menigmaal gebeurt het niet, dat zij die het meest strijden voor de Godheid van Christus, in hunnen praktischen wandel zoo vaak betoonen geen vertrouwen op dien Christus te bezitten. Evenzoo gaat het met deze zaak. Ieder kind Gods zal mij toestemmen, dat het verkrachten van het geweten eene grove zonde is, die alleen verharding na zich kan slepen, en toch hoe velen zijn er niet, die hetzelfde doen. Onderzoeken wij ons zelven eens naauw, geliefden, en ik ben vast overtuigd, dat het geweten menigmaal zal gesproken hebben zonder dat wij aan zijne roepstem gehoor gaven. Daar het echter eene zaak is, die diep ingrijpt in het geestelijk leven en waarvoor wij soms zoo blind zijn, vooral wanneer wij zelven in het spel komen; zoo wensch ik, onder 's Heeren hulp, eenigzins uitvoerig over dit onderwerp te spreken; hopende dat gij het met een biddend, onbevooroordeeld hart zult lezen, en tevens biddende van God, dat Hij deze regelen moge zegenen tot verheerlijking Zijns naams.

Een zeer treffend beeld van den toestand, waarin wij soms verkeerden, is de geschiedenis van eenen man uit het gebergte van Efraïm, met name Micha. Zij wordt ons door den H. Geest medegedeeld in Rigteren 17; en ik twijfel er geenszins aan of het is met het doel om ons de bedriegelijke redeneringen van het hart des menschen voor te stellen.

»Micha nu zeide tot zijne moeder: de duizend en honderd zilverlingen, die u ontnomen zijn, om welke gij gevloekt hebt, en ook voor mijne ooren gesproken hebt, ziet dat geld is bij mij, ik heb dat genomen; toen zeide zijne moeder: Gezegend zij mijn zoon den Heere!'' Laat ons opmerken, dat deze vrouw en ook haar zoon den Heer, den God van Israël kenden en zoo als verder blijkt Hem wilden dienen, want toen Micha dat geld terug wilde

geven, zeide zijne moeder: » Ik heb dat geld *den Heere ganschelijk geheiligd van mijne hand* voor mijnen zoon om een gesneden beeld en een gegoten beeld te maken, zoo zal ik het u nu wedergeven. Maar hij gaf dat geld aan zijne moeder weder en zijne moeder nam 200 zilverlingen en gaf ze den goudsmid, die maakte daarvan een gesneden beeld en een gegoten beeld, dat was in het huis van Micha. En hij had een Godshuis en hij maakte eenen Ephod en Teraphim en vulde de hand van eenen uit zijne zonen, dat hij hem tot eenen priester ware.” Laat ons hier een oogenblik ophouden, om over de handeling zelve van Micha en hare praktische toepassing te kunnen oordeelen.

De eeredienst, die Micha hier instelde was eene eigengemaakte; het was eene godsdienst des vleesches. Micha en zijne moeder kenden den Heer en ook Zijne geboden: Gij zult u geen gesneden beeld noch eenige gelijkenis maken van hetgeen in den hemel of op de aarde is; en toch maakten zij een gesneden en een gegoten beeld en dat wel onder den vorm van hetzelfde den Heere te heiligen. Zoo handelt de eigenwillige dienst altijd. Zij dient den Heer, maar niet zoo als Hij gediend wil worden, maar zoo als zij Hem dienen wil. Micha ging niet zoo ver om alle dienst des Heeren te verwerpen, maar hij stelde *zijne* gedachten over de dienst des Heeren in de plaats van *Gods* gedachten. Menschelijk geredeneerd was er dan ook veel voor te zeggen, om daar een Godshuis te maken en eenen priester aan te stellen, daar de tabernakel des Heeren te ver af was om gedurig daarheen te gaan. Ik wil God dagelijks dienen, zal hij waarschijnlijk gedacht hebben, en kan toch niet dagelijks naar den tabernakel gaan om daar te offeren, ik zal mij dus hier eenen priester verkiezen. Hij was gansch niet onverschillig omtrent de vereering van Jehova en heeft misschien wel gedacht nog meer prijs te stellen op deze vereering, dan menig ander Israëliet, die slechts eenige malen 's jaars opging om God te offeren. En toch hoe schoon dit alles was, hij vergat ééne zaak, namelijk dat al wat hij deed

voor God geheel verwerpelijk was, omdat de Heer gezegd had, dat Hij alleen wilde gediend worden op de plaats, waar de Cherubijnen Zijner heerlijkheid stonden. Arme Micha! Gij deedt zoo zeer uw best en toch al wat gij deedt was te vergeefs. God nam niets van uwe dienst aan. Hij kon haar niet aannemen, omdat het niet een dienen van God, maar een dienen van zichzelf was.

Het ging met Micha even als met de kinderen Israëls voor Horeb. Mozes bleef te lang op den berg en daar zij dachten dat hij nimmer zou terugkeeren, maakten zij een gouden kalf. Zij gingen niet zoo ver om dit kalf in de plaats van God te stellen, maar door dit kalf vereerden zij God. Zij redeneerden op de volgende wijze: Ja, wel heeft God gezegd, dat wij geen vreemde Goden zouden aanbidden, maar toen was Mozes nog hier en nu weten wij niet, waar wij ons aan houden moeten; Mozes kan wel geheel en al weg blijven en wij moeten toch iets hebben waarop wij steunen kunnen; de tijden zijn veranderd en dus moeten ook wij wel veranderen.

Tegen hetzelfde beginsel, dat Micha's handelingen bestuurde, hooren wij ook den apostel Paulus in Col. 2. waarschuwen: »Indien gij dan met Christus de eerste beginselen der wereld zijt afgestorven, wat wordt gij, gelijk of gij in de wereld leeftdet, met inzettingen belast? Raak niet, en smaak niet, en roer niet aan: welke dingen allen verderven door het gebruik, ingevoerd naar de geboden en leeringen der menschen; dewelke wel hebben een schijnrede van wijsheid in eigenwillige godsdienst, en nederigheid, en in het ligchaam niet te sparen, doch zijn niet in eenige waarde maar tot verzading van het vleesch.»

En hoe is het tegenwoordig daarmede gelegen? Zou het woord van den apostel in onze dagen overbodig zijn? God gawe, dat het zoo ware! Doch, geliefden, laat ons eens tot ons zelve inkeeren en vragen, hoe sta ik met deze zaak voer God? Het komt op het beginsel des harten aan; wij kunnen ons van vele dingen die tegen Gods Woord strijden hebben afgescheiden en toch kan onze gods-

dienst vleeschelijk zijn, althans in sommige opzigten. Zoo lang zij niet geheel is eene dienst in geest en in waarheid is zij eene eigengemaakte. De woorden door Jezus eenmaal gesproken: »God is een geest, en die Hem aanbidden moeten Hem aanbidden in geest en in waarheid,» worden door de geloovigen zeer weinig verstaan en in beoefening gebragt. Laat ons dit met een voorbeeld aantonen.

Een heiden, door de verkondiging des evangelies tot bekeering gebragt, verschijnt hier in ons midden. Slechts onderwezen door Gods Woord, zonder menschelijke leeringen of uitvindingen, komt hij te midden eener christelijke maatschappij. Hij komt in een land, waar bijna alle inwoners zich christenen noemen en verwacht dus eene heerlijke openbaring der gemeente Gods; hij verwacht, dat ieder, die hij ontmoet een heilige zal zijn; omdat hij een christen is. Doch zijne verwachting wordt weldra volkomen teleur gesteld, hij zinkt geheel moedeloos neder. In die christelijke maatschappij ziet hij de gruwelijkste ongeregtigheden; hoererij op de meest schandelijk publieke wijze; dronkenschap zonder wedergade; wereldsgezindheid tot den hoogsten graad opgevoerd en dat alles onder zich noemende christenen. Hij gaat de straten eener groote stad door, doch nergens, nergens, vindt hij eenig blijk, dat daar christenen wonen; dezelfde beginselen worden daar in praktijk gebragt, die hij in zijn land zag; alles vloeit voort uit hoogmoed, eigenliefde, vleeschelijke gezindheid — met één woord uit vijandschap tegen God. Hij spreekt met die christenen, doch vindt hen even blind omtrent hunnen toestand als zijne landgenooten, zij hebben geen ontzag voor God, geene liefde tot Jezus, maar volgen hunne eigene begeerlijkheid; ja zelfs wordt hij door hen bespot, gehoond, gelasterd, vervolgd, en dat niet door heidenen, maar door christenen; en daardoor komt hij tot het besluit, dat hier de naam christen is gebleven, maar de daad geheel is verdwenen; dat men zich schaamt een christen te zijn en als zoodanig te leven, maar er zijne eer in stelt een christen genoemd te worden; en

daarom moet hij besluiten, dat hij zich niet onder christenen, maar onder wereldlingen bevindt; niet onder vrienden, maar onder vijanden Gods; niet onder kinderen Gods, maar onder kinderen des duivels.

Wel ziet hij een waas van godsdienstigheid, maar ook dit zag hij bij de heidenen, ook dit vond Paulus te Athene. De vorm verschilt, doch in het wezen der zaak is alles hetzelfde. Kerkgebouwen vindt hij bij menigten, even als hij in Indië tempels zag. Priesters ziet hij overal, even als de heidenen priesters bezitten. Inzettingen van menschen, die nergens toe dienen dan tot verzadiging des vleeschens, vindt hij hier, even als in Indië. De God des bijbels is hier evenzoo een onbekende God als daar. De heilige, regtvaardige God is veranderd in een God van eigen maaksel, die enkel liefde is, die even als de goden zijns lands de zonden door de vingers ziet en zich door boeten en goede werken laat verzoenen. Jezus, de eeuwige Zoon des Vaders is veranderd in een bloot schepsel, dat hoogstens ons tot voorbeeld kan dienen, en alzoo vereert men in plaats van hem den antichrist, die zich zelven God maakt. Wel ziet hij ook doop en avondmaal bedienen, doch dit is voor hem niets dan een vorm, dien men nog niet geheel weg durft werpen en daarom is het voor hem volkomen afgodendienst.

Met deze godsdienst nu vindt hij de ware christenen vereenigd. Na veel zoeken had hij ook eindelijk broeders en zusters gevonden, doch vindt zich ook bij hen teleur gesteld, daar hij zeer weinig geestelijk leven vond en hun wandel meer voortkwam uit wettischgezindheid en formalisme, dan uit liefde tot den Heer. Hierover is hij zeer verwonderd, doch weldra is hem alles duidelijk; hij zag toch deze christenen vereenigd met een wereldsch, heidensch systeem; hij zag hen deel nemen aan die afgodendienst, bij zag hen instemmen met die wereldsche godsvereering. Hunne kinderen werden daar gedoopt en later als lidmaten in die wereldkerk aangenomen; zij zelven zitten aan die avondmaalstafel, aan die tafel der ongeloovigen, en als zoodanig aan de tafel van den vorst der

wereld. Het verwondert hem nu niet meer dat het geestelijk leven weinig is, ja hij vindt gelegenheid om zijnen God te loven, dat Hij niettegenstaande hunne verregaande ongehoorzaamheid hen toch blijft bewaren en zegenen. Ontzettende ongehoorzaamheid is het toch, daar God zegt in 2 Cor. 6: »Trekt niet een ander juk aan met de ongeloovigen: want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? en wat gemeenschap het licht met de duisternis? En wat samenstemming heeft Christus met Belial? of wat deel heeft de geloovige met den ongeloovige? of wat zamenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? Want gij zijt de tempel des levenden Gods; gelijkewijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen en Ik zal onder hen wandelen; en Ik zal hun God zijn en zij zullen mij een volk zijn. Daarom gaat uit het midden van hen en scheidt u af, zegt de Heer en raakt niet aan hetgeen onrein is en Ik zal ulieden aannemen; en ik zal u tot een' Vader zijn en gij zult mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heer, de Almagtige." O, zijn hart is bedroefd en verslagen, hij zag het Woord Gods met voeten getreden, God veracht en gehaat door zich noemende christenen en met hen de geloovigen vereenigd niettegenstaande het uitdrukkelijke bevel Gods.

En nu, geliefde broeders, wat zoudt gij over zulk een oordeel zeggen? Zou onze broeder juist hebben geoordeeld? O, ik voor mij geloof, dat hij een zeer juiste opmerker is geweest, en dat wij onze oogen wel vol schaamte mogen nederslaan bij het zien van zoo veel ontrouw! Ja, onze toestand is zóó en niet anders; Gods Woord heeft ons veroordeeld. Diepe schaamte en berouw mag ons wel vervullen en het eerste wat wij te doen hebben is ons voor den Heer te verootmoedigen, want wij deden, wat kwaad was in de oogen des Heeren. Ja, ook wij hebben ons laten terug brengen tot de eerste beginselen der wereld; ook onze godsdienst is eene eigenwillige; laat er ons maar rond voor uit komen. »Indien wij ons zelve oordeelen, zoo zullen wij niet geoordeeld worden."

Het is onze schuld, geliefden, dat wij in dien toestand

verkeeren. De Heer heeft het niet alzoo gewild; Hij heeft ons in Zijn Woord duidelijk voor oogen gesteld, hoe wij te wandelen hebben; doch wij hebben onze oogen gesloten en niettegenstaande Zijnen bepaalden wil wandelden wij voort naar de begeerten onzes harten. Allen hebben wij gezondigd, hetzij dat wij ons reeds van het booze hebben afgescheiden, hetzij wij er nog in leven. Zal dit nog langer zoo voortgaan? Zal het woord van den apostel nog langer tegen ons getuigen: »staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus heeft vrijgemaakt en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen,» (Gal. 5 : 1). Zullen wij ons nog langer buigen onder de inzettingen der menschen? Zal ons hart nog langer gehecht blijven aan instellingen, die niet uit God zijn? En wanneer zullen dan de kinderen Gods toch gaan begrijpen, dat de godsdienst waaraan zij deel nemen niet de dienst Gods maar de dienst der wereld is. O, de Heer geve toch al zijnen kinderen geopende oogen en gewillige harten geneigd om Zijnen wil te doen en Hem in geest en waarheid te dienen. Het kwaad waarin wij zijn is groot, zeer groot en kan alleen in de kracht Gods afgelegd worden. Het eerste wat wij te doen hebben is ons voor God te verootmoedigen en dan »gaat uit het midden van hen en scheidt u af, zegt de Heer, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en ik zal ulieden aannemen. En ik zal u tot een Vader zijn en gij zult mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heer, de Almagtige,» (2 Cor. 6 : 17, 18). Ziedaar de eenvoudige weg voor hem, die naar den wil Gods wil wandelen en alle dingen schade en drek wil achten bij de uitnemendheid der kennis van Christus. En nu wat zult gij doen? Zult gij der waarheid gehoor geven of uw geweten tot zwijgen brengen?

Laat ons zien wat Micha deed en daarmede tot het hoofddoel van ons schrijven terugkeeren.

»Er was nu een jongeling van Bethlehem Juda van het geslacht van Juda; deze was een Leviet en verkeerde aldaar als vreemdeling. En deze man was uit die stad, uit

Bethlehem Juda getogen om te verkeeren, waar hij gelegenheid zou vinden: als hij nu kwam aan 't gebergte Efraims tot het huis van Micha, om zijnen weg te gaan zoo zeide Micha tot hem; van waar komt gij? en hij zeide tot hem: Ik ben een Leviet van Bethlehem Juda en ik wandel om te verkeeren waar ik gelegenheid zal vinden. Toen zeide Micha tot hem; blijf bij mij en zijt mij tot eenen vader en tot eenen priester; en ik zal u jaarlijks geven tien zilverlingen en orde van kleederen en uwen leeftogt; alzoo ging de Leviet met hem. En de Leviet bewilligde bij dien man te blijven; en de jongeling was hem als een van zijne zonen. En Micha vulde de hand des Leviets, dat hij hem tot eenen priester werd; alzoo was hij in het huis van Micha. Toen zeide Micha: nu weet ik dat de Heer mij weldoen zal, omdat ik dezen Leviet tot eenen priester heb," (vs. 7 — 13).

Het blijkt uit dit verhaal ten duidelijkste, dat het geweten van Micha alles behalve gerust was over zijne eigen-gemaakte godsvereering. Hij gevoelde zeer goed dat hij deed wat kwaad was in de oogen des Heeren, daar hij wist dat Jehova alleen in den tabernakel wilde geofferd worden en alleen den stam van Levi had verkoren om voor Zijn aangezicht te zijn. In plaats van zich over zijne zonde voor God te verootmoedigen en alzoo een gereinigd geweten te bekomen, brengt hij dit tot zwijgen door aan zijne ongehoorzame daad eenen schijn van gehoorzaamheid te geven; door eenen Leviet tot zijnen priester te verkiezen. Nu weet ik, zeide hij, dat de Heer mij weldoen zal, omdat ik dezen Leviet tot eenen priester heb.

Ziedaar de bedriegelijke redenering van het menschelijke hart. Micha was niet voldaan over zichzelf, zoo lang de ongehoorzaamheid aan Gods geboden te duidelijk was en daarom is hij verheugd dat hem de gelegenheid gegeven wordt eenen priester te verkrijgen uit dien stam, dien God verkoren had om Hem te offeren. Doch nu was hij ook volkomen gerust, hij had alles gedaan wat in zijn vermogen was om zoo na mogelijk Gods bevelen op te volgen;

verder kon hij niet gaan, de Heer wist toch hoe hij daar-  
 onder stond en dit was voldoende. Ongelukkige Micha!  
 Wist gij dan niet, dat »gehoorzamen beter is dan  
 offeranden en opletten dan het vette der rammen;» wist  
 gij dan niet, dat de Heer gezegd had: vervloekt is een  
 iegelijk die niet doet al wat in het boek der wet geschre-  
 ven staat? Wat helpt u al uwe godsdienstigheid, zoo gij  
 de geboden Gods ongehoorzaam zijt? Bemantel vrij uwe  
 eigenwillige godsdienst met eene schijnbare gehoorzaamheid,  
 het zal u voor de oogen van den heiligen en regtvaardigen  
 God niet helpen. God wil opregtheid en waarheid in het  
 binnenste.

Micha was dus wel een hoorder des woords, maar geen  
 dader, en Paulus zegt: »de hoorders der wet zijn niet  
 regtvaardig voor God, maar de daders der wet zullen  
 geregtvaardigd worden,» (Rom. 2 : 13). En nu, geliefde  
 broeders, hoe staat gij daaronder? Reeds in het begin  
 merkte ik op, dat wij allen ons zekerlijk zullen te beschul-  
 digen hebben, van dikwijls geen gehoor te hebben gegeven  
 aan de roepstemmen des gewetens. Het is eene zeer  
 ernstige zaak, die wij behandelen; want de apostel Jakobus  
 zegt ons: »zijt daders des woords en niet alleen hoorders,  
 u zelven met valsche overlegging bedriegende.» Dit deed  
 Micha, toen hij zeide: nu weet ik dat de Heer mij wel-  
 doen zal. Het hart des menschen is zeer bedriegelijk en  
 de duivel is er altijd op uit om ons door schijn van  
 waarheid te misleiden en dus ons tegen te houden ons  
 voor God te verootmoedigen. Wanneer de waarheid Gods  
 met al de kracht der christelijke liefde en met al den ernst  
 des Geestes wordt voorgesteld, dan is het onmogelijk, dat  
 zij zonder uitwerking blijft. Er is eene stem daar binnen,  
 die zegt: zoo is het. Gelukkig hij, die niet te hoogmoedig  
 is dit te erkennen en zich aan de waarheid gevangen  
 geeft. Gelukkig hij, die geen »vergetelijk hoorder is,  
 maar een dader des werks, deze is gelukzalig in al zijn  
 doen.» Doch het gebeurt helaas, al te dikwijls, dat wij  
 wel hoorders maar geen daders des woords zijn en dan  
 zijn wij gelijk »aan een man, die zijn aangeboren aangezicht

bemerkt in eenen spiegel; want hij heeft zich zelve bemerkt, en is weggegaan en heeft terstond vergeten, hoedanig hij was." Ook gij, geliefden, hebt uw beeld gezien in den spiegel, dien wij u voorhielden; gij hebt u zelve herkend in den toestand, dien wij u boven beschreven en het geweten heeft gesproken. Wij zijn hiervan ten volle overtuigd, hoe of gij dit ook moogt tegenspreken. Wij weten, dat er zeer vele middelen zijn, waardoor gij het geweten tot zwijgen kunt brengen. Weet echter vooraf dat het »valsche overleggingen" zijn.

Indien het hart niet genegen is om den wil Gods te doen, omdat het gehecht is aan de zienlijke dingen en volstrekt geen lust gevoelt om ALLE dingen schade en drek te achten bij de uitnemendheid der kennis van Christus, dan spreekt het van zelf, dat het iets noodig heeft waarop het steunt en waardoor men dan bewijst gerechtigd te zijn alzoo te handelen. Hetgeen wij boven zeiden over de eigenwillige godsdienst, heeft, hiervan zijn wij zeker, uw hart getroffen; gij hebt de kracht der waarheid gevoeld en het »scheidt u af van dezulken" klinkt u nog in de ooren, even als »trekt geen ander juk aan met de ongeloovigen." Doch gij gevoelt het, dat dit zeer moeilijk is, dat vleesch en bloed daartegen opkomt, dat gij dan u zelve zult moeten verloochenen en daarom — met de hand op het hart zeg ons of wij niet de waarheid spreken — zoekt gij ons velerlei verontschuldiging tegen te werpen. Ik mag toch niet uit de wereld gaan, hoor ik u dan zeggen, en daar zou het dan wel naar toe moeten, en de Heer Jezus heeft gezegd: ik wil niet, Vader, dat gij ze uit de wereld wegneemt. En dan kan ik ook niet over de harten oordeelen, dat kan God alleen; eene volmaakte gemeente krijgt men hier op aarde toch nooit. Niet waar dat zijn uwe gedachten? En daarom zult gij u nu vooreerst maar gerust stellen; even als of gij niet persoonlijk verantwoordelijk waart om den wil Gods te doen. Want door al wat gij tegenwerpt kunt gij 2 Cor. 6:16 niet weg redeneren. Dit zal tegen u blijven getuigen, hoe gij u zelve ook verontschuldigt

hebt en met welke schoone redenen gij uw geweten ook hebt gerust gesteld. Doch dat is zoo de gewone loop van de menschelijke redeneerkunst; het eene woord, dat het hart treft, wordt terstond bedolven door eene menigte anderen, die men denkt dit ééne te vernietigen, en toch komt het gedurig wederom van onder zijne schuilplaats te voorschijn om telkens met vernieuwde kracht het geweten te verontrusten. O dat zwaard des Geestes is zulk een lastig wapen! Het eenige middel is het verstand gevangen te geven onder de gehoorzaamheid des geloofs.

Maar ik moet toch eerst weten welken weg ik nu te volgen heb, zegt een ander, ik kan toch maar niet zoo in eens volgen, zonder eerst te weten waarheen. Gij zoudt liever in het geheel niet volgen, niet waar? en daarom zult gij eerst gaan onderzoeken hoe gij u in alles zult te gedragen hebben en wat er al zoo op dien eersten stap zal volgen; daardoor wint men (of liever verliest men) heel wat tijd. Wat zoudt gij wel zeggen, indien de kinderen Israëls op het bevel van Mozes, dat zij op zouden trekken om droogvoets door de Schelfzee te gaan, geantwoord hadden: ja, dat is nu goed en wel, maar wanneer wij door de zee heen zijn, wat dan? waar komen wij dan en hoe zal het dan verder met ons gaan? Ik denk, dat gij zoudt gezegd hebben, dat zij geen lust gevoelden om de zee door te trekken en dus een uitvlugt gebruikten om ten minste tijd te winnen. Het is wat hard om zoo te zeggen: ja ik weet wel dat God dat zegt, maar ik heb geen lust om het te doen. Heer, laat mij eerst toe, dat ik mijnen vader begrave. Wanneer gij begint met te volgen, als de Heer roept, al weet gij dan ook nog niet waarheen, wees verzekerd dat u op den weg alles licht zal worden. God kan u onmogelijk verder Zijnen wil openbaren, zoo gij niet begint te wandelen naar het licht, dat Hij u alreede geschonken heeft. Zijt niet alleen een hoorder, maar ook een dader des woords, ook van dit ééne woord.

Een ander wil eerst de kosten overrekenen want, zegt hij, de Heer heeft gezegd: »wie van u willende een' toren

bouwen, zit niet eerst neder en overrekenet de kosten, of hij ook heeft hetgeen tot volmaking noodig is," (Luk. 14: 28). Dit is eene alleruitmuntendste zaak, wanneer men namelijk goed rekenet en niets vergeet. Meestal is het slechts eene verontschuldiging om den wil Gods niet te doen; en dan kan men jaren rekenen, zonder ooit tot bouwen te komen, om de zeer eenvoudige reden dat men nooit tot een gewenscht slot komt, daar men voortdurend vergeet ééne post in rekening te brengen, namelijk de hulp en ondersteuning van Hem, die gezegd heeft: de haren uws hoofds zijn allen geteld, en: ik ben de God des hemels en der aarde, de God en Vader van uwen Heer Jezus Christus. Een goed rekenaar begint met aan den eenen kant der rekening te plaatsen: die niet verlaat alles, wat hij heeft, die kan mijn discipel niet zijn, en wie zijn kruis niet draagt en mij navolgt, die kan mijn discipel niet zijn, (Luk. 14: 33, 27) en aan den anderen kant: mijn juk is zacht en mijn last is ligt; gij zult rust vinden voor uwe zielen, (Matth. 11: 30).

Een vierde heeft wederom eene andere verontschuldiging. Ja, zegt hij, daar moge nu waarheid zijn in hetgeen gij zegt, maar waarom zijn er dan zoo vele vrome christenen en daaronder nog wel mannen van naam, menschen, die bekend staan voor hunne geleerdheid en strijden tegen de leugen, die eenen gansch anderen weg volgen? Als deze toch blijven waar zij zijn, waarom zal ik dan anders handelen? Waarom? Omdat uw geweten en Gods Woord u zeggen: trek geen ander juk aan met de ongeloovigen. Wat zoudt gij wel zeggen van eenen Israëliet, die ten tijde van Jezus omwandeling op aarde op de volgende wijze had geredeneerd? Ja, deze Jezus van Nazareth doet wel groote teekenen; Hij spreekt wel als magthebbende; men kan wel hooren dat Hij een profeet is; ik zou Hem dan ook wel willen volgen, maar . . . . de Overpriesters en Schriftgeleerden volgen Hem ook niet en dat zijn toch wel mannen die de Schrift kennen, en dus wel weten of deze de waarheid spreekt; zij willen ook niets

van Hem weten, en waarom zou ik Hem dan volgen? Zoudt gij denken, geliefden, dat er onderscheid was tuschen zijne en uwe redenering? Hij stoorde zich aan het oordeel des menschen en dat doet gij ook, en toch zegt God, dat alle mensch leugenachtig is. Gij handelt even als Micha; om uw geweten gerust te stellen, verschuilt gij u achter eenen Leviet; achter eenen, die volgens u den wil des Heeren toch wel kent. Zou het niet beter zijn en Gode meer behagen, met den blindgeborene te zeggen: Ik weet, dat ik blind was en nu zie! Dan kan men met alle gerustheid aan anderen de taak overlaten, om te onderzoeken wie of mij ziende heeft gemaakt en hoe mij de oogen zijn open gegaan, en terwijl zij onder elkander twijfelen wat te zeggen en eindelijk misschien tot het besluit komen, dat die toestand niet lang houdbaar zal zijn, gaat men zelf voort zich te verheugen in het geschonken licht en in de gemeenschap van Hem, die gezegd heeft: Hoort mij.

Al deze en dergelijke redeneringen worden er tegen de waarheid Gods ingebracht; in allen is echter het beginsel van Micha duidelijk openbaar. Hij wist, dat hij zondigde en dat weet gij ook; hij nam zijnen zoon en maakte hem tot eenen priester en dat doet gij ook. Het wereldsche systeem wilt gij niet verlaten, maar om uw geweten gerust te stellen tracht gij u er zoo weinig mogelijk mede in te laten. De zaken zijn nu eenmaal zoo, zegt gij, en wat wil men er aan doen; de kerk kan ik toch niet verbeteren en dus moet ik mij wel naar de omstandigheden schikken; ik ga dan ook alleen bij eenen geloovigen predikant in de kerk en aan het avondmaal. Ziedaar uwen zoon, dien gij u tot eenen priester hebt gemaakt. Gij vergeet daarbij, dat ook die predikant, even als gij, onder de magt der ongeloovigen gebukt gaat en er naauwelijks wordt geduld; dat ook hij, even als gij, steun geeft aan die wereld-gods-dienst. Ongelukkige zelfverblindings! De Heer zelf opene u de oogen, om uwe ongerechtigheden in te zien!

Vele anderen zijn er echter, wier geweten te luide roept: scheidt u af van dezulken; om nog langer aan die dienst

verbonden te blijven en die dus de kerk verlaten. Doch, helaas, ook deze handelen even als Micha. In één opzicht zijn zij gehoorzaam geweest, doch nu gaat alles weder denzelfden weg op. Dezelfde eigenwillige godsdienst behoudt gij; even als Micha de zijne behield, hoewel hij een Leviet tot zijnen priester verkoos. Hetzelfde systeem blijft gij huldigen en in beoefening brengen, hoewel nu onder geloovigen. Gij behoudt dezelfde menschelijke instellingen als in de kerk, die gij verliet, doch de personen zijn alleen veranderd. Nu weet ik, dat de Heer mij weldoen zal, wyl ik dezen predikant en deze gemeente heb. In een opzicht zijt gij dus gehoorzaam, dat gij u van de ongeloovigen afscheidt, maar in een ander blijft gij hetzelfde daar gij het ongeloovige systeem behoudt. Uwe ongehoorzaamheid is dus niet meer zoo grof, doch daarom juist te gevaarlijker.

Wij zullen nog eenmaal het oordeel vragen van onzen broeder uit Indië. Welnu hij komt in uwe vergadering en daar hij gehoord heeft, dat hier alleen geloovigen bij een zijn zoo verwacht hij ook hier de verwarring niet te zien die hij elders zag.

Hij denkt natuurlijk dat hier eene onderlinge bijeenkomst zal plaats hebben, zoo als Paulus zegt in 1 Cor. 14 : 26, » wanneer gij zamenkomt, broeders, een iegelijk van u, heeft hij eenen psalm, heeft hij eene leer, heeft hij eene vreemde taal, heeft hij eene openbaring, heeft hij eene uitlegging, laat alle dingen geschieden tot stichting.» Doch niets van dit alles heeft plaats. In plaats van eene onderlinge bijeenkomst, ziet hij eene vergadering van menschen, die gekomen zijn om eene leerrede, door eenen predikant uitgesproken, aan te hooren. Aan dezen is de leiding der vergadering opgedragen, hij preekt, hij bidt, hij geeft de gezangen op, met één woord hij doet alles, terwijl zijne broeders tot wie hij spreekt verplicht zijn om te zwijgen, zelfs al was er een, die op dat oogenblik veel beter zou gesproken hebben dan hij. De vrije werking des Geestes wordt in deze vergadering niet erkend, maar heeft plaats gemaakt voor menschelijke inzetten. Geene ge-

meenschap der heiligen vindt hij aldaar, want men gaat uit een zoo als men gekomen is, zonder eenig bewijs te geven, dat men tot één ligchaam behoort.

Nu hoort hij wel beweren, dat alle dingen met orde moeten geschieden en dat het daarom noodig is dat er vooraf bepaald wordt wie er spreken zal, doch hij antwoordt hierop dat hij in de Schrift las: God is geen God van verwarring, maar van vrede, gelijk in al de gemeenten der heiligen, en er dus uit die bewering moest volgen, dat, daar de christenen het noodig hebben geoordeeld zelve eene ordening in te stellen, het een bewijs is dat zij geene gemeente zijn of dat de H. Geest in onzen tijd de orde niet meer handhaaft. Het laatste kan hij niet wel aannemen, daar hij den Bijbel nog eenvoudig aanneemt als de openbaring van Gods wil.

Verder verneemt hij, dat de predikant, dien hij hoorde aangesteld is door de daarverzamelde geloovigen om elken zondag te preken, te bidden en te danken, wanneer er avondmaal gevierd wordt, dit te bedienen, te doopen enz., enz., en nu is zijne verbazing ten top gestegen, daar hij hierin eene ontkenning ziet van de verlossing, waaraan ieder kind Gods deel heeft. In Gods Woord toch las hij, dat ALLE kinderen Gods koningen en priesters zijn, (Openb. 1:6; 5:10); dat al wat tot de oude bedeeeling behoorde is voorbij gegaan en alle priesterlijke bediening van nu af aan heeft opgehouden; dat ALLEN vrijmoedigheid hebben om in het heiligdom in te gaan, (Hebr. 10:19). En in 1 Petr. 2:9, Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat gij zoudt verkondigen de deugden desgenen, die u uit de duisternis heeft geroepen tot zijn wonderbaar licht. Wel leest hij ook in Gods Woord, dat de Heer aan sommige leden Zijner gemeente gaven heeft geschonken, die anderen niet bezitten; dat God er sommigen heeft gegeven tot apostelen, sommigen tot profeten, sommigen tot evangelisten, sommigen tot herders en leeraars, tot

volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning des ligchaams van Christus. (Ef. 4 : 11, 12); maar nergens las hij, dat dezen alleen het regt van spreken toekwam; nergens las hij, dat deze door menschelijke orde moesten gewijd worden. Wel las hij, dat zij broeders moesten zijn onder de broeders; dat alle christenen één waren en niemand onder hen heer of meester mogt zijn, daar Jezus alleen de Heer zijner gemeente is. Wel las hij, dat de gaven van God komen en daarom niet door den mensch kunnen opgewekt of gemaakt worden. Wel las hij, dat de gaven geen meerderen voorrang boven anderen schenken, maar dat de een buiten den anderen niet kan bestaan, dat het oog tegen de hand niet kan zeggen: ik heb u niet van noode; ja dat, veeleer de leden die ons dunken, de zwaksten te zijn, noodig zijn. Hij is verbaasd over dit alles en vindt deze christenen volkomen in denzelfden toestand, dien Paulus in Gal. 5 beschrijft, aan welke christenen hij schreef: »o gij uitzinnige Galaten! wie heeft u betooverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn? Zijt gij zoo uitzinnig? daar gij met den Geest begonnen zijt, voleindigt gij nu met het vleesch?»

Ja, geliefde broeders, dat is de toestand waarin gij verkeert. Gods Woord heeft ook u geoordeeld. In hetgeen gij doet is volstrekt geene verootmoediging voor God te vinden; toen gij u van het kwade hebt afgescheiden, hebt gij niet gevoeld, dat ook gij mede schuldig waart aan al die verwarring, aan al dien afval; was dit waar geweest, dan zoudt gij voorzeker niet begonnen zijn op nieuw eene gemeente te stichten, want gij zoudt gevoeld hebben, dat u dit onmogelijk was, maar in den hoogmoed uws harten gaat gij zelf aan het werk en betoont daardoor, dat wanneer gij geleefd hadt in de tijden uwer vaders, gij anders zoudt gehandeld hebben en van daar, dat gij uwen eigen weg volgt en niet vraagt wat de wil Gods is. Gij handelt even als die Farizeën, tot wien Jezus zegt: »Gij bouwt de graven der profeten op en versiert de grafteekenen der regtvaardigen; en zegt: Indien wij in de tijden onzer vaders waren geweest, wij zouden met hen geene gemeen-

schap gehad hebben aan het bloed der profeten. Aldus getuigt gij tegen uzelfven, dat gij kinderen zijt dergenen, die de profeten gedood hebben. Gij dan ook vervult de mate uwer vaderen! (Matth. 23 : 29—32).

Wanneer gij waarlijk in ootmoed des harten u voor den Heer verootmoedigt, dan zult gij zien, dat gij nog steeds denzelfden weg, als vroeger, bewandelt. Gij zult tot de overtuiging komen, dat gij bezig zijt om nieuwen wijn in oude lederzakken te doen of een lap ongevold laken op een oud kleed te zetten; want gij zijt bezig met eene nieuwe gemeente op een oud, onschriftuurlijk systeem te bouwen en daarom kan het niet anders of uwe gemeente zal zeer spoedig dezelfde wrange vruchten vertoonen als de anderen. De kerk toch, die gij verlaten hebt, rustte op de belijdenis-schriften uwer vaderen en gij doet hetzelfde en daardoor onttrekt gij u aan iederen christen, wiens geweten hem verbiedt die Schriften te onderteekenen. En van daar die verschillende sekten van den tegenwoordigen tijd; zoo als Afgescheidenen, vrije Evangelischen, Baptisten, Methodistten, Hernhutters enz. enz. Moet gij uwe oogen niet vol schaamte nederslaan over uwe verregaande verachting van Gods Woord, als gij 1 Cor. 3 leest, waar Paulus zegt: „Want gij zijt nog vleeschelijk: want dewijl onder u nijd is en twist en tweedragt zijt gij niet vleeschelijk en wandelt gij niet naar den mensch? Want als de een zegt: Ik ben van Paulus; en een ander: Ik ben van Apollos; zijt gij niet vleeschelijk?” Ja, geliefden, gij zijt vleeschelijk, nog veel erger dan de Corinthiërs, want daar was het beginsel nog slechts aanwezig, maar bij u is de scheiding formeel geworden. Neemt toch aan wat het Woord Gods u zegt en wij bidden u, houdt toch op met uw redeneren. Wordt eens nuchteren en laat al uwe eigene gedachten varen, om met een ledig hart en een onbevooroordeeld verstand Gods Woord op te slaan en wij zijn overtuigd, dat gij uwe dwaling zult inzien. Wij weten, dat uw geweten u toeroept: de weg, dien ik bewandel is de ware niet; en daarom verlaat dien weg en volgt Jezus en Jezus alleen. Hij zegt u: waar twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn, daar

ben ik in het midden. Is u dit niet genoeg; of moet gij boven en nevens Hem nog anderen in uw midden hebben? Gevoelt gij nog behoefte aan eenen Leviet? Neen, geliefden, dat gevoelt gij niet, maar gij neemt er eenen om uwe ongehoorzaamheid te bemantelen.

En gij, die u van de ongeloovigen wilt afscheiden, maar u niet met geloovigen wilt vereenigen, zegt mij, zijt gij gelukkig, is uw geweten gerust? O, ik weet, dat het niet zijn kan; want ook gij zijt ongehoorzaam; daar God zegt: Laat uwe onderlinge bijeenkomsten niet na, (Hebr. 10 : 25). De Heer wil niet alleen, dat gij het kwade zult nalaten, maar ook dat gij het goede zult doen. En hieraan te voldoen moest u niet alleen een dure plicht maar ook een onuitsprekelijk groot voorregt zijn. Ook gij verontschuldigt uwe positie met een onverschillig: ik weet niet waarheen; maar zou dit misschien ook daarom zijn omdat gij nergens heen wilt, maar verlangt te blijven zooals gij zijt. Uw hart veroordeelt u, daar gij zeer goed weet dat het uw wensch niet is Jezus in alles te volgen. Eéne reden willen wij u opnoemen, waarom gij blijft waar gij zijt.

Gij weet namelijk zeer goed, dat Gods Woord niet alleen zegt, dat wij zullen volharden in de leer der apostelen en in de gemeenschap en in de breking des broods en in de gebeden; maar ook: »hebt acht op elkander, tot opscherping der liefde en der goede werken,” (Hebr. 10 : 24). Niet waar, dat laatste is wat al te lastig en vooral, dat elkander. Stond er nu nog, dat er een bepaald persoon moest aangesteld worden om te vermanen, dan zoudt gij er nog zooveel niet tegen hebben; maar nu is het wat al te erg. Dat acht nemen op elkander kan soms wel zoo ver gaan, dat er op ieder mijner handelingen wat wordt aangemerkt, zegt gij misschien; en ik moet u volkomen toestemmen, dat het voor het vleesch eene zeer lastige zaak is. Het is echter voor hem, die God in geest en in waarheid wil dienen eene zaak van zeer groote vreugde, daar hij weet, dat het daartoe dienen moet, om hem, wat den praktischen wandel betreft, als een volmaakte man in Christus daar

te stellen. Ook gij zijt dus wel hoorders maar geene daders des woords en gij bedriegt u met valsche overleggingen.

Wij zouden nog meer verontschuldigungen kunnen opsommen, die gebruikt worden om zichzelven te bedriegen, doch zullen hiermede niet verder gaan, daar wij overtuigd zijn dat uw geweten sterk genoeg zal spreken. Wat wij u bidden is, toch ernstig na te denken, wat het zegt, verlost te zijn van het eeuwig verderf, wedergeboren te zijn door den H. Geest, te weten: Jezus de Zoon Gods moest ook voor mij den dood sterven opdat ik eeuwig zou leven; te weten van hoe grooten nood en dood gij zijt verlost; en dan toch niet te willen volgen, wanneer Hij, die u kocht met Zijn bloed, u roept; dan toch uwen eigen wil te volgen en Hem te verloochenen. Werpt toch al die steunsels en staketsels, waarmede gij uw hart omplant hebt, weg en laat de Geest Gods uw hart bedauwen, opdat het gewillig worde aan Zijne roepstemmen gehoor te geven en opdat gij het verkrachten van het geweten, waardoor gij u gelijkvormig maakt aan den onbekeerde, leert verafschuwen.

Er is geene zaak, die ons meer schade doet in het geestelijke leven, dan het geruststellen van het geweten. Is de eerste stap op dezen weg gezet, dan gaat het van kwaad tot erger. In het begin valt het ons moeilijk zijne stem te smoren, doch allengs gaat zulks beter, tot dat de stem eindelijk zwijgt. Het grootste zelfbedrog komt echter eerst dan, dewijl men na dit alles denkt volkomen goed te wandelen, in de gemeenschap Gods te verkeerren, vooruit te gaan in het geestelijk leven. Veelal zal men ook zien, dat juist zij, die tot die hoogte gekomen zijn, veel voor de zaak des Heeren doen en werken, dewijl zij daarin datgene zoeken wat zij missen, waarmede zij dat onaangename ledig, dat in hun hart heerscht, trachten te vervullen. Ons zelve kunnen wij bedriegen, maar God niet. Hij ziet op den bodem van ons hart en Hij weet of daar werkelijk of slechts schijnbare vrede heerscht. Hij weet de geheime drijfveeren onzer daden; of zij voortkomen uit het

beginsel van liefde tot Hem, of uit het beginsel om zich voor het oog der menschen beter te vertoonen dan men is of te bedekken wat in het hart heerscht. Wij zijn allen naakt en geopend voor de oogen desgenen met wien wij te doen hebben.

O, geliefde broeders, laat ons toch opmerkzaam zijn op de stem des H. Geestes. Hoe menigmaal heeft Hij reeds niet binnen in ons gesproken, zonder door ons gehoord te worden. Het is eene treurige waarheid, dat er vooral in onze dagen niet weinigen gevonden worden, die, gevoelende de moeilijkheden van eenen opregten wandel in de vreeze Gods, met verloochening van al wat uit het vleesch is, hun geweten valschelijk gerust stellen. De Heer geve ons genade om niet alleen hoorders maar ook daders des Woords te zijn.

Hij zegene ook deze bladen aan veler harten, opdat al Zijne kinderen Hem in opregtheid mogen dienen en verheerlijken. Het was ons eene behoefte des harten, om, ziende op de velerlei vermaningen der Schrift en op onze grove afdwalingen, deze bladen te schrijven, om, door den zegen des Heeren, veler oogen voor deze bedriegelijke redeneringen te openen. Wij betuigen in de tegenwoordigheid Gods, alleen geschreven te hebben in de volkomene bewustheid een kwaad te bestrijden, dat van nature in ons allen woont en wenschen dus van God, dat niemand zich moge verontschuldigen, door te denken, dat hetgeen geschreven is niet bestemd was voor hem, maar voor zijnen buurman.

Welgelukzalig hij, die met Paulus kan zeggen. Mannen broeders! ik heb met alle goed geweten voor God gewandeld tot op dezen dag (Hand. 23 : 1).

Welgelukzalig hij, die even als Paulus zichzelven oefent, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de menschen (Hand. 24 : 16).

Welgelukzalig hij, die met een volkomen hart kan zeggen: Het is mijn lust ten allen tijde in opregtheid voor God te wandelen. Zij zullen ver-

staan dat de zuivere en onbevleete godsdienst voor God en den Vader deze is: weezen en weduwen te bezoeken in hunne verdrukking en zichzelven onbesmet te bewaren van de wereld (Jak. 1:27).

## De ware grond des vredes.

„Wanneer ik het bloed zie, zal ik voorbijgaan.”  
(Exod. XII: 13).

*Het bloed aan de deurposten verzekerde aan Israël den vrede.* Er werd niets dan het gebruik van *het bloed der besprenging* geëischt om tegenover den Engel des verderfs den vastgestelden vrede te genieten. God heeft bij dit bloed niets gevoegd, dewijl er niets meer noodig was, om het zwaard des gerigts te ontgaan. Hij zeide niet: »wanneer ik het *bloed en* het ongezuurde brood en de bittere kruiden zie, dan zal ik voorbijgaan? In geen en deele. Deze zaken besloegen hare bijzondere plaats en hadden hare bijzondere waarde; maar zij konden nooit als grond des vredes in de tegenwoordigheid Gods worden beschouwd.

Het is zeer noodzakelijk dat ons *datgene*, waarin de ware grond des vredes bestaat, regt helder en zeker is. Er zijn vele zaken met het werk van Christus vermengd geworden, en ten gevolge daarvan zijn de zielen met betrekking tot hare aanneming in duisternis en onzekerheid vervallen. Zij weten wel, dat er geen andere weg tot redding bestaat dan door het bloed van Christus; maar de duivelen weten dit ook, en toch dit weten kan hun niet baten. Het is noodig te weten dat wij gered zijn, volkomen en eeuwig gered.

Het is niet mogelijk half behouden en half verloren, half regtvaardig en half schuldig, half levend en half dood te zijn, of slechts gedeeltelijk uit God geboren te zijn. Er bestaan slechts twee toestanden, en wij bevinden ons of in den eenen of in den anderen.

De Israëliet was niet ten deele door het bloed beveiligd, en ten deele aan het zwaard van den Engel des verderfs blootgesteld. Hij wist, dat hij in veiligheid was. Hij hoopte niet het te zijn, noch bad daarom; hij was volkomen veilig. En waarom? Dewijl God gezegd had: »Wanneer ik het bloed zie, zal ik voorbijgaan.» Hij rustte eenvoudig op de getuigenis van God zelven aangaande het vergoten bloed. Hij had »bekend, dat God waarachtig is.» Hij geloofde dat God meende wat hij zeide; en dat gaf hem vrede. Hij was in staat, om aan het Paaschmaal zijne plaats met vertrouwen, rust en veiligheid in te nemen; daar hij wist, dat de Engel des verderfs hem niet kon aantasten, zoodra een onbevlekt offer in zijne plaats gestorven was.

Indien men een Israëliet over het genot van zijnen vrede had ondervraagd, wat zou hij geantwoord hebben? Zou hij gezegd hebben: Ik weet er is geen andere uitweg voor mij, dan het bloed des lams en ik weet dat dit een volkomen goddelijke weg is; nog meer ik weet dat het bloed vergoten en aan mijne deurposten gestreken is; maar desnietteenstaande gevoel ik mij niet geheel gerust; ik ben niet volkomen gewis of ik in veiligheid ben. Ik vrees dat ik het bloed niet zóó waardeer, als het behoort, noch dat ik den God mijner vaders liefheb, gelijk ik dit verplicht was. Zou dat zijn antwoord geweest zijn? Voorzeker niet. En toch zal men van honderde christen-belijders zulk een antwoord ontvangen wanneer men hun vraagt, of zij vrede hebben. Zij zetten hunne gedachten over het bloed in de plaats van het bloed zelf; en daardoor komt het dat zij de verlossing van zichzelf afhankelijk maken, even alsof zij door hunne werken behouden konden worden.

De Israëliet werd alleen door het bloed, en niet door *zijne gedachten* over hetzelfde gered. Zijne gedachten mogen juist of onjuist geweest zijn — zij hadden niets met zijne veiligheid te maken. Hij was noch door zijn gevoel, noch door zijne gedachten gered, maar door het bloed. God zeide niet: »Wanneer *gij* het bloed ziet, dan zal ik voorbijgaan.» Neen; maar: »Wanneer *Ik* het zie.» Hetgeen

den Israëliet vrede gaf, was de daadzaak, dat Jehova's oog op het bloed rustte. Dit gaf rust aan zijn hart. Het bloed was buiten, en de Israëliet binnen, zoo dat hij hetzelfde waarschijnlijk niet zien kon; maar God zag het en dat was volkomen genoeg.

De toepassing hiervan is, wanneer er sprake is over den vrede van eenen zondaar, zeer eenvoudig. Christus, nadat hij Zijn bloed als eene volkomene voldoening voor de zonde vergoten had, bragt hetzelfde voor het aangezicht Gods, en nu verzekert de getuigenis Gods den geloovige dat ten zijnen opzichte alles in orde is. Alle vorderingen der gerechtigheid zijn volkomen bevredigd, en de zonden geheel en al weggedaan, zoo dat door het kanaal, hetwelk het offer van Christus geopend heeft, de geheele stroom der reddende liefde uit het hart Gods kan nederdalen.

De Heilige Geest geeft van deze waarheid getuigenis. Hij stelt altijd de daadzaak der waardij van het bloed van Christus van de zijde Gods voor. Hij vestigt het oog van den zondaar op het aan het kruis volbrachte werk. Hij verzekert dat alles geschied is; dat de zonden verre zijn weggedaan en de gerechtigheid nabij is gebragt — zoo nabij, dat zij, »allen die gelooven bereikt.” Maar wat gelooven? Gelooven, *wat God zegt*, aangezien *Hij* het zegt, en niet, *omdat zij het gevoelen*.

Wij zijn steeds geneigd op iets in ons zelve te zien, als noodzakelijk om den grondslag des vredes te leggen. Wij zien liever op het werk des Geestes *in* ons, dan op het werk van Christus *voor* ons; en dat is eene dwaling. Wij weten, dat de werkingen van den Geest Gods hare bijzondere plaats in het christendom hebben; maar dit werk wordt ons nooit als datgene voorgesteld, waarvan onze vrede afhangt. De Heilige Geest verwierf den vrede niet, maar *Christus* heeft hem verworven. Er wordt ons ook niet geleerd dat de *Heilige Geest* onze vrede is, dit kan alleen *Christus* zijn. God liet niet door den Heiligen Geest den vrede verkondigen, maar door »Jezus Christus.” (vergel. Hand. 10 : 36; Efez. 2 : 14, 17; Col. 1 : 20).

De Heilige Geest openbaart Christus. Hij doet ons

Hem kennen; Hij bewerkt, dat wij ons in Hem verblijden en door Hem gevoed worden. Hij getuigt van Christus; Hij »neemt uit het Zijne en verkondigt het ons.” Hij is de kracht der gemeenschap, het zegel, de getuigenis, het onderpand, de zalving; — kortom al Zijne werkingen zijn wezenlijk. Zonder Hem kunnen wij zien noch hooren, kennen noch gevoelen, ervaren noch genieten, noch op eenigerlei wijze Christus vereeren. Dit is zeer eenvoudig, en zal door ieder waar en goed onderwezen christen verstaan en erkend worden. — Desnietteenstaande is het werk des Geestes niet de grond des vredes, ofschoon Hij ons bekwaam maakt, ons in dezen te verblijden. Wij hebben onzen naam niet van Hem ontvangen; maar Hij openbaart ons dien en maakt ons bekwaam, er ons in te verheugen. De Heilige Geest zet nog altijd Zijn werk in het hart der geloovigen voort. Hij »bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen.” Hij is bezig, ons altijd meer den beelde van onzen Heer Jezus Christus gelijkvormig te maken; en Zijn doel is, een »ieder volmaakt te stellen in Christus Jezus.” Hij is de bewerker van iedere goede wensch, van ieder heilig streven, van iedere reine en hemelsche neiging, van iedere goddelijke bevinding; maar Zijn werk in en met ons zal niet eer volkomen zijn, tot dat wij de tegenwoordige wereld verlaten, en onze plaats met Christus in de heerlijkheid hebben ingenomen. Even als het was met den knecht van Abraham, wiens werk niet eer volkomen was, voor dat hij Rebekka aan Izaak gebragt had, zoo is het ook met het werk des Heiligen Geestes.

Met het werk van Christus *voor* ons is het echter niet alzoö gesteld. Dit is geheel en al en voor altijd volmaakt. Hij kon zeggen: »ik heb voleindigd het werk dat gij mij gegeven hebt om te doen,” (Joh. 17 : 4). En wederom: »Het is volbragt.” De Heilige Geest kan echter nog niet zeggen, dat Hij het werk volbragt heeft. Hij heeft gedurende de laatste achttien honderd jaren, als de waarachtige en goddelijke plaatsvervanger van Christus op aarde gewerkt. Hij werkt nog steeds onder den vijandi-

gen invloed, die Zijnen werkkring omgeeft. Hij werkt nog altijd in het hart van het volk Gods, om het praktisch en proefondervindelijk tot het van God verordende standpunt te leiden. Maar nooit leert Hij eene ziel, met betrekking tot den vrede in de tegenwoordigheid der goddelijke heiligheid zich op Zijn werk te verlaten. Zijn werk is van Jezus te spreken. Hij spreekt niet van zichzelf. Jezus zegt: »Uit het mijne zal Hij het nemen, en u verkondigen." Hij kan slechts het werk van Christus als den vasten grond, waarop de ziel voor altijd rusten moet, voorstellen. En het is alleen op grond van de volkomene voldoening van Christus, dat Hij hier Zijne plaats innam, en Zijn werk in de geloovigen voortzet: »In welken ook gij, nadat gij in Hem geloofd met den Heiligen Geest der belofte zijt verzegeld geworden." Noch de kracht, noch een inwendig werk des Heiligen Geestes kan de zonde uitdelgen. Het bloed heeft het gedaan. »Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonden."

Het is van het hoogste gewigt, het werk des Geestes in ons van het werk van Christus *voor* ons te onderscheiden. Waar beiden met elkander verward worden, vindt men aangaande de vraag over de zonden zelden eenen bestendigen vrede. Het voorbeeld van het Pascha stelt deze onderscheiding zeer duidelijk voor. De vrede van den Israëliet was niet op de ongezuurde brooden of op de bittere kruiden, maar op het bloed gegrond. Ook was er volstrekt geene sprake, wat *hij* (namelijk de Israëliet) maar wat *God* daarvan dacht. Dit te verstaan geeft het hart onuitsprekelijke verligting en troost. God heeft een losprijs gevonden, en Hij openbaart dezen losprijs aan de zondaren, opdat wij daarop zouden vertrouwen krachtens het gezag van Zijn woord en door de genade van Zijnen Geest. En wanneer ook onze gedachten en ons gevoel met betrekking tot de eeuwigdurende waardij van dezen losprijs, verre beneden de heerlijkheid hiervan blijven, zoo kunnen wij toch volkomen gerust zijn wanneer God zegt, dat Hij ten opzichte onzer zonden volkomen

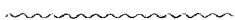
bevredigd is. Ons geweten kan toch wel rust vinden daar, waar Gods heiligheid ze vindt!

Geliefde lezer, wanneer gij nog geen' vrede in Jezus gevonden hebt, zoo bidden wij u, dit ernstig te overwegen. Zie hier de eenvoudigheid van den grond, op welken uw vrede rusten moet. God is met het volbragte werk van Christus volkomen voldaan, geheel bevredigd ten aanzien Zijner gerechtigheid en heiligheid. En deze bevrediging is niet op uw gevoel of op uwe bevinding gegrond, maar op het vergoten bloed van het Lam Gods; en bijgevolg is uw vrede niet van uw gevoel of van uwe bevinding afhankelijk, maar van dat zelfde kostbare bloed, hetwelk van bestendige werking, en van onveranderlijke waarde is in het gerigt Gods.

Wat blijft er nu voor den geloovige nog over? Waartoe is hij geroepen? Het feest der ongezuurde brooden te vieren, terwijl hij alles, wat met de reinheid van zijn verheven standpunt in strijd is, weg doet. Het is zijn voorrecht, zich met den dierbaren Christus, wiens bloed zijne geheele schuld heeft uitgedelgd, te voeden. Hij mag verzekerd zijn, dat het zwaard van den engel des verderfs, hem niet kan aantasten, daar het in plaats van op hem, op Christus gevallen is. Het is zijne roeping in heilige rust binnen de met bloed bestrekene deurposten feest te vieren, en dat wel onder de volkomene beveiliging, welke Gods liefde in het bloed des kruises bereid heeft.

Moge de Heilige Geest, ieder twijfelend en mismooedig hart leiden, om rust te vinden in de goddelijke getuigenis welke in deze woorden ligt opgesloten. »WANNEER IK HET BLOED ZIE, ZAL IK VOORBIJGAAN.»

(Uit het Hoogduitsch).



## LOFZANG AAN JEZUS.

Gij, o Jezus, zijt ons leven,  
 En ons heil zijt Gij alleen,  
 Gij hebt ons Uw Geest gegeven,  
 Die alleen rigt' onze schreên.  
 Ja, voor ons zijt Gij gestorven,  
 Hebt het leven ons verworven;  
 Uwe trouw verlaat ons niet,  
 Welk een eindeloos verschiet!

Hoeveel smart hebt Gij verdragen,  
 Hoeveel tranen wel geweend!  
 Alles wat wij moesten dragen  
 Lag op U, o Heer, vereend.  
 Door Uw bloed zijn wij geheiligd,  
 En van zonden gansch gereinigd;  
 Uwe liefde eindigt niet,  
 Welk een eindeloos verschiet.

Ja, hoeveel hebt Gij geleden  
 Voor ons, arme zondaars, Heer!  
 Uwe liefde bragt ons vrede,  
 Stortte rust in 't harte neêr.  
 Mildlijk doet Ge Uw zegen stroomen;  
 Ja, Gij zelf komt in ons wonen!  
 Uwe liefde eindigt niet;  
 Welk een heugelijk verschiet!

Gaan wij ook door moeite en lijden,  
 Uwe liefde staat ons bij;  
 Zien wij hier ook alles scheiden,  
 Uwe trouw staat ons ter zij!  
 Ja, wanneer Gij zult verschijnen,  
 Zal het lijden ook verdwijnen.  
 Uwe liefde wankelt niet,  
 Welk een heugelijk verschiet!



## Israël en de Gemeente.

---

Er zijn misschien weinig onderwerpen, waarover in onze dagen zoo veel duisternis en verwarring heerscht als over het onderscheid tusschen Israël en de Gemeente. De algemeene gedachte is, dat God met Abel begonnen is Zijne Gemeente te stichten en dat van hem af alle heiligen van het Oude zoowel als van het Nieuwe Verbond tot de Gemeente van Jezus Christus behooren en dus verplicht zijn alles wat God ooit tot de Zijnen gezegd heeft, hetzij als belofte, hetzij als wet of bevel te gelooven en te onderhouden, met uitzondering van de ceremoniële wet, die hare vervulling heeft verkregen. En toch, geliefde broeders, hoe schoon dit alles ook in uwe oogen moge zijn, Gods Woord oordeelt geheel anders en ook hierin wordt het woord bewaarheid: 's Heeren gedachten zijn niet onze gedachten en Zijne wegen zijn niet onze wegen. Wel is er eene zekere overeenkomst tusschen de oude en de nieuwe bedeeeling, doch deze bestaat alleen hierin, dat de eerste in sommige opzigten eene type is van de laatste. Verder dan dit gaat Gods Woord nimmer en het beschouwt *ons* als behorende tot het huis van Christus en niet tot dat van Mozes. »Mozes is wel getrouw geweest in geheel zijn huis, als een dienaar; maar Christus, als de Zoon over Zijn eigen huis, wiens huis wij zijn.» (Hebr. 3 : 5, 6).

Om eene duidelijke voorstelling te geven van het groote verschil dat er tusschen Israël en de Gemeente bestaat zullen wij eenigzins uitvoerig eenige punten, waardoor dit onderscheid zeer duidelijk wordt, behandelen.

1. De roeping van Israël was aardsch, die der Gemeente is hemelsch.

Dit onderscheid is hoogst belangrijk en wordt ons door Paulus in Hebr. 3 : 1 aangegeven: »Hierom, heilige broeders! die der hemelsche roeping deelachtig zijt, aanmerkt den Apostel en Hoogepriester *onzer* belijdenis, Christus Jezus.» De roeping van een christen is door Jezus: »den Heer uit den *hemel*;» en wij worden geroepen tot eene

onverderfelijke, onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de *hemelen* bewaard is voor u, (1 Petr. 1 : 4). De roeping van den Jood was door Mozes (\*) een bloot mensch, ofschoon een profeet van God, en hij was geroepen tot eene aardsche erfenis — »het land Kanaän, dat is het land, dat u ter erfenis vallen zal” (Num. 24 : 2); en Mozes beschrijft hunne erfenis »als een land van bergen en van dalen; het drinkt water bij den regen des hemels; een land, dat de Heer, uw God, bezorgt; de oogen des Heeren, uws Gods, zijn gedurig daarop.” (Deut. 11 : 11, 12). Een Israëliet moest de aardsche zegeningen beschouwen als teekenen van Gods gunst; ontbraken zij, zoo was dit een bewijs hunner ontrouw (Deut. 28 : 1—18). Paulus prijst de christenen dat zij de rooving hunner goederen met blijdschap hebben aangenomen en vermaant hen daarin voort te gaan. (Hebr. 10 : 34). Indien deze christenen niet gezien hadden op hunne hemelsche roeping, dan zouden zij de rooving hunner goederen als eene straf, en niet als eene oorzaak van vreugde, hebben aangezien.

Ik wil volstrekt niet beweren, dat er ook geene geestelijke zegeningen aan de Joden beloofd waren, want dit is te duidelijk uit de geschiedenis van eenige hunner, zoowel als van vele Heidenen *voor* de geboorte van Christus; maar mijn doel is alleen te bewijzen dat de roeping van Israël *aardsch* was, met eenige geestelijke zegeningen voor sommigen, terwijl de roeping der Gemeente alleen hemelsch is, gezegend met alle geestelijke zegeningen in den hemel in Christus en haar daarbij alleen voedsel en deksel beloofd is, waarmede zij vergenoegd moet zijn (1 Tim. 6 : 8). Op aarde zijn hare leden vreemdelingen en pelgrims, want zij zijn met Christus in den hemel gezet. (Efez. 2 : 6). Nadat Jezus gestorven is heeft de christen geene hoop meer voor deze aarde. Hij is met Christus der zonde en der wereld gestorven, en opgewekt uit de dooden is hij geroepen de dingen te zoeken, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de regterhand Gods; te bedenken de dingen,

---

(\*) Lees over dit onderscheid Hebr. 12 : 25, 26. Onder de wet sprak God op *aarde*; nu spreekt hij van den *hemel*.

die boven zijn, *niet die op de aarde zijn* (Col. 3 : 1, 2).

2. Israël was een volk naar het vleesch; de Gemeente is een volk naar den Geest.

Dit onderscheid wordt zeer duidelijk, wanneer men bedenkt dat hij, die uit Israëlitische ouders geboren en ten achtsten dage besneden werd, Israëliet was; terwijl in de Gemeente niemand door geboorte of door eene ceremonie wordt aangenomen daar men slechts door het geloof en door eene geboorte uit den Geest christen wordt. (Joh. 1 : 12, 13). En dit onderscheid is zeer belangrijk, daar hier uit volgt dat de verhouding van Israël tot God juist de tegenovergestelde is van die der Gemeente. Het beginsel voor Israël was: gehoorzamen en leven — dat voor de Gemeente, leven en gehoorzamen. De wet beloofde een lang leven op aarde (Exod. 20 : 12), voortdurende gezondheid (Deut. 7 : 15), aardische grootheid (Deut. 28 : 13) en alles wat het vleesch kan bewonderen; maar de *kracht* om te gehoorzamen kon men door haar niet bekomen. Deze kracht, die HET LEVEN is, wordt alleen geschonken door den levendmakenden Geest. Die Geest nu is eerst hier op aarde gekomen, nadat Jezus ten hemel is gevaren (Joh. 7 : 39; 14 : 26; 16 : 4—14) en is op den pinksterdag als persoon in de harten der geloovigen komen wonen, waardoor Hij hen allen tot één ligchaam heeft gedoopt (1 Kor. 12 : 13); zoodat de geheele gemeente van Christus »een tempel Gods» en »een geestelijk huis» is (1 Kor. 3 : 16; 2 Kor. 6 : 17; Efez. 2 : 20—22; 1 Petr. 2 : 5). In die gemeente zet hij het werk, dat Jezus in Zijne omwandeling hier op aarde is begonnen, namelijk het onderwijzen, besturen, bestraffen, vermanen, enz. Zijner discipelen, voort: »Nog vele dingen heb ik u te zeggen, doch gij kunt die nu niet dragen; maar als die zal gekomen zijn, de Geest der waarheid, hij zal u in al de waarheid leiden. (Joh. 16 : 12). Dit werk zet Hij voort in dezelfde afhankelijkheid van God, waarin Jezus hier op aarde geleefd heeft; »want Hij zal van zichzelf niet spreken, maar zoo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken (vs. 13). Hierin is dus het verschil tusschen Israël en de Gemeente zeer groot. In Israël

woonde de Heilige Geest niet alleen niet als persoon; maar was Hij ook niet als persoon bekend, zooals Joh. 7 : 39 zegt: »Want de H. Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.” Het eenige, wat wij in het Oude Testament vinden, is, dat de Geest Gods, alleen beschouwd als goddelijke invloed, in de harten van sommige Israëlieten werkzaam was en dan nog wel bij velen slechts voor eenen tijd.

3. Israël was door God geroepen zijne erfenis met vleeschelijke wapenen te veroveren, terwijl de Gemeente slechts geestelijke wapenen mag bezigen.

Toen Mozes voor zijnen dood de kinderen Israëls toesprak, zeide hij: »de Heer zal geven uwe vijanden, die tegen u opstaan, geslagen voor uw aangezicht: door éenen weg zullen zij tot u uittrekken, maar door zeven wegen zullen zij voor uw aangezicht vlieden” (Deut. 28 : 7); en verder: »De Heer uw God, die zal voor uw aangezicht overgaan; die zal deze volken van voor uw aangezicht verdelgen, dat gij hen erfelijk bezit, en de Heer zal hun doen gelijk als Hij aan Sihon en Og, koningen der Amorieten en aan hun land gedaan heeft, die Hij verdelgd heeft. Wanneer hen nu de Heer voor uw aangezicht zal gegeven hebben, dan zult gij hun doen naar alle gebod, dat ik ulieden geboden heb.” (Deut. 31 : 3—5). Dit gebod houdt in, dat, wanneer de Heer al de volken uit Kanaän zou hebben uitgeworpen, Israël hen ganschelijk zou verbannen, geen verbond met hen mogt maken, noch hun genadig zijn. (Deut. 7 : 1, 2).

Tot den christen zegt de H. Geest: »de wapenen van onzen krijg zijn niet vleeschelijk. (2 Kor. 10 : 4). »Want wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed, maar tegen de overheden, tegen de magten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.” (Efez. 6 : 12). Het zwaard des christens is »het zwaard des Geestes,” zijn helm, »de helm der zaligheid,” in één woord zijne geheele wapenrusting is geestelijk. Jezus zeide: »Indien mijn koninkrijk

van deze wereld ware, zoo zouden mijne dienaars gestreden hebben, opdat ik den Joden niet ware overgeleverd; maar nu is mijn koninkrijk niet van deze wereld." (Joh. 18 : 36). Hetzelfde beginsel vinden wij in Matth. 5 : 38, 44.

De geheele geest van het evangelie is in strijd met oorlog en geweld, en het onderscheid tusschen Israël en de Gemeente is in dit opzicht even groot als tusschen licht en duisternis. Wij zijn geroepen navolgers van Hem te zijn, van Wien geschreven staat: »Die, als hij gescholden werd, niet wedschold; en als Hij leed, niet dreigde: maar gaf het over aan Dien, die regtvaardiglijk oordeelt." (1 Petr. 2 : 23). En hoe zouden dan wij, als Zijne volgelingen, het zwaard kunnen gebruiken om diegenen te dooden, wie wij geroepen zijn lief te hebben? Onze roeping is, degenen die ons haten, zelfs zeventigmaal zeven maal te vergeven. Geen strijden met vleeschelijke wapenen kan ons baten; want, »die het zwaard nemen, zullen door het zwaard vergaan" (Matth. 27 : 52).

4. Aan Israël waren aardsche zegeningen als belooning hunner gehoorzaamheid beloofd; terwijl de Gemeente gewaarschuwd wordt naar deze te trachten.

Wij lezen in Deut. 28 : 1: »En het zal geschieden, indien gij der stem des Heeren, uws Gods, vlijtiglijk zult gehoorzamen, waarnemende te doen al Zijne geboden, die ik u heden gebiede, zoo zal de Heer, uw God, u hoog zetten boven alle volken der aarde." Zulk een vooruitzicht wordt ons in het Nieuwe Testament nergens geopend, integendeel worden wij gewaarschuwd naar zulke dingen te trachten, gelijk blijkt uit de volgende plaatsen: »En er werd ook twisting onder hen, wie van hen scheen de meeste te zijn. En Jezus zeide tot hen: De koningen der volken heerschen over hen; en die de magt over hen hebben, worden weldadige heeren genaamd; doch gij niet alzoo! maar de meeste onder u, die zij gelijk de minste, en die voorganger is, als een die dient" (Luk. 22 : 24). Op de vraag der discipelen: Wie is toch de meeste in het koninkrijk der hemelen? antwoordt Jezus: »Voorwaar ik

zeg u, indien gij u niet verandert en wordt gelijk de *kindkens*, zoo zult gij in het koninkrijk der hemelen geenszins ingaan" (Matth. 18 : 3). En in Joh. 13 : 15 : »Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat, gelijkerwijs ik u gedaan heb, gijlieden ook doet. Voorwaar, voorwaar zeg ik u: een *dienstknecht* is niet meerder dan zijn heer, noch een gezant meerder dan die hem gezonden heeft." Hieruit zien wij dus, dat het karakter eens christens dat van een *dienstknecht* en een *kind* moet zijn. Men zou ons kunnen tegenwerpen, hier is alleen sprake van enkele personen, niet van een geheel ligchaam. Doch wij vragen u, hoe kan eene vergadering van menschen een verschillend karakter vertoonen van hare leden in het bijzonder? Zouden honderd schapen, bij elkander gebragt op de bergen, handelen als eene kudde wilde wolven? of zou de roeping eener christelijke natie, indien er zoodanig eene kon bestaan, anders zijn dan die van ieder christen in het bijzonder? dat is als een dienstknecht of als een kind. »In de wereld zult gij verdrukking hebben;" zegt Jezus tot zijne discipelen, en Paulus verklaart dat »al degenen, die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, vervolgd zullen worden." Christus was onder Zijne discipelen als een die diende; Hij was geen burger op aarde. Hij werd door de wereld gehaat en vervolgd, omdat Hij niet van de wereld was; Hij zocht de verlorenen, de verachten, de armen dezer wereld op, en wij moeten Zijne voetstappen drukken. Rijkdom, aanzien, opvoeding en al wat voor het vleesch begeerlijk is, komt in de Gemeente van Christus niet in rekening, daar zijn allen één, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij dienstknechten, hetzij vrijen. Wel is waar, wordt juist het tegenovergestelde beginsel tegenwoordig door de meeste christenen in praktijk gebragt; wel is waar zit de man met den gouden ring op de eerste plaats en staat de arme aan zijne voetbank; wel is waar worden opvoeding en geleerdheid thans van groote waarde beschouwt; doch dit neemt niet weg, dat de waarheid Gods waarheid blijft; zij kan onmogelijk door de ontrouw der christenen veranderd worden. Welk een onderscheid tusschen Salomo in

al zijne pracht en Paulus, die als uitvaagsel der wereld en aller afschrapsel geworden was! (1 Kor. 4 : 13).

6. In Israël wilde God, dat men Hem aan ééne plaats diende;—in de Gemeente zijn er geene heilige plaatsen.

Daar in Israël alles met de aarde en het vleesch verbonden was, zoo moest ook het heiligdom hetzelfde karakter dragen. »Zoo had dan wel ook het eerste verbond regten der dienst en het *wereldlijk* heiligdom.» (Hebr. 9 : 1). David geeft omtrent dit heiligdom voorschriften aan Salomo: »het huis dat men den Heere bouwen zal, zal men ten hoogste groot maken, tot eenen naam en tot heerlijkheid in alle landen.» (1 Kron. 22 : 5). Dit was het huis Gods op aarde en daar alleen kon men de eeredienst uitoefenen. De offeranden mogten alleen daar geofferd worden en in het land hunner ballingschap zijnde, was Israëls gebed steeds om tot den tempel weder te keeren (zie 2 Kron. 6 : 38.)

En nu de Gemeente. Reeds in het begin Zijner omwandeling hier op aarde hooren wij Jezus geheel andere beginselen in toepassing brengen. Hij antwoordt op de vraag der Samaritaansche vrouw, waar de plaats was waar men God moest aanbidden: »Vrouw! geloof mij, de ure komt, wanneer gijlieden, noch op dezen berg, noch te Jeruzalem den Vader zult aanbidden; maar de ure komt en is nu, wanneer de ware aanbidders den Vader aanbidden zullen in geest en waarheid; want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem alzoo aanbidden.» (Joh. 4 : 21—23). Er is dus voor ons geene bepaalde plaats meer waar wij God moeten aanbidden; maar het is nu »waar twee of drie in Mijnen naam vergaderd zijn, daar ben ik in het midden,» (Matth. 18 : 20). Het is geheel hetzelfde waar zij vergaderen, in eene hut of in een paleis. Ons heiligdom is in tegenoverstelling van dat van Israël niet met handen gemaakt; maar het is in den hemel (Hebr. 9 : 24), in dat heiligdom hebben wij door het bloed van Jezus vrijmoedigheid binnen te treden, op eenen verschen en levenden weg, (Hebr. 10 : 19). Dit is ons heerlijk voorregt; en hoewel mis-

schien voor sommigen die verplaatsing des heilighdoms van de aarde naar den hemel moeilijk te begrijpen is, zoo is toch de eenige wijze om Gode waardiglijk te dienen, eene dienst in geest en in waarheid. Alleen in den hemel kunnen wij gemeenschap met God hebben; want God komt nu niet meer op aarde, zoo als Hij bij Israël deed. Jezus is nu onze verzoening, ons offer, ons altaar en onze Hoogepriester, en Hij is in den hemel ter regterhand Gods; en toch is er een tempel Gods op aarde, doch niet aardsch of van de aarde, maar gebouwd van levende steenen, zoo als Petrus zegt. Dit huis is de gemeente, van welke Jezus zelf de uiterste hoeksteen is, op wien het geheele gebouw bekwapelijk zamengevoegd zijnde, opwast tot eenen heiligen tempel in den Heer. De eenige overeenstemming die er bestaat, tusschen den tempel van Salomo en de gemeente, is, dat in Salomo's tempel de steenen volmaakt gebragt werden, zoodat er niets meer aan te hameren viel; terwijl zij in de gemeente bestaan uit geloovige personen, levende steenen, degenen die behooren tot het hemelsch huisgezin.

6. In Israël behoorde het priesterschap van regtswege aan ééne familie — terwijl in de Gemeente allen priesters zijn. Even zoo was de dienst in Israël slechts aan éénen stand toevertrouwd; terwijl in de Gemeente alle leden tot die dienst geroepen zijn.

„Gij zult Aäron en zijne zonen met den gordel omgorden, en gij zult hun de mutsen opbinden, opdat zij het priesterambt hebben tot eene eeuwige inzetting,” (Exod. 29 : 9). Hetzelfde lezen wij in Lev. 8. Het is duidelijk, dat het priesterschap in Israël op vleeschelijke betrekking was gegrond, daar het in het geslacht van Aäron van vader op zoon overging, en de overige Israëlieten geheel van deze bediening waren uitgesloten. Het tegenovergestelde beginsel is in de Gemeente geldig. Daar is slechts één hoogepriester en wel een eeuwige, namelijk Jezus, die naar de ordening van Melchizedek was zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtekening, noch beginsel der dagen, noch einde des levens hebbende; hetgeen zeggen

wil, dat Hij in Zijn geslacht de eenige was, die tot priester was verkoren, dat er vóór noch na Hem geen ander priester uit Juda's stam gesproten was of komen zou; zoodat dit priesterschap geheel en al buiten de vleessche-lijke betrekking is. In Hem nu zijn *alle* leden der gemeen- te priesters. In 1 Petr. 2 : 5 worden zij genoemd »een heilig priesterschap;» in vers 9 »een koninklijk priesterschap» en in Openb. 1 : 5, 6 wordt van ons gezegd: »die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters, Gode en Zijnen Vader.» Deze priesters zijn geroepen »om geestelijke offer- anden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus,» (1 Petr. 2:5). »Laat ons dan door hem altijd Gode opofferen eene offerande des lofs,» (Hebr. 13 : 15). In tegen- overstelling dus met Israël, waar alleen het uitverkoren ge- slacht van Aäron de priesterlijke bediening mogt waarnemen, leert het Nieuwe Testament ons, dat alle kinderen Gods door Christus priesters zijn en er tusschen hen geen onderscheid bestaat, daar allen geestelijke offeranden Gode opofferen.

Even als het priesterschap, zoo rustte ook de dienst bij Israël op aardsche grondslagen. Het was het uit- sluitende regt ééner familie, namelijk die der Levieten. »En de Heer sprak tot Mozes, zeggende: doe den stam Levi naderen en stel hem voor het aangezigt van den pries- ter Aäron, opdat zij hem *dienen*; en dat zij waarnemen zijne wacht en de wacht der geheele vergadering, voor de tent der zamenkomst om de *dienst* des tabernakels te *bedienen*, (Num. 3:5). Van deze dienst was ook het overige gedeelte des volks uitgesloten. In de Gemeente nu is dit geheel anders. Daar zijn allen tot dienen geroepen (1 Kor. 12 : 14—27) en de mate van die dienst, of waarin men dient, hangt volstrekt niet af van ons standpunt naar het vleesch, maar alleen van de gaven, die de H. Geest mede- deelt aan wien Hij wil. »Er is verscheidenheid der gaven, doch het is dezelfde geest; en er is verscheidenheid der bedieningen\*), en het is dezelfde Heer; en er is verschei-

---

\*) Bediening of dienst wordt in dezen zin in het Nieuwe Testament door hetzelfde grieksche woord (diakonia) uitgedrukt. Zie Rom. 12:7; 15:31; 1 Kor. 12:5; 2 Tim. 4:5; Openb. 2:19.

denheid der werkingen, doch het is dezelfde God, die alles in allen werkt. Maar aan een' iegelijk wordt de openbaring des Geestes gegeven tot hetgeen oorbaar is, enz. (1 Kor. 12 : 4—13). Omdat allen leden zijn van één ligchaam, zijn allen tot dienen geroepen, en alleen de gave, die God schenkt, maakt onderscheid tusschen den een en den ander. Allen kunnen geen profeten of evangelisten of herders of leeraars zijn, allen kunnen geene zieken gezond maken; maar aan ieder lid is door God iets geschonken, waarmede hij het ligchaam kan dienen, en waardoor hij toebrengt tot de volmaking van dat ligchaam. Het is duidelijk, dat er in dit opzigt een groot onderscheid onder de leden bestaat; en ik bedoel hier ook alleen, dat, daar allen door éénen Geest tot één ligchaam zijn gedoopt en allen in dezelfde betrekking tegenover God zijn geplaatst, zij dus allen uit kracht hiervan volkomen bekwaam zijn om de gaven Gods te ontvangen; die echter door den H. Geest naar Zijnen wil worden uitgedeeld. Geene menschelijke opvoeding of onderwijzing kan hieraan iets toebrengen, wel afbreken; maar alleen de H. Geest, die groote en onfeilbare uitdeeler, kan ons leeren en onderwijzen en in alle waarheid leiden. O, mogten alle kinderen Gods zich aan Zijne leiding onvoorwaardelijk overgeven!

7. De betrekking van een' Jood en een' Christen tot God verschilt evenveel als die van een' dienstknecht tot een' zoon.

Deze waarheid wordt ons duidelijk voor oogen gesteld aan het eind van het derde en aan het begin van het vierde hoofdstuk van den brief aan de Galaten: »Zoo dan, *de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus*, opdat wij uit het geloof zouden geregtvaardigd worden. Maar toen het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder den tuchtmeester. Want wij zijn allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus. Want zoo velen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan. Daarin is noch Jood noch Griek; daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw: want gij allen zijt één in Christus Jezus. En indien gij van Christus zijt,

zoo zijt gij dan Abrahams zaad en naar de belofte erfgenamen." Deze plaats toont ons de betrekking tot God in deze bedeeeling, hetzij Jood, hetzij Griek. Zij zijn allen kinderen, en het is hun voorregt dit hun standpunt te kennen door »den Geest der aanneming," welke hun is gegeven en door welken zij roepen: »Abba, Vader." (Rom. 8 : 15; Gal. 4 : 6). In Israël had men »den geest der dienstbaarheid," (Rom. 8 : 15). In de Gemeente »den Geest der aanneming tot kinderen." Het vierde hoofdst. der Galaten toont ons, dat ofschoon een geestelijke Jood een zoon en erfgenaam was, hij echter onder voogden was geplaatst en geene bewustheid had van zijne betrekking, zoodat hij als dienstknecht werd behandeld: »Doch ik zeg, zoo langen tijd als de erfgenaam een kind is, (onmondig) zoo verschilt hij niets van een' dienstknecht, hoewel hij een heer is van alles; maar hij is onder voogden en verzorgers, tot den tijd van den vader te voren gesteld. Alzoo wij ook, toen wij kinderen (onmondigen) waren, zoo waren wij dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der wereld; (dit ziet op de wet als tuchtmeester, in hoofdst. 3 : 24); maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijnen Zoon uitgezonden, geworden uit eene vrouw, geworden onder de wet; opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, opdat wij *de aanneming tot kinderen* verkrijgen zouden. En overmits gij kinderen zijt, zoo heeft God *den Geest Zijns Zoons* uitgezonden in uwe harten, die roept: Abba, Vader! Daarom zijt gij *niet meer een dienstknecht, maar een zoon.*" Het is dus zeer duidelijk welk een groot onderscheid het woord Gods maakt tusschen het standpunt waarop een Jood tegen over God staat en dat van een christen. Wij zijn geene dienstknechten meer, maar zonen, kinderen Gods, uit God zelve geboren en dus der goddelijke natuur deelachtig. God geve dat wij niet even als de Galaten, na met den Geest begonnen te zijn, mogen voleindigen met het vleesch (hoofdst. 3 : 3).

En nu, geliefde broeders, ik heb voor het oogenblik genoeg punten opgenoemd, waarin Israël van de Gemeente

verschilt; er zijn nog vele anderen; doch zoo gij dezen onderzocht hebt en waar bevindt, dan zullen u de anderen van zelf voor de oogen komen. Ik wensch nu nog slechts een enkel woord te zeggen over het karakter zelf der gemeente.

1. De gemeente is: de verborgenheid van Christus, welke in andere eeuwen den kinderen der menschen niet is bekend gemaakt, gelijk zij nu is geopenbaard aan Zijne heilige Apostelen en Profeten, door den Geest; namelijk dat de Heidenen zijn mede-erfgenamen, en van hetzelfde ligchaam en mededeelgenooten Zijner beloften in Christus, door het evangelie. . . . . De verborgenheid, die van alle eeuwen verborgen is geweest in God. (Efez. 3 : 1—10; Col. 1 : 14—27).

2. De gemeente is: het ligchaam van Christus. (Efez. 1:22, 23; 2:16; 3:6; 4:1—16; 5:23—32; Col. 1:18—24; 1 Kor. 12:12—27). Dit ligchaam kon niet bestaan vóór dat Christus gestorven was. (Efez. 2 : 11—16); doch niet alleen dit; maar Christus moest ook uit de dooden opgewekt zijn, want de gemeente kon geen ligchaam zijn van eenen dooden Christus. (Efez. 1 : 20—23). En eindelijk, omdat de gemeente het ligchaam van Christus is, moet de Geest van Christus in haar wonen; even als de geest des menschen in den mensch woont. Die Geest, die eerst na Jezus verheerlijking op aarde kon komen, verbindt de gemeente hier op aarde met haar verheerlijkt Hoofd in den hemel.

3. Paulus leert ons, dat de gemeente »een heiligen tempel in den Heer is, eene woonstede Gods in den Geest, gebouwd op het fundament der Apostelen en Profeten.” (Efez. 2 : 20—22). Zijn dit de Profeten des Ouden of des Nieuwen Testaments? (Hand. 13 : 1; 1 Kor. 12 : 14). Men kan zich hiervan overtuigen, als men opmerkt, dat zij altijd na de Apostelen genoemd worden. (Ef. 2 : 20; 3 : 5; 4 : 11; 1 Kor. 12 : 28, 29). Degenen, die dus *voor* deze Apostelen en Profeten geleefd hebben, kunnen onmogelijk tot de gemeente behooren, daar zij niet op een fundament kunnen gebouwd zijn, dat nog niet bestond.

4. In de gemeente is de wet der geboden in inzettingen

bestaande, te niet gemaakt en de middelmuur des afscheid-sels weggenomen (Efez. 2 : 15, 16), en hoe zou zij dan hebben kunnen bestaan voor dat die middelmuur was weggenomen? Met andere woorden kon de gemeente, in welke noch Jood noch Griek is, reeds bestaan, toen er eene onoverkomelijke kloof was tusschen Jood en Heiden?

Wij zijn het ligchaam van Christus, geliefden, »Zijne bruid, been van Zijne beenen en vleesch van Zijn vleesch, wij zijn Zijne volheid, de volheid van Hem, die alles in allen vervult.» Van het grootste tot het kleinste lid af zijn wij allen de volmaking van het Hoofd; en het ligchaam is eerst dan volkomen, wanneer er geen lid meer ontbreekt. De vrouw is de heerlijkheid des mans, die slechts door haar volmaakt is; zij is zijne eer, (1 Kor. 11 : 7). Even zoo is het met Christus. Heerlijk standpunt waarop wij door God zijn geplaatst. Laat ons toch niet, door eene verwarring van de wegen Gods, onze roeping uit het oog verliezen, maar wandelen als vreemdelingen hier beneden, als burgers des hemels.

---

## Ziklag.

In het eerste vers van het 27<sup>ste</sup> Hoofdstuk van 1 Sam. hooren wij de volgende klagt: »Nu zal ik één der dagen door Sauls hand omkomen; mij is niet beter, dan dat ik haastelijk ontkome in het land der Filistijnen, opdat Saul van mij de hoop verlieze, om mij meer te zoeken in de gansche landpalen Israëls, zoo zal ik ontkomen uit zijne hand.» Men zou zeggen, ziedaar de klagt van eenen man, die geheel alleen op de wereld staande, op de wreedste wijze vervolgd, nergens uitkomst ziet, noch bij God noch bij menschen; ziedaar de klagt van een' man, die nimmer het geluk heeft ondervonden van door eene goddelijke hand bewaard en uitgered te worden; die niet wetende, dat er een God in den hemel is, die redt degene, die op Hem vertrouwt, zich uit wanhoop overgeeft in de handen der

vijanden zijns vaderlands. Niet waar dit zou ons oordeel zijn, wanneer wij hem niet kenden, die alzoo sprak. Hij toch, die deze klagt ontboezemt was David, die reeds verschillende malen en op treffende wijze de beschermende hand Gods had ondervonden; — David, die als een jonge leeuw stond tegenover den reus Goliath; — David, die tot koning over Israël was gezalfd, en dus wist dat hij in de plaats van Saul zou regeren; — David, die reeds eenmaal had ondervonden hoe gevaarlijk het was buiten Palaestina te gaan toen hij om zijn leven te redden zich gek moest houden; in één woord, David, de man naar Gods hart, die zelf gezongen had: »Gij zijt mijne hulp geweest, begeef mij niet en verlaat mij niet; o God mijns heils!» (Ps. 27 : 9).

Ziedaar dus het hart van den mensch, zoodra God wordt vergeten en de gemeenschap met Hem verbroken is. Men kan een geloovige zijn, men kan vele malen door God op de treffendste wijze zijn uitgered en toch zal men, zoodra de gemeenschap tusschen God en de ziel verbroken is, eveneens handelen alsof men nimmer een God had gekend. De omstandigheden worden alsdan boven God geplaatst en deze houden ons in plaats van God bezig. Zoo David in gemeenschap met God was geweest, dan zou hij voorzeker niet, na zoo vele ontvangene bewijzen van 's Heeren hulp en trouw, voor Saul gevlugt zijn. Hij zou zijne zorgen en bezwaren aan God, in plaats van aan Achis bekend gemaakt hebben. Het tegenwoordige gevaar had de herinnering aan vroegere hulp uitgewischt. Hij zag alleen de hand die tegen, niet die *voor* hem was. Zijn blik is op zichzelf, op zijne kracht gevestigd en van daar dat hij moedeloos was en »optoog en doorging, hij en de zeshonderd mannen, die bij hem waren tot Achis, den zoon van Maoch, den koning van Gath.»

Welk eene les voor ons! David, die in vroegere omstandigheden ons tot een heerlijk voorbeeld des geloofs verstrekte, wordt hier een voorbeeld van ernstige waarschuwing. Ja, geliefde broeders, wij kunnen in vele dingen overwonnen hebben, wij kunnen veel door het geloof leven, zoo wij echter hier op steunen dan zijn wij reeds op den verkeer-

den weg. Niet de uitreddingen Gods geven ons de kracht om in moeilijke omstandigheden vol moed voorwaarts te gaan, maar alleen eene voortdurende gemeenschap met God. O, het is zeer treurig, wanneer een kind Gods wijst op hetgeen hij voor één of twee jaren was, hoe de Heer hem toen heeft uitgered en hoe gelukkig hij toen was. Wat helpt dit alles, zoo wij thans niet gelukkig zijn. Het is niet de vraag, of ik *vroeger* gelukkig was, maar of ik het *nu* ben. Zijn wij *nu* gelukkig dan kunnen ons de vroegere weldaden tot troost verstrekken; zoo het anders is, dan strekken zij ons tot veroordeeling. Ons vertrouwen op God kan zeer sterk geweest zijn, doch zoodra de gemeenschap met Hem verbroken is, dan komt het oude karakter, om de menschen meer te vreezen dan God, wederom boven; dezelfde neigingen en begeerlijkheden komen dan weder te voorschijn.

Was men nu slechts zoo nuchteren, om terstond na zulk eene afwijking met schuldbelijdenis tot God weder te keeren, dan zou men vele smartelijke wegen vermijden. Doch helaas! is men eenmaal in de plaats van tot God, tot den mensch gegaan, dan moet men ook de gevolgen van dien stap dragen. God is barmhartig, maar de mensch . . . . . David heeft het ondervonden, en daarom zegt hij bij eene latere gelegenheid: Laat mij liever in uwe handen vallen, o Heer! Eenmaal in het land der Filistijnen gekomen, moest hij zich daar op allerlei slinksche manieren in eenen goeden reuk houden: »Indien ik genade gevonden heb in uwe oogen;» zeide hij tot Achis; welk eene vernedering voor den gezalfden des Heeren. Hij vraagt en ontvangt Ziklag ter woonplaats. Buiten de gemeenschap Gods houdt David op een pelgrim te zijn. Er was een tijd, dat hij liever alleen in de woestijn met God wilde zijn, dan in eens konings paleis. Er was een tijd, dat zijne ziel zich verheugde in het gevaar, van wege de verlossing door de hand Gods. Nu zocht hij naar eene plaats om te rusten, zulk eene rust als het ongehoof verlangt. Hij bleef aldaar één jaar en vier maanden. Voor het vleesch is het aangenaam, zich uit de moeilijkheden van onzen pelgrimsreis te verwijderen, en vergetende, dat wij burgers des hemels zijn, ons rustig neder te zetten om de heerlijkheden dezer aarde en harer bewoners te genieten; niets kan echter de H. Geest meer bedroeven. En toch kan men in zulk eenen toestand zeer ijverig zijn voor den Heer, en schijnbaar het naauwe pad betreden; het is echter eene onheilige dienst, wreed is zijn karakter, zelfzuchtig en oneerlijk. Wij zien het in David; hij bestreed

van uit Ziklag de vijanden des Heeren, doch door leugens moest hij datgene bedekken, wat, ware hij in eene regte positie tegenover God geweest, luide op de daken zou zijn verkondigd.

Hij was echter nog eerst aan het begin der moeilijkheden gekomen. De Filistijnen trekken ten strijde tegen Israël, en David staat in hunne slagorden tegen zijn eigen volk. Ziedaar waar de verwijdering van God hem gebragt heeft! Het gevaar voor Saul was gering bij de pijnlijke positie, waarin hij hier door eigen schuld was gekomen. Zoo gaat het altijd als men de omstandigheden meer vreest dan God, alsdan keeren deze laatsten zich tegen ons. Ziedaar, waar David zich gebragt heeft; doch hij was de man naar Gods hart en daarom komt God met Zijne reddende hand tusschen beide. (hoofdst. 29 : 6—11). De gemeenschap tusschen hem en God was echter nog niet hersteld en dit was toch wat de Heer wilde bewerken en van daar de kastijding voor David in hoofst. 30. Ziklag waar hij zoo rustig meende te wonen, verbrand; al zijne goederen geplunderd en zijne vrouwen en kinderen weggevoerd! David was zeer bedroefd. — Hij had God gewantrouwd en waar was hij nu? Zijne mannen wilden hem steenigen. O, geliefden, wat halen wij onszelfen toch niet eene meeninge van moeilijkheden op den hals, zonder nog te spreken van de onteering Gods in al zulke dingen.

Door hetgeen hem hier gebeurde, werd echter het geweten van David wakker geschud en het werd hem bang. Gelukkig dat wij ook dit vernemen! Hij sterkte zich in den Heer, zijnen God! De gemeenschap met God was hersteld en terstond was ook alle vrees verdwenen. Hij gaat op Gods bevel ten strijde en overwint. Heerlijke les ook hierin! God helpt weder even als voorheen, hoewel Hij zoo langen tijd onteerd was. De Heer brengt Zijne kinderen teregt, ziedaar hetgeen wij uit deze geschiedenis leeren, evenzoo als wij boven zagen, waarheen ons afwijking van God voeren kan.

»Indien wij onze zonden belijden, God is getrouw en regtvaardig, dat Hij ons de zonde vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid.»

## De goede strijd des geloofs.

Ik heb den goeden strijd gestreden,  
ik heb den loop geëindigd, ik heb het  
geloof behouden. 2 Tim. 4 : 7.

---

Er is ten allen tijde door de geloovigen veel en op velerlei wijzen gestreden; en ook heden ten dage hoort men veel over den strijd eens christens spreken. En dit is voorwaar niet zonder reden; daar het eene allerbelangrijkste zaak geldt, die wel waard is goed en ernstig overdacht te worden. Het is toch niet alleen de vraag of men strijden zal, maar ook hoe en waartegen men strijden moet. Is ons deze laatste vraag niet duidelijk, dan zal al ons strijden te vergeefs zijn en wij zouden gelijk zijn aan iemand, die in de lucht slaat. Indien wij op eene verkeerde wijze strijden, waartoe zal onze strijd dan dienen? »Indien iemand strijdt, die wordt niet gekroond, zoo hij niet wettelijk heeft gestreden.» (2 Tim. 2 : 5). Wil onze strijd vruchten dragen, dan is het boven alles noodig wettelijk te strijden, d. i. zooals God wil, dat wij strijden zullen. Zijn wij ons niet bewust tegen welke vijanden wij strijden moeten, of strijden wij tegen verkeerde vijanden, tegen de zulken, die reeds overwonnen zijn, dan zouden wij gelijk zijn aan een' soldaat, die niet wetende tegen wien hij strijden moet, begint te vechten tegen de bondgenooten zijns veldbeers en dus zijn zwaard tegen zichzelf keert. En hoe dwaas of dit strijden ook mag zijn, toch wordt er door de meeste geloovigen op die wijze gestreden. Dit zeg ik niet om mij zelven te verschoonen; o neen! ik ken, helaas, den tijd nog zeer goed, dat ook ik zoo dwaas handelde van tegen vijanden

te strijden, die ik nu ingezien heb, dat ik nooit zal overwinnen, om de eenvoudige reden, dat zij al lang overwonnen zijn. Ik ken den tijd zeer goed, dat ik dacht zeer veel voor den Heer te arbeiden en toch moest ik later inzien, dat mijn ijveren geen strijden maar twisten was, en dat wel voor *mijne* beginselen, *mijne* gedachten, *mijne* opvattingen van Gods Woord. Ja, veel wordt er gestreden, maar door hoevelen wettelijk? Veel wordt er gestreden, maar door hoevelen den goeden strijd des geloofs? Hoevelen zijn er, die met Paulus kunnen zeggen: ik heb den goeden strijd volstreden? Gij gevoelt het hoe noodig het is, zichzelf bewust te zijn: waartegen men strijden moet; hoe men in dien strijd moet staan en voor wien men strijdt. Komt, laat ons Gods Woord openslaan, om te onderzoeken wat de Heer van deze zaak zegt! Komt, laat ons alle eigene gedachten wegwerpen, om ze gevangen te geven onder de gehoorzaamheid des geloofs! Komt, laat ons aflaten van alle strijden voor ons zelven en voor onze beginselen, om als goede krijgsknechten van Jezus Christus na eenen wettelijken strijd, gekroond te worden.

### **I. Tegen welke vijanden moet de geloovige strijden?**

Om deze vraag te kunnen beantwoorden is het vooreerst noodig te verstaan, op welk standpunt de geloovige door Gods genade is geplaatst. Hiervan toch zal afhangen tegen welke vijanden hij te strijden heeft. Staat men op een ander standpunt, dan waarop God ons heeft geplaatst, dan is het zeer natuurlijk, dat ook de omgeving, waarin wij zijn, anders wordt en dus de strijd van karakter verandert. Is men, b. v. niet volkomen zeker van zijn behoud, welnu, men zal in voortdurenden strijd zijn met zichzelf, om van die verlossing zeker te worden. Is men verzekerd verlost te zijn, doch nog gebonden door de eerste beginselen der wereld, welnu, men zal gedurig dien strijd in zich voeren: wat ik wil, dat doe ik niet, en wat ik niet wil, dat doe ik. En zoo zouden wij menigte voorbeelden kunnen opnoemen

van den verschillenden strijd, dien er gestreden wordt, doch wij willen nu Gods Woord onderzoeken, om te weten op welk standpunt God de geloovigen heeft geplaatst.

Slaan wij den brief aan de Romeinen op. In dien brief wordt op eene zeer duidelijke wijze de toestand van den mensch voorgesteld, zoowel vóór als ná zijne bekeering. In hoofdst. 1 stelt de apostel ons den mensch voor zonder wet en bewijst, dat hij een volkomen vijand Gods was. In hoofdst. 2 en 3 bewijst hij, dat ook de Joden onder de wet volkomen hadden bewezen vijanden Gods te zijn en dat dus én Joden én Heidenen verloren moesten gaan en er alleen dit onderscheid tusschen hen bestond dat degenen, die zonder wet gezondigd hadden, zonder wet zouden verloren gaan, en degenen, die onder de wet gezondigd hadden door de wet zouden geoordeeld worden. (Rom. 2 : 12). Dit bewezen hebbende, komt hij van zelf tot de vraag of dan Abraham door de wet geregtvaardigd was; en antwoordt hierop: Geenszins; waarna hij in hoofdst. 4 bewijst, dat men alleen door het geloof voor God kan geregtvaardigd worden en dat de regtvaardigheid Gods zal toegerekend worden dengenen, die gelooven in Hem, die Jezus onzen Heer uit de dooden heeft opgewekt, welke overgeleverd is om onze zonden en opgewekt om onze regtvaardigmaking. In hoofdst. 5 vinden wij de nadere beschrijving van de regtvaardigmaking uit het geloof: »Wij dan geregtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onzen Heer Jezus Christus» (vs. 1). Wij zijn met God verzoend door Jezus Christus. In hoofdst. 6 vinden wij den geloovige voorgesteld als ééne plant met Christus, zoowel in de gelijkmaking Zijns doods, als in Zijne opstanding.

Al het vorige moet bij ieder mensch voorafgaan wil hij komen waar Paulus ons in Rom. 6 brengt. Het hart moet in de volle zekerheid verkeereren van met God verzoend te zijn, geregtvaardigd te zijn uit het geloof en daardoor vrede met God te hebben. Is dit niet het geval, dan kan er van geen strijden sprake zijn; doch is men zichzelve daarvan bewust, dan komt de H. Geest tot ons,

om ons eenen stap verder te brengen. Niet alleen, dat gij met God verzoend zijt; maar gij zijt ook met Christus gestorven, (vs. 8). Door het geloof in Jezus worden wij op zulk eene innige wijze met Hem verbonden, dat Zijn dood onze dood en Zijn leven ons leven wordt. Onze oude mensch is met Hem gekruisigd; wij zijn met Hem gestorven, en niet alleenlijk dit, maar wij zijn ook met Hem opgestaan tot een nieuw leven. De bezoldiging der zonde is de dood en nu zegt God ons: gij zijt met Christus gestorven, dus gij hebt de bezoldiging der zonde ontvangen. De zonde heeft niets meer van ons te eischen. Elke beschuldiging, die zij tegen ons zou kunnen inbrengen wordt afgewezen door het antwoord: Ik ben met Christus ééne plant geworden in Zijnen dood. De zonde zal over ons niet heerschen; want wij zijn niet onder de wet, maar onder de genade, (vs. 14). De genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus, onzen Heer. Door den dood van Christus zijn wij der zonde gestorven, door de opstanding van Christus zijn wij Gode levend geworden.

O, geliefde broeders! wat wordt de strijd, dien wij zoo langen tijd gestreden hebben, en helaas, nog zoo vaak strijden eene groote dwaasheid. Ja, dat strijden tegen het vleesch of tegen de zonde, hoe wordt het niet in het licht van Rom. 6 een verloochenen van het heerlijke werk van Christus. Maar kunnen wij dan niet tegen het vleesch strijden? Voorzeker, is dit mogelijk; maar weet dan ook, dat gij geen haar breed zult vorderen en dat gij eenmaal zult uitroepen: wat heb ik dwazelijk gehandeld, want met al mijn strijden is mijn vleesch altijd hetzelfde gebleven. Er zijn er, helaas! velen, die dien onnutten strijd voeren. Zeer velen zijn er, die door hun strijden tegen de zonde hun vleesch trachten te verbeteren en wij vragen u, broeders, in de tegenwoordigheid Gods, zijt gij al wat gevorderd; zijn uwe booze neigingen, uwe onreine begeerten, uwe kwade gedachten al verdwenen? Gaat het u soms een tijd lang goed, ondervindt gij dan niet, dat diezelfde dingen nog altijd daar zijn? En dit verontrust u, niet waar? —zoo gij namelijk opregt zijt en niet zegt, dit kan eenmaal

niet anders — gij spant uwe krachten in om toch te overwinnen, om te overwinnen; en toch zinkt gij telkens uitgeput in een, om uit te roepen: Ik ben vleeschelijk, verkocht onder de zonde. Het is eene ondervinding, die ook wij gemaakt hebben en die alle kinderen Gods, hetzij bij, hetzij ná hunne bekeering maken moeten en Gode zij dank, dat het zoo is; want onze heiligmaking zou anders eene vrucht van onszelfen zijn en niet door Gods genade gewrocht. Maar geen enkelen stap kan er op den weg der heiligmaking gevorderd worden, zoolang wij niet aannemen, wat God zegt, en ophouden met allen onnutten strijd. Het bedenken des vleesch es is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich der wet Gods niet, want het kan ook niet, (Rom. 8 : 7). En ziedaar het bewijs gegeven, dat er van het verbeteren van het vleesch geen sprake kan zijn. Het vleesch blijft altijd vleesch; en van daar, dat wij met volle vrijmoedigheid zeggen; het is een dwaze strijd, dien gij strijdt. Even dwaas als het is van eenen koning, die ten strijde uittrekt in het volle bewustzijn: ik wordt geheel en al geslagen; even dwaas handelt gij in uw strijden tegen de zonde; daar God zegt, dat gij nimmer zult overwinnen. Maar hoe, vraagt gij nu, moet ik dan maar stil henengaan en omdat het vleesch toch altijd vleesch blijft, daarin berusten en nu zondigen? Dat zij verre, geliefden. Zijt gij daar heen gekomen om in opregtheid des harten uit te roepen: Ik ellendig mensch! wie zal mij verlossen van het ligchaam des doods (Rom. 7 : 24); zegt dan ook: Ik dank God, door Jezus Christus, onzen Heer. Niet om te zondigen zijt gij der zonde gestorven, maar om God in alles te verheerlijken. Daarvoor heeft Jezus ons verlost uit het ligchaam des doods; daarom zijn wij niet meer in het vleesch, maar in den Geest, (Rom. 8 : 9). Houden wij op met ons strijden tegen de zonde en het vleesch, dan is het mogelijk het daarvoor te houden, dat wij der zonde dood zijn, om dan onze leden niet der zonde tot wapenen der ongerechtigheid te stellen, maar ons zelven Gode te stellen, als uit de dooden levend geworden, (Rom. 6 : 13).

Welk eene heerlijke roeping, mijne broeders. Den ouden mensch voor gekruisigd te houden, om naar den nieuwen mensch te leven. Geen strijden meer tegen de zonde in ons, maar het daarvoor te houden dat wij der zonde dood zijn, ziedaar onze roeping. Gevoelen wij dus de zonde in ons wonen, ondervinden wij de bewegingen des vleesches, niet door het strijden daar tegen zullen wij haar overwinnen, maar eenvoudig door het geloof. Begeert het vleesch, welnu de gedachte: ik ben niet meer in het vleesch, maar in den Geest, zal ons in staat stellen aan die begeerlijkheden geen gehoor te geven. Gevoel ik de zonde in mij, welnu de gedachte, ik ben der zonde gestorven en Gode levend geworden, zal mij in staat stellen alle zonden af te leggen. Neen, niet meer dat ongelukkige: hetgeen ik wil, dat doe ik niet en hetgeen ik niet wil, dat doe ik; het is nu, door Christus ben ik meer dan overwinnaar. Door het geloof alleen is het mogelijk dit te verwezenlijken. Het geloof is een vaste grond der dingen, die men hoopt en een bewijs der zaken, die men niet ziet. Al het zichtbare, de zonde, het vleesch en de wereld zijn voor het geloof niet meer daar; want dit ziet op de dingen die boven zijn, die heilig en onberispelijk zijn. Nu kan ik met Paulus zeggen: Ik loop dan alzoo, niet als op het onzekere; ik kamp alzoo, niet als de lucht slaande; maar ik bedwing mijn ligchaam en breng het tot dienstbaarheid, (1 Cor. 9 : 26, 27). Neen, er is geene onzekerheid meer, dat ik niet overwinnen zal, want ik ben reeds overwinnaar door Christus. Het is niet meer de vraag: Zou ik deze of die zonde wel ooit kunnen overwinnen; maar er kan voor mij alleen sprake zijn van het »dooden der leden, die op aarde zijn." Moet ik mijne leden dooden, die op aarde zijn, zoo spreekt het van zelf, dat ik in den hemel ben en hoe kan ik in den hemel zijn, zoo ik niet gestorven en opgestaan ben, en hoe kan er in den hemel sprake zijn van strijden tegen de zonde en het vleesch? Neen, dit is onmogelijk en daarom zegt Paulus ook in den brief aan de Efeziërs, in dien brief, waarin hij zoo geheel en al het hemelsch karakter der gemeente, den hemelschen wandel en de hemel-

sche roeping der geloovigen beschrijft: Wij hebben den strijd niet tegen vleesch en bloed. (hoofdst. 6:12).

Door deze plaats zijn wij van zelf gekomen tot de beantwoording der vraag, welke vijanden wij te bestrijden hebben. Duidelijk is het toch uit de gansche Schrift, dat er een strijd te strijden is en dat er vijanden te overwinnen zijn. Paulus geeft ons het antwoord: Wij hebben niet den strijd tegen vleesch en bloed, maar tegen de overheden, tegen de magten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternisdezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht. \*) Dat zijn dus de vijanden, die wij te bestrijden hebben en voorwaar wij behoeven er van onze zijde geene meer bij te voegen. De magt, die tegen ons over staat is groot genoeg en alleen een krachtig geloof kan hier staande blijven. Er is hier niet alleen spraak van de verzoeking der wereld, van hetgeen ons door de ongeloovigen wordt aangedaan, maar ook en bovenal van een heir van wezenlijke geestelijke vijanden, die ieder geloovige in de hemelsche gewesten te bestrijden heeft. Het is de satan, die leugenaar van den beginne, met zijne duizende engelen, die ons hier voorgesteld wordt als tegen ons te strijden. Waarlijk dit is geene geringe zaak. Al zijne magt en al zijne kracht wendt hij aan om op ons de overhand te verkrijgen. Geene middelen laat hij onbeproefd om ons in den strijd te belemmeren en af te matten. Hoe menigmaal is hij er niet in geslaagd een kind Gods voor hem onschadelijk te maken; niet alleen dat hij ons dikwijls tot zonde verleidt, maar ook tracht hij ons verstand te benevelen en ons oog te verduisteren. Met groote kracht en veel behendigheid gaat hij te werk en bedient zich dikwijls van de gestalte eens engels om ons te verzoeken. Denken wij slechts voor een oogenblik aan de verzoeking in de woestijn, en al zijne list staat ons levendig voor den geest. Zoo wij het leven van Jezus met naauwkeurigheid nagaan, dan zien wij in al de handelingen der Farizeën hoe zij

---

\*) Vertaal voor lucht liever: hemelsche gewesten.

door zijnen invloed werden geleid, ja zelfs vinden wij hem werkzaam om Jezus te verzoeken, door middel van Zijne discipelen, door middel van Petrus. En ziedaar het tweederlei karakter van dezen strijd.

Een zeer duidelijk beeld hiervan vinden wij in de geschiedenis van Israël. Wij zien vooreerst hunne verlossing uit Egypte door het bloed des lams, niet alleen van de schuld, maar ook van het verderf. Daarna voert God hen door de Schelfzee, en wordt het pad des doods van de Egyptenaren, het pad des levens voor de Israëlieten. Na dezen doortogt komen zij in de woestijn en moeten aldaar Amalek bestrijden en hunne gansche kracht lag in de opgehevene hand van Mozes. Evenzoo is het met ons. Door het bloed van Jezus zijn wij van de schuld en het verderf vrijgesproken en door Zijne opstanding is ons het leven geworden. En nu zijn wij in de woestijn. In die woestijn nu bevinden zich vijanden, die ons overal trachten te verontrusten, te belemmeren, te doen struikelen en vallen. Dit was hetgeen de Farizeën bij Jezus deden, dit is hetgeen de ongeloovigen dagelijks bij ons doen. Bedenken wij echter wel, dat wij in die vijanden altijd onderdanen voor ons hebben van dien grooten wereldbeheerscher, die eenmaal voor eeuwig in den poel des vuurs zal geworpen worden. Dit zien wij zeer veel voorbij en van daar dat wij onze vijanden te ligt achten. Wij moeten steeds bedenken, dat, wanneer iemand tot ons komt om ons te verzoeken, hij een handlanger is van satan en door dezen gezonden. De duivel heeft eens aan Jezus al de koninkrijken dezer aarde voorgesteld om ze Hem te geven en daaruit zien wij, dat hij dit alles in zijne magt heeft. Hij gebruikt de magt der wereld, de wereldsche vermaken en genoegens, de pracht en de grootschheid des levens, en om ons te verzoeken en ons van ons standpunt af te trekken, en in deze betrekking zegt Paulus tot de Hebreëen: Gij hebt nog tot den bloede toe niet tegengestaan, strijdende tegen de zonde." Het is een strijd op leven en dood. Zoo wij echter afgeemat worden en ophouden te strijden, zoo houden wij op vreemdelingen en pelgrims hier op aarde te zijn. »Dit is

de overwinning, die de wereld overwint: ons geloof," (1 Joh. 5 : 4).

Doch laat ons terugkeeren tot de geschiedenis van Israël. Nadat de woestijn is doorgetrokken, komen zij over de Jordaan in Kanaän en nu is de strijd geëindigd? . . . o neen! nu begint eerst de ware strijd. Israël moest over de Jordaan, Jericho innemen; de mannen van Ai bevechten en de list der Gibionieten ontduiken. Daarop komt het ook bij ons aan. Wij zijn in Kanaän, d. i. in het land der ruste (door het geloof). God heeft ons mede gezet inden hemel in Christus Jezus, (Efez. 2 : 6). Hoe moet ik een hemelsch leven leiden? Door mijnen wandel in den hemel. Christus zegt: Ik ben van boven. Daarom moet iedere bron mijner handeling van Christus afkomen. »Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de regterhand Gods. Bedenkt de dingen die boven zijn, *niet* die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven en uw leven is met Christus verborgen in God," (Col. 3 : 1—3). Wanneer de strijd des Heeren gestreden wordt, dan geschiedt het slechts door onzen wandel in den hemel. Wij behooren in den hemel te huis. O geliefden! door woorden kunnen wij u hiervan het bewustzijn niet geven. Ik zou u altijd van den hemel kunnen spreken en gij zoudt mij niet verstaan, tenzij gij zelf daar waart. Zoo gij daar zijt, dan weet gij wat ik meen. Nu, daar in die hemelsche gewesten is een strijd te strijden, daar zijn vijanden, door Paulus geestelijke boosheden genoemd. Geen menschen, geen vleesch en bloed; maar geestelijke vijanden zijn het, die ons genot in de hemelsche gewesten zoeken te verhinderen. Gij zult het ondervinden zoodra gij uwen wandel in die gewesten begint. Hebt gij die geheime kracht des vijands, die werkingen des satans, zonder toedoen van menschelijke magt nog nimmer ondervonden, dan is uw wandel in de hemelsche gewesten ook nog niet begonnen. Denk niet, daardoor bespaar ik mij veel strijd en moeite; o neen, geliefden, alleen door het bedenken der dingen die boven zijn kunt gij waarlijk gelukkig zijn. Hoe

grooter uw geluk is, hoe meer de duivel werkt om dat geluk te benevelen. Door dien strijd te ontwijken ontwijkt gij tevens het zaligste voorregt van den christen, met Jezus in den hemel te wandelen en de strijd, dien gij dan voert zal u voortdurend zeer ongelukkig maken.

Ziedaar dus het dubbele karakter van den strijd. Vooreerst hier op aarde en ten tweede in de hemelsche gewesten. Bij beiden staat gij tegenover den duivel en hebt gij zijne magt te bestrijden. In het eerste geval in de gedaante van menschen, wereld en omstandigheden; in het tweede tegen zijne onzichtbare en geheime werkingen. Beiden kunnen alleen door het geloof gevoerd worden; want de satan is en blijft steeds de vorst dezer wereld en hij ziet het met leede oogen, dat er zoo velen aan zijne heerschappij worden ontrukkt. Eens zal er een tijd aanbreken (wie weet hoe spoedig!) dat hij duizend jaren zal gebonden zijn en eindelijk voor eeuwig in den poel des vuurs zal geworpen worden. Dan houdt ook deze strijd op, omdat hij dan niet alleen overwonnen, maar ook geoordeeld is. Nu echter gaat hij nog rond als een briesshende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden. Laat ons daarom de wapenen opvatten om als goede krijgsknechten van Jezus Christus de gelederen des vijands door te slaan en hem zijne prooi te ontrukken.

Wij gelooven de vraag, tegen welke vijanden wij strijden moeten, genoegzaam te hebben beantwoord en kunnen dus tot de tweede overgaan.

## II. Hoe moet de geloovige in dien strijd staan en uitgerust zijn

Na al hetgeen wij behandeld hebben over de vijanden tegen welke wij te strijden hebben, is deze vraag van het hoogste gewigt. De vijanden toch die tegen ons overstaan, zijn waarlijk niet gering en van weinig belang en daarom hebben wij wel toe te zien hoe wij ons tegenover hen vertoonen. Wij zijn toch in ons zelven geheel en al onbekwaam om zelfs één oogenblik tegen hen bestand te zijn. De listige omleidingen des duivels zouden ons zeer spoedig

verwarren, zoo wij in eigene kracht tegen hen wilden strijden, en daarom is het zulk eene heerlijke zaak, dat wij in Gods Woord de volkomene beschrijving vinden van den toestand, waarin wij moeten en kunnen zijn om hen te ontmoeten.

Vooreerst dan is het noodig volkomen op het standpunt te staan, hetwelk wij in den aanvang beschreven. Is dit niet het geval, dan kunnen wij onmogelijk overwinnen. Een voorbeeld zal u dit duidelijk maken. Indien er in het leger van eenen vorst, die ten strijde trekt, oproer komt, dan is het onmogelijk dat hij overwint. Indien er in ons zelve oproer is, zoo is het onmogelijk tegenover satan te staan. Zijn wij in zonden, leven wij in de wereld, huldigen wij de wereldsche beginselen, zoo zijn wij voor een deel onder zijne magt en hebben dus onze kracht verloren hem te verslaan. Strijden wij tegen ons vleesch, dan hebben wij veel te veel te doen met onszelven om dit ten onder te houden, dan dat wij er aan denken kunnen tegen den satan zelve te strijden. Zoolang wij het daarvoor houden, dat wij der zonde dood zijn, zoolang zijn wij in staat hem te ontmoeten. Vergeten wij dit en staan wij dus in het ongeloof, dan zullen wij in zijne strikken verward raken en door hem overwonnen of onschadelijk gemaakt worden. Wij moeten volkomen en alleen op de genade Gods bouwen, maar dan ook in al hare volheid en uitgestrektheid. Indien wij haar slechts ten halve erkennen, zijn wij onbekwaam in den strijd; want niets is krachtiger dan de genade, dewijl wij ons daardoor op ons ware standpunt plaatsen en in onszelven *niets*, in Christus *alles* zijn.

Ten tweede is het bovenal noodig dat wij nuchteren zijn. (1 Thess. 5 : 8). Even als iemand die 's morgens ontwakende zeer verkwikt is door de ruste des slaaps en wiens verstand daardoor verhelderd is, wiens gemoed alsdan nog niet bezwaard is door de zorgen des daags, evenzoo zullen wij zijn. Nuchteren te zijn, is zooveel als onbevangen van oordeel, onbeneveld in het verstand, onbezorgd te zijn. Het gaat eene schrede verder dan waakzaamheid. Hij, wiens hart nuchteren is, heeft een open oog voor de

liefde en genade Gods — een open oog voor de listen en lagen des vijands. Met frissche, jeugdige kracht gaat hij aan het werk en geene zwarigheden zijn hem te veel. Jozua was niet nuchteren, toen die mannen met beschimmeld brood en gescheurde kleederen tot hem kwamen, anders had hij hunne list doorzien en hen hunnen wensch niet toegestaan.

Eene derde zaak, die wij verstaan moeten, is dat al wat uit het vleesch is, elke aandoening, elke gedachte, elke overlegging, die niet door den H. Geest is gewerkt, ons verhindert te strijden. God kent ons niet meer naar het vleesch en ook wij zullen onszelven niet meer naar het vleesch kennen, en daarom zal al wat naar het vleesch is door ons veroordeeld worden, al mag het ook op zichzelf geen zonde genoemd kunnen worden. De strijd, dien wij te strijden hebben, is geestelijk, tegen geestelijke boosheden in de hemelsche gewesten en tegen de ongeloovigen hier op aarde, doch zóó dat wij in hen den satan werkzaam zien, en daarom kan hij alleen met geestelijke wapenen gevoerd worden. Zoodra het vleesch hierbij in het spel komt, kunnen wij onmogelijk overwinnen, want dan zijn wij in zooverre onder satans magt. Dit is eene allerbelangrijkste zaak, vooral wanneer wij 2 Cor. 6 : 3—10 lezen, waar wij zulk eene treffende tegenstelling vinden tusschen vleesch en geest en van daar ook dat Paulus ons in Ef. 6 geheel op het gebied des Geestes verplaatst, door ons voor de opnoeming der wapenen toe te roepen: Wordt krachtig in den Heer en in de sterkte Zijner magt, (vs. 10).

Eene vierde zaak en wel de gewichtigste, zonder welke al het vorige nutteloos zou zijn, is de wapenrusting met welke wij bekleed moeten zijn. »Doet aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels. Daarom neemt aan de geheele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den boozen dag en alles verrigt hebbende staande blijven,» (vs. 11, 13). Om staande te blijven, moeten wij de geheele wapenrusting Gods aandoen. Geen wapen kan er ontbreken. Stellen wij ons voor een oogenblik

een romeinsch krijgsknecht voor, die in zijne volle wapenrusting ten strijde trekt. Zijn gansche ligchaam is bedekt door zijn borstharnas, gordel en schoeisel, zijn hoofd door den helm en al hetgeen ontbloot is gebleven door het schild, terwijl zijn zwaard dient om aan te vallen. Mist hij één wapen, dan is hij niet meer bestand tegen den vijand en zal spoedig overwonnen zijn. Paulus nam zulk een soldaat tot beeld om ons de geestelijke wapenen te beschrijven, met welke wij strijden moeten. Het is zeer noodig, dat wij een goed begrip van deze wapenrusting bekomen en wij willen daarom ieder wapen, dat hij ons aanbiedt in de handen nemen en naauwkeurig beschouwen of het waarlijk van den echten stempel is en of het metaal de slagen des vijands kan verduren.

### 1. De Gordel.

Staat dan, uwe lendenen omgord hebbende met de waarheid, (vs. 14). Waartoe dient een gordel? Om in staat te zijn onze krachten te zamen te vatten om voor den strijd of den wedloop sterk te zijn. Wanneer een soldaat in den strijd gaat is het noodig, dat zijne lendenen omgord zijn, om daardoor sterk en vlug te kunnen wezen. Hij ontspant daarmede zijne kleederen en is daardoor in staat zijn ligchaam goed te buigen. Onze gordel nu zal de waarheid zijn. Staan wij in de waarheid dan zullen wij sterk zijn. En waarlijk, geliefden, wanneer wij dit wapen onderzoeken, zullen wij moeten betuigen, dat de waarheid ons in de eerste plaats zal moeten beveiligen tegen de aanvallen des duivels. Hij toch is de leugenaar van den beginne en daarom vangt Paulus met dit wapen aan. Willen wij de leugen overwinnen, dan moet de waarheid daar tegenover staan. Geene halve maar de geheele waarheid. God heeft lust aan opregtheid en waarheid in het binnenste. Onder het lezen der psalmen wordt men getroffen over de vele malen, dat David daar spreekt van waarheid en opregtheid. En voorwaar, het is hoog noodig, dat de waarheid ons geheel vervulle, dat ieder van ons moet zeggen: Ziedaar een

menschen in wien geen bedrog is. Hoe zal onze strijd vruchten dragen, indien wij een dubbelzinnig karakter vertoonen. Vooreerst is het noodig, dat wij ons voor het aangezicht des Heeren plaatsen zoo als wij zijn, in geheele opregtheid des harten, niet trachtende eenen verkeerden toestand die in ons is te verbergen; want indien dit het geval is, dan kunnen wij niet de volle gemeenschap met God genieten en zullen dus onze kracht missen in den strijd. Wordt ons een verkeerde toestand openbaar, zoo is de eenige weg, tot God te gaan met de gansche zaak, zooals zij daar ligt. Maar wij moeten ons ook wachten niet verder te gaan dan het leven Gods in ons verwezenlijkt is; dit is toch zoo menigmaal het geval en van daar dat er zoo velen zijn die gedurig struikelen en vallen omdat zij in hunne schatting hooger staan dan werkelijk het geval is.

Doch niet alleen voor God, maar ook voor de broeders en voor de wereld moet de waarheid ons boven alles gaan, en dit wordt door zoo weinigen ingezien en van daar dat men zoo weinig in den strijd vordert. De gedachte heerscht bij velen, als of men zich voor God anders moet voordoen dan aan elkander en dit is eene groote dwaling. Ook aan de broeders, ook aan de wereld moeten wij ons geven zooals wij zijn, niet ons beter voordoen, dan het waarlijk is. Men is, helaas! ook onder de christenen zoo bang voor de waarheid en toch zegt Jezus: De waarheid zal u vrijmaken. Zijn wij ongeveinsd, voorzeker wij zullen ons vrij en gelukkig gevoelen. Gij zult dan nimmer bevreesd behoeven te zijn, dat er iets bekend wordt, wat gij liever zoudt bedekken; dat men iets van u zegt, wat niet reeds openbaar is. Men is over het algemeen zoo bang om de wereld de volle waarheid te doen hooren en toch er is niets wat den duivel meer behaagt, daar hij *de* leugenaar zich verheugt in de onopregtheid der kinderen Gods. Hoe menigmaal gebeurt het niet, dat hij juist van zulke zaken, die men heeft trachten te verbergen, partij trekt om daardoor den naam des Heeren te doen lasteren en ons als leugenaars en onopregten ten toon te stellen.

O geliefden! er is in onze dagen zoo veel behoefte aan

waarheid, daar er zoovelen zijn, die zich met den schijn van godsdienst omhangen, zonder het wezen daarvan te kennen; daar er zoovelen zijn, die zich christenen noemen en toch door den satan als handlangers worden gebruikt om de waarheid op alle mogelijke wijzen verdacht te maken en in een bespottelijk daglicht te stellen. Laat ons toch in dit opzigt dien heiligen ernst bewaren, die zoo noodig is tegenover onzen geduchten vijand. Men geeft zoo ligt gehoor aan de vele leeringen der menschen en berooft zich daardoor van de noodige kracht ten strijde. Eene vaste overtuiging is boven alles noodig; maar ook eene volkomene overgave van het verstand onder de gehoorzaamheid des geloofs. Geene verstandelijke overtuiging der waarheid kan ons baten; want het natuurlijk verstand behoort tot den ouden mensch en moet daarom als schade en drek geacht worden. De gordel der waarheid is een geestelijk wapen en daarom moeten wij vervuld zijn met de kennis van Zijnen wil in alle wijsheid en geestelijk verstand, (Col. 1 : 9).

Rigt uwen blik naar den wandel van Jezus hier op aarde en zeg mij, van waar het komt, dat Hij zich overal, zelfs te midden Zijner bitterste vijanden, met de meeste vrijmoedigheid vertoont; zeg mij of gij niet getroffen wordt door Zijnen open blik, Zijnen heiligen ernst, Zijne liefderijke zachtmoedigheid; zeg mij, van waar het komt, dat de Joden zoo bevreesd voor Hem waren en Hem toch zoo haatten. Waar kwam het anders van daan, dan dat Hij met waarheid en opregtheid vervuld was. Hij is ons in alles ten voorbeeld gesteld, laat ons dan ook in dit opzigt Zijne voetstappen drukken, opdat waarheid en opregtheid zich in al onze daden, woorden en gedachten openbare. Wij behooren tot de gemeente des levenden Gods, die een pilaar en vastigheid der waarheid is, (1 Tim. 3 : 15).

## 2. Het Borstwapen.

Aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid, (vs. 14). Waartoe dient een borstwapen of harnas? Om het gansche ligchaam van den hals tot de

heupen voor de slagen des vijands te beveiligen. In den tegenwoordigen tijd, waar men eene andere wijze van oorlogvoeren heeft en niet meer man tegen man vecht, is dit wapen afgeschaft; doch wanneer men zich een oogenblik verplaatst in den tijd van Paulus en men herinnert zich hoe daar de oorlog gevoerd werd, hoe de strijd toen geheel persoonlijk was en afhing van persoonlijke moed en behendigheid, zoowel als van de kracht der wapenen, dan kan men zich voorstellen van hoeveel gewigt een harnas was. Had men dit niet dan stond men ieder oogenblik in gevaar met een zwaard of spies doorstoken te worden. Ons harnas nu is de gerechtigheid en wel eene volkomen goddelijke gerechtigheid. Door dit wapen ben ik beveiligd tegen de slagen des vijands. Met welke verzoekeningen hij ook komen mag, welke twijfelingen hij ook omtrent de voldoende kracht van het bloed van Jezus mag opperen; welke vragen hij mij ook mag doen; hoe hij mij ook mag wijzen op mijne zonden, op mijne gebreken, alles stuit af op die volmaakte gerechtigheid. Komt hij tot mij om mij te zeggen, dat ik een groot zondaar ben, dan is mijn antwoord, dat weet ik zeer goed, maar ik weet ook dat de gerechtigheid Gods mij bekleedt. Komt hij tot mij, om mij te zeggen: uw geloof is toch niet altijd even vast, uw vrede toch niet altijd dezelfde, dan wijs ik hem op mijne regtvaardigverklaring voor God. En zoo is in alle opzigten het antwoord op alles wat hij zegt, een wijzen op het borstwapen der gerechtigheid. Indien wij slechts eenvoudig zijn en aan dat wapen genoeg hebben en niet onze vastheid in andere dingen zoeken, dan gaat het goed.

Wij moeten volkomen van de sterkte van dit wapen overtuigd zijn om vrijmoedig ten strijde te trekken. Is er eenige onzekerheid bij mij, dan ben ik bevreesd, angstig, en daardoor reeds half overwonnen voor de slag begint. En waarlijk, geliefden, als wij het wapen naauwkeurig onderzoeken, dan is het volkomen bekwaam ons te beveiligen. De gerechtigheid van God zelven zou die ons niet kunnen bewaren? Even regtvaardig voor Gods aangezicht

te staan, als Jezus, zou dat niet voldoende zijn om alle slagen af te weren? Neen, wij behoeven niet meer bevreesd te zijn voor de beschuldigingen en verwijten des satans, want zij worden niet aangenomen voor den troon der goddelijke gerechtigheid, daar wij bekleed zijn met dit ondoordringbare harnas. Wij moeten alleen rusten op het werk van Christus, opdat geene verzoeking ons verstoore. Het is zeer ongelukkig, dat er bij vele christenen zoo weinig vastheid omtrent deze zaak bestaat en van daar dan ook, dat bij den geringsten twijfel, dien satan zoekt te bewerken, het hart in onrust is. Anderen kunnen niet dan met zeer veel moeite deze zaak vasthouden en hebben daarom mede zooveel te doen, dat er van den strijd des geloofs niets komt. Het harnas moet ons niet tot last, maar tot bescherming zijn. Het moet eene uitgemaakte zaak voor ons zijn, dat het sterk genoeg is, ja niet sterker kan zijn; en daardoor zullen wij geheel ongedwongen en vrij ons bewegende, ten strijde kunnen trekken, en niet te midden van den strijd behoeven te onderzoeken of het harnas wel de noodige kracht zou bezitten om de slagen te wederstaan. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, die regtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt? Christus is het, die gestorven is; ja wat meer is, die ook opgewekt is, die ook ter rechterhand Gods is, die ook voor ons bidt. Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? enz. (Rom. 8 : 33—39). Zie daar de kracht van het borstwapen. God geve, dat wij het nooit mogen afleggen, maar steeds mogen ondervinden, dat het tegen iederen slag volkomen bestand is.

### 3. Het Schoeisel.

En de voeten geschoeid hebbende met de bereidheid van het evangelie des vredes. (vs. 15). Waartoe diende een' romeinschen soldaat het schoeisel? Eenvoudig om hem gemakkelijk op den heeten bodem te doen voortgaan; het was een noodzakelijk wapen voor hem, wilde hij zonder moeite of pijn den vijand te gemoet gaan. Ons schoeisel nu zal de bereidheid of

toebereiding van het evangelie des vredes zijn. Laat ons onderzoeken welke kracht en welk nut er in dit wapen ligt. Het is duidelijk, dat hier niet van den vrede met God gesproken wordt, daar dit reeds in de gerechtigheid ligt opgesloten en elk wapen zijne bijzondere beteekenis heeft. Men moet met God verzoend zijn, vrede met God hebben, wil men Zijne gerechtigheid deelachtig worden. Wat zou dan de beteekenis van dit wapen zijn? Dit is mij duidelijk geworden, zoodra ik bedacht welk land wij betraden in onzen strijd. De aarde, die wij bewandelen is vervloekt en baart ons dus als zoodanig reeds smart en pijn; zij brengt doornen en distelen voort. De woestijn, door welke wij henen trekken is overdekt met gloeiend zand, of om zonder beeld te spreken, alles wat ons omringt is in de zonde verward, in ongerechtigheid verzonken, met één woord alles is verdorven; de geheele wereld is vervuld met oorlog, onrust, oproer, haat, nijd, angst en zoo vele andere dingen, die ons gedurig zouden schokken en mismoedig maken, zoo wij niet een wapen hadden, dat ons daar tegen beveiligt en van daar dat God ons het schoeisel gegeven heeft. De eenige zaak toch, die ons als strijders bekwaam zal maken om onafhankelijk van alle omstandigheden te handelen is een wandel in vrede. Hoewel alles rondom ons in verwarring, onrust en zonde is, zoo zijn wij gerust en in vrede, omdat onze voeten staan op het evangelie des vredes. En zie hier de groote tegenstrijdigheid voor het verstand, maar tevens de heerlijkste waarheid voor het geloof, volkomene rust te midden van den heftigsten strijd. Maar hoe kan dit zijn, roept gij uit. O geliefden! dewijl onze strijd geestelijk is en alleen met geestelijke wapenen wordt gevoerd. Uwe verwondering is alleen een bewijs dat uw strijd nog vleeschelijk is. Zoo lang gij met vleeschelijke wapenen of op eene vleeschelijke wijze strijdt, is het onmogelijk, dat gij kunt verstaan, hoe men bij den strijd eens christens van rust en dan nog wel van de rust Gods kan spreken.

Rigt uwen blik op Jezus en zie Zijnen wandel hier beneden en gij zult moeten zeggen; bij Hem was volkomene

rust te midden van den felsten strijd. Hoe of men Hem ook tegenstond, Hij bleef altijd kalm en bedaard. En waar door kwam dit? Omdat Hij altijd in de gemeenschap met God wandelde en Hij dus deelde in die rust, die Zijn Vader genoot. Welnu, die zelfde rust, die zelfde kalmte moet ons deel zijn, willen wij bestand zijn tegen den vijand en ons niet door de omstandigheden laten medevoeren. God heeft onze voeten bekleed met de voorbereiding van het evangelie des vredes en daardoor wandelen wij niet meer in onrust, daardoor zijn wij beveiligd tegen de scherpe punten, tegen de doornen en distelen, die de woestijn oplevert. God gaf ons het schoeisel, nu hangt het van ons af of wij het zullen aandoen en er op wandelen.

#### 4. Het Schild.

Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs, met hetwelk gij al de vurige pijlen des boozen zult kunnen uitblusschen, (vs. 16). Voor een' romeinschen soldaat was niets van meer belang dan zijn schild. Al had hij alle andere wapenen aangegord en zijn schild vergeten, dan was hij geheel onbekwaam tot den strijd, daar de duizende pijlen, die om hem heen vlogen tusschen de schakels van zijn harnas konden doorgaan en zijn voorhoofd konden treffen. Zijn schild diende hem om al die pijlen af te weren en ze dus geheel onschadelijk te maken. En nu, mijne broeders, wat zouden wij zonder geloof kunnen uitrigten? Voorzeker niets. Gij moogt met de waarheid omgord, met de gerechtigheid bekleed, met den vrede geschoeid zijn, zoo gij het schild des geloofs niet hebt, dan hebt gij nog niets gewonnen. Versta mij wel, ik bedoel niet, dat gij dan niet behouden zult worden, ook niet dat gij niet *in* Jezus gelooft, daarvan toch ben ik zeker; maar ik spreek hier over den strijd en dan zeg ik, al hadt gij alle wapenen aangedaan, zonder geloof zijn zij krachteloos.

Wanneer de apostel hier van het geloof spreekt, dat het schild des christens is, dan bedoelt hij niet het geloof in Jezus, maar het vertrouwen op God; hetzelfde wat hij

schrijft aan de Hebreëen: Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt en een bewijs der zaken, die men niet ziet, (Hebr. 11 : 1). Trekt men dus ten strijde, dan zal het onbepaald vertrouwen: ik overwin, want zoo God voor mij is, wie zal dan tegen mij zijn; — ik overwin, want Jezus heeft reeds overwonnen en ik heb dus niet met een' onoverwinnelijken vijand te doen; — ik overwin, want de duivel, hoewel nog de vorst dezer wereld, is reeds overwonnen en zijn oordeel nabij; — ik overwin, want in Christus ben ik meer dan overwinnaar — mij in staat stellen alle vurige pijlen des boozen uit te blusschen. De scherpste, vergiftigste pijlen mag satan op mij afschieten, de sterkste verzoeking en tot mij doen komen, de heftigste slagen mij willen geven, met het schild in de hand zullen zij mij in geen en deele schaden en ik zal veilig mijnen weg door de hemelsche gewesten vervolgen en ik zal overwinnen. In den goeden strijd des geloofs is het schild hoofdzaak en daarom zegt Paulus ook: Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs.

Wanneer gij een oogenblik hierover nadenkt, dan zult gij mij gereedelijk toestemmen, dat deze gesteldheid des harten alleen, mij waarlijk in staat zal stellen te overwinnen. Verschillende voorbeelden toch zijn er, die ons leeren hoe het geloof overwint en het ongeloof overwonnen wordt.

Waardoor heeft David Goliath overwonnen? Alleen door het geloof. »De Heer, die mij van de hand des leeuws gered heeft, en uit de hand des beers, die zal mij redden uit de hand van dezen Filistijn;» zeide hij tot Saul en zoo geloofde het ook zijn hart. Waarlijk hij heeft Goliath niet overwonnen door zijne vlugheid en behendigheid, maar alleen door de kracht Gods, anders toch zou hij zoo dwaas niet geweest zijn om dien grooten, weltoegerusten man te gemoet te gaan met de eenvoudige uitrusting eens herders, doch hooren wij wat hij zelf zegt: Gij komt tot mij met een zwaard, met eene spies en met een schild, maar ik kom tot u in den naam van den Heer der heirscharen, den God der slagorden van Israël, dien gij gehoond hebt.

Te dezen dage zal de Heer u besluiten in mijne hand en ik zal u slaan en ik zal uw hoofd van u wegnemen, enz. (1 Sam. 17 : 45, 46). Reeds voor den strijd was hij dus volkomen overtuigd, dat hij den Filistijn zou verslaan en wel zóó overtuigd, dat hij het hem ten aanhoore van gansch Israël aankondigde. Het was een sterk geloof van David en wel mogen wij beschaamd worden, als wij zien hoe dikwijls wij denken te overwinnen, doch wanneer het er op aankomt ons geloof te toonen, verschrikt terug deinzen.

Ook de inneming van Jericho geschiedde door het geloof. Zeven dagen omwandeling der stad was het eenige middel, dat gebruikt werd en de muren stortten in. Alleen de bewustheid, hetgeen de Heer gesproken heeft zal zeker geschieden, gaf Israël kracht vol te houden. Het verstand zeide: hoe is dit mogelijk; doch het geloof: bij God zijn alle dingen mogelijk. Ook ons verstand zegt: hoe is het mogelijk zulk eenen magtigen vijand als de duivel is te overwinnen; doch het geloof ziet hem reeds ter nedergeveld.

Aan den anderen kant vinden wij ook zeer vele voorbeelden in de Schrift van ongeloof der geloovigen en waardoor de duivel de overhand verkreeg. Om eenige te noemen: hoe David in het land der Filistijnen zich gehield en daardoor moest vlugten, hoe hij later door eene geheel verkeerde handelwijze zich moest redden uit de moeijelijkheid om niet door den koning van Gaza ontdekt te worden; hoe Petrus door ongeloof in de diepte zonk en zoo vele anderen, welke ons ten voorbeeld zijn opgeteekend, opdat wij zouden leeren den satan nooit één oogenblik te vertrouwen; hij is toch zeer behendig en listig en daarom laat ons het schild des geloofs omhoog houden, opdat wij zijne vurige pijlen kunnen uitblusschen. Wanneer wij in Hebr. 11 de galerij der geloofshelden lezen, dan ontdekken wij hoe alleen hun onbepaald vertrouwen op God hun de overwinning heeft geschonken. En dan hoe veel meer is ons geschonken, wij die kunnen zien op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, die gezeten is ter regterhand der majesteit Gods!

## 5. De Helm.

En neemt den helm der zaligheid, (vs. 17). Ook dit wapen is zeer noodig in den strijd. Ons hoofd moet bedekt zijn, opdat wij het gerust en veilig omhoog kunnen houden. Hoe zullen wij toch met vrucht kunnen strijden, indien ons hoofd steeds omlaag is gebogen, daar toch onze vijanden in de hemelsche gewesten zijn en hoe noodig is daarom een helm en wel die der zaligheid. De hoop der zaligheid, zoo als Paulus in 1 Thess. 5 : 8 zegt; namelijk die hoop op de eeuwige heerlijkheid met Jezus, als Zijne bruid tot Hem opgenomen zal zijn, zal mij in staat stellen altijd vrolijk en welgemoed mijnen weg te vervolgen; daar ik dan door het geloof die zaligheid geniet, die eenmaal mijn deel zal zijn. Die hoop zal mijn hoofd omhoog gericht houden en mij met zalige blijdschap vervullen, welke zoo noodig is om niet in den strijd te verflaauwen. Wij weten, dat spoedig (misschien heden) de tijd komt, dat ook deze strijd zal ophouden, maar juist daarom geeft ons dit bewustzijn blijdschap in den strijd, omdat wij door lijden en strijden tot de heerlijkheid zullen ingaan. Jezus heeft reeds overwonnen en is nu in Zijne heerlijkheid bij den Vader en Hij wil ook ons als Zijne discipelen, als leden Zijns ligchaams, langs denzelfden weg voeren, opdat ook wij als overwinnaars in den strijd met eeuwige heerlijkheid zouden gekroond worden.

## 6. Het Zwaard.

En het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord, (vs. 17). Dit is een wapen tot den aanval. Alle wapenen dienen dus niet tot bescherming. Reeds vóór dat wij het zwaard aangorden, zijn wij door de vijf vorige wapenen tegen den satan beveiligd. Een soldaat zonder zwaard is een half man; hij is wel bekwaam om de slagen te verduren en de pijlen af te wachten, maar niet om voorwaarts te rukken en voordeel op den vijand te behalen. Zonder zwaard kunnen ook wij wel afweren, maar niet aanvallen en dit laatste is toch zeer noodig, want juist om

ons in staat te stellen het zwaard te gebruiken ontvangen wij de vorige wapenen, opdat wij ongehinderd voorwaarts kunnen gaan en niet bevreesd behoeven te zijn, dat, terwijl wij het zwaard hanteren, de pijlen des boozen ons zullen treffen.

Ons zwaard nu is Gods Woord en met hetzelfde zullen wij vooreerst den vijand, wanneer hij tot ons komt, verslaan en ten tweede hem afbreuk doen door anderen aan zijne magt te ontrukken. Beide handelingen zien wij bij Jezus en daarin zullen wij Hem navolgen. De eerste voornamelijk in de woestijn, maar ook in Zijne verdere loopbaan met de Joden; de tweede door den weg des behouds overal te prediken. Beschouwen wij Zijn leven uit dit oogpunt, welk eene wijsheid straalt ons dan niet tegen; met korte, krachtige uitspraken verslaat Hij zijnen vijand volkomen, zoo zelfs dat de satan voor eenen tijd van Hem week; door liefderijke, maar ook door scherpe woorden zoekt Hij den dwalende te behouden en uit de klauwen des vijands te rukken. Hij verstond het in de volle kracht, dat het zwaard een zwaard des Geestes was.

O geliefden! wanneer wij bij onszelfen nagaan, hoeveel wij met Gods Woord strijden uit vleeschelijke beweegredenen of op vleeschelijke wijze, hoe moesten wij dan niet met schaamte vervuld worden. Hoe velen zijn er niet, wien het om het doordrijven hunner gevoelens en niet om de waarheid Gods te doen is; hoe velen zijn er niet, die een geheel verkeerd gebruik van dit zwaard maken. Om enkele voorbeelden te noemen: men strijdt over den Bijbel, of die wel waarlijk de geopenbaarde wil Gods is en dat nog wel meestal met ongeloofigen. Dit is even dwaas gehandeld als een soldaat, die een hem vijandigen soldaat wil bewijzen, dat zijn zwaard scherp genoeg is om hem te verslaan; in dien tijd, dat hij daarover redeneert, zou hij hem op eene eenvoudige wijze de kracht van zijn zwaard kunnen doen gevoelen, door hem namelijk in het hart te treffen. Het laat zich onmogelijk *bewijzen*, dat uw zwaard scherp is, maar wel *gevoelen*. Al uw redeneren over het zwaard is verloren tijd en verlorene moeite.

„Het Woord Gods is levend en krachtig en scherpsnijdender dan eenig tweesnijdend zwaard en gaat door tot de verdeeling der ziel en des geestes en der zamenvoegselen en des mergs, en is een oordeeler der gedachten en der overleggingen des harten,” (Hebr. 4 : 12). Zoo gij dit waarlijk gelooft en dus van de kracht van het zwaard des Geestes overtuigd zijt, dan houdt gij op met allen strijd *over* hetzelfde. De duivel ziet niets liever dan dat gij veel met de ongeloovigen strijdt over den Bijbel, want hij weet, dat de harten in dien tusschentijd gesloten blijven en alleen het natuurlijk verstand aan het redeneren is. Het is eene volkomene waarheid, dat, wil men het zwaard des Geestes gebruiken, men Gods Woord moet kennen en verstaan; maar daartoe helpt al *uwe* wetenschap niets; daar de H. Geest alleen ons de Schrift kan doen verstaan. Het is zeer te betreuren, dat de meeste christenen zoo weinig bekend zijn met den Bijbel en er zich zoo weinig op toelleggen om den inhoud van den brief huns Vaders te leeren verstaan. Het is een groot gebrek in het geestelijk leven, dat de duivel zeer gaarne ziet en dat alleen zijn oorsprong heeft in het vele lezen van andere boeken, die meer over dan uit den bijbel spreken. Van hoevelen kan er gezegd worden, dat zij volharden in de leer der apostelen?

Een tweede zeer treurig verschijnsel onder de christenen is, dat zij ten aanhoore van de wereld over verschilpunten schrijven en spreken. In onze eeuw van controverse is het daar heen gekomen, dat de eene christen niets kan gezegd of geschreven hebben of een ander is terstond gereed hem te antwoorden en dan somwijlen op eene alles behalve liefelijke wijze, en daardoor komt Gods Woord in minachting. Ik vraag u heeft de Heer alzoo gehandeld? O neen! geene enkele maal heeft Hij met de Joden over Gods Woord gestreden; wel gebruikte Hij het om hun hart te treffen en hen van zonden te overtuigen; nooit kwam hij echter met hen in verschil. En waarlijk geliefden, al *dat* strijden helpt niets, daartoe is u het zwaard niet gegeven. God gaf het u om zondaars tot Hem te brengen, om den duivel zijne prooi te ontrukken. Het is eene gewigtige

roeping, dien wij wel met allen ernst mogen overdenken. Een onwaardig gebruik van Gods Woord zal een geducht oordeel na zich slepen. Niemand zal zich kunnen verontschuldigen, wanneer hij er verkeerd mede gehandeld heeft, wanneer hij den weg des behouds verkeerd heeft gepredikt of zijn zwaard in handen van ongelooovigen overgeeft.

Ja, mijne broeders, het is eene zeer gewigtige zaak; want het gebruik van het zwaard bestaat niet daarin van iemand een aantal bijbelteksten naar het hoofd te werpen en hem daardoor tot zwijgen te brengen; maar daarin, dat men de juiste plaats toepast op de juiste wijze. Men moet met Gods Woord handelen even als een soldaat met zijn zwaard. Hij kent de kwetsbare plaatsen des vijands, hij weet waar hij het best doorheen kan komen, maar bovenal kent hij de plaats waar het hart is en daarheen zijn al zijne slagen gerigt. Wij moeten onze vijanden den indruk geven, dat wij ons zelve van onze overmacht en van de kracht van ons zwaard bewust zijn en daarom moet ieder onnoodig woord geweerd worden. Niet in het *veel*, maar in het *juist* en *goed* spreken ligt de kracht. Jezus gebruikte meestal zeer weinig woorden om de heerlijkste zaken uit te drukken. Wij gebruiken dikwijls liever onze woorden, dan het Woord Gods, omdat wij daardoor denken verdacht te worden en dit is een sterk bewijs dat wij weinig kracht aan Gods Woord toekennen. Wat kan krachtiger zijn, dan de woorden, die God zelf heeft gesproken; zij kunnen den sterksten vijand verslaan en het verhardste hart breken. Verstonden alle kinderen Gods alzoo het gebruik van Gods Woord, dan ben ik vast overtuigd, dat er meer vrucht op de Evangelieverkondiging zou gezien worden, dat de duivel minder zijnen invloed onder de kudde des Heeren zou uitoefenen en dat de wandel der christenen niet aardsch maar hemelsch zou zijn. God geve aan een ieder geopende oogen en gewillige harten tot dien zaligen, Hem verheerlijkenden strijd.

### III. Voor wien moeten wij den strijd voeren?

Dit is voorzeker eene zeer gewigtige vraag, daar de

belangrijkheid van den strijd zal afhangen van den persoon voor wien hij gevoerd wordt. Hoe hooger de waardigheid van dien persoon is, hoe grooter de verantwoordelijkheid wordt onder welke wij staan en hoe grooter onze ijver zal zijn om goed te strijden. Welnu, mijne broeders, Hij, voor wien gij strijden zult; Hij, in wiens dienst gij als soldaat gekomen zijt, is onze dierbare Verlosser, Jezus Christus. »Gij dan, lijdt verdrukkingen, als een goed krijgsknecht van Jezus Christus.» (2 Tim. 2 : 3). Als krijgsknechten van Jezus staan wij dus daar, bekleed met de volle wapenrusting Gods, wier wapenen allen volkomen bestand zijn tegen de aanvallen des vijands, om den duivel te overwinnen, zijne sterkten te veroveren en alzoo de eer van Jezus te handhaven. Daartoe zijn wij door God verwaardigd, hier op aarde Zijn beeld te vertoonen en Hem te verheerlijken. Jezus is in Zijne heerlijkheid ingegaan en Hij zond ons in de wereld, om als niet tot de wereld behorende, maar als burgers des hemels, als geestelijke krijgslieden, zielen voor Hem te veroveren en de magt des satans te fnuiken. Heerlijke roeping, maar waarvan ook de verantwoordelijkheid groot is. Even als een soldaat zijnen veldheer in alles, zelfs in het geringste moet gehoorzaam zijn, even zoo zullen wij ons in alles onderwerpen aan den wil van den oversten Leidsman des geloofs. Hij alleen kent volkomen het plan van den strijd; Hij alleen weet waar ieder soldaat noodig is en welk zijn werk moet zijn. Wij behoeven hier geene woorden meer toe te voegen, daar de gedachte alleen krachtig genoeg zal zijn om ons een indruk te geven van het groote gewigt en de groote verantwoordelijkheid van dezen strijd; opdat wij zouden uitroepen: Heer, wat wilt Gij, dat ik doen zal!

Paulus gevoelde den ernst zijner roeping en van daar dat hij er aan het slot bijvoegt: »Met alle biddings en smeeking, biddende te allen tijd in den geest en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeeking voor al de heiligen; en voor mij, opdat mij het woord gegeven worde

in de opening mijns monds met vrijmoedigheid, om de verborgenheden van het Evangelie bekend te maken; waarover ik een gezant ben in eene keten, opdat ik in hetzelfde vrijmoediglijk moge spreken, gelijk mij betaamt te spreken," (vs. 18—20). Hier is alle egoïsme verdwenen; alle strijden voor zichzelf wierp hij verre van zich, maar omdat hij als krijgsknecht van Jezus streed, gevoelde hij het gewigt der zaak en hoe noodig het was door de gebeden van alle heiligen ondersteund te worden, omdat zij allen denzelfden heiligen strijd streden; allen naar hetzelfde doel streefden; aller zwaard op denzelfden vijand gericht was.

En nu, geliefde broeders, wij stelden u voor tegen welke vijanden gij te strijden hebt, hoe en voor wien gij strijden moet. De Heer zelf doe u door Zijnen Geest, dien Hij u heeft gegeven, het gewigt gevoelen van de zaak, die wij u voorstelden. Wij gevoelen zeer goed, dat wij u slechts met flauwe trekken dien strijd hebben geschilderd en dat, wanneer gij er toe komt, om hem aan te vangen, gij uit zult roepen: De helft was mij nog niet aangezegd. De Vader der barmhertigheden en de God aller vertroosting vinde ons steeds bezig in den goeden strijd des geloofs, opdat Hij ons na eenen wettelijken strijd met eer en heerlijkheid kan kroonen.

---

## Wij roemen in de verdrukkingen.

(Rom. 5 : 3).

---

Niets vormt hier op aarde zulk eene volkomen tegenstelling dan de wereldling en de christen. Wat gene zoekt, ontvliedt deze; waarin gene zich verheugt, vindt deze droefheid; wat gene vreest, is dezen een onderwerp van vreugde en blijdschap; wat gene leven noemt, is voor dezen dood — kortom alles staat tegen elkander over. Waarom is dit alzoo? De christen is in Christus een nieuw leven, de hemelsche en goddelijke natuur deelachtig geworden. Christus zelf is zijn leven en dit leven heeft geene gemeen-

schap met het leven dezer wereld, hetwelk de dood is; al zijne wenschen en begeerten zijn hemelsch en goddelijk. Hier beneden is dit leven echter vreemd en onbekend en het kan door niets, wat van deze wereld komt, verheugd en verkwikt worden. Jezus zegt van de zijnen: »Zij zijn niet van de wereld, gelijkerwijs ook ik van de wereld niet ben!»

Het is de wil Gods, dat dit hemelsche leven zich steeds in zijn waar karakter, in zijne ware natuur hier beneden bij de zijnen openbaart; dat hun wandel ten allen tijde de getuigenis geeft, dat dit leven goddelijk en hemelsch is. Dit wordt helaas, zeer weinig verwezenlijkt. De meeste christenen begrijpen zeer weinig welk eene groote kloof er bestaat tusschen het leven, dat zij deelachtig zijn geworden, en het leven of de dood dezer wereld, en daarom houden zij zich ook weinig bezig om dit onderscheid overal te laten gelden en te verwezenlijken. Hun wandel is dikwijls half christelijk en half wereldsch en daardoor ook de vrede en de vreugde huns harten uiterst zwak en beneveld. Dit is de toestand van vele christenen, het was echter niet de toestand van Jezus, wiens leven wij deelachtig geworden zijn en wien wij geroepen zijn in alles na te volgen. »Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was.» De ernstige en opregte christen, die zijnen Heer waarlijk lief heeft, zal zich nooit achter den treurigen toestand van andere christenen kunnen verschuilen, maar zal steeds in de voetstappen van zijnen geliefden Heer trachten te wandelen. Indien dit ook ons verlangen is, mijne broeders, laat ons dan steeds onze oogen op Jezus, die ons leven is, vestigen, Zijnen wandel hier op aarde naauwkeurig nagaan, om Zijne voestappen in alles te drukken. Dan zullen wij bij iederen tred beter leeren verstaan, hoe Hij in ieder opzicht volkomen afgezonderd van de wereld was en dan zullen wij ook door Zijne genade en kracht bekwaam gemaakt worden om in onzen ganschen wandel te openbaren, dat wij Zijn leven deelachtig zijn geworden.

Verleenen wij nu onze opmerkzaamheid aan de hier boven aangehaalde woorden: »Wij roemen in de verdrukkingen.» Het zijn slechts weinige woorden, en toch gaat er bijna geen dag voorbij, waarin zij niet met betrekking tot onzen wandel van groot gewigt voor ons zijn. Ik wenschte bij de overdenking er van bijzonder twee punten te behandelen: De reden, die wij tot zulk een roemen hebben, en daarna het roemen zelf.

Er is geene zaak waarvoor de kinderen dezer wereld meer bevreesd zijn, dan verdrukkingen. Zoo nu ook de christenen daarvoor vreezen, waar blijft dan de tegenstelling? En toch vinden wij er meer, die er in der daad bevreesd voor zijn, dan die in dezelve roemen. Wat zou hiervan wel de oorzaak zijn? Onkunde aangaande hun standpunt hier beneden en aangaande hunne verhouding tot God, gebrek aan haat tegen de zonde en het vleesch, en gebrek aan liefde tot God en Zijne heiligheid. Treurig genoeg, mijne broeders, dat dit alzoo is. De Heer geve in Zijne genade, dat ons oog eenvoudig en ons hart nuchteren moge zijn om dit duidelijk en klaar in te zien!

Het gebrek aan roemen in de verdrukkingen heeft ook bij velen zijnen grond daarin, dat zij niet verstaan, welk eenen zegen zij door dezelve kunnen deelachtig worden. — God heeft in Zijne liefde en genade zoo trouw voor ons gezorgd, dat zelfs alle dingen ons moeten medewerken ten goede. Hij veroorlooft niet, dat ons hier op aarde iets treft, waarin niet een zegen voor ons ligt opgesloten. Dit is ook volkomen waar van de verdrukkingen, die ons overkomen. De genade Gods bereidt ze voor ons tot eenen rijken zegen. »Wij roemen in de verdrukkingen; wetende, dat de verdrukking *volharding* werkt!» En de apostel Jakobus vermaant ons: Acht het voor groote vreugde, mijne broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt; wetende, dat de beproeving (loutering) uws geloofs *volharding* werkt,” (kapit. 1 : 2, 3). De verdrukkingen of verzoeken, die ons op den weg ontmoeten, werken dus *volharding*. Die *volharding* nu is voor ons van het grootste gewigt, daar de verkrijging der belofte daarvan afhangt. »Want gij hebt *volharding* van noode; opdat gij, den wil van God gedaan hebbende, de belofte niet moogt wegdragen,” (Hebr. 10 : 36). »Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden,” (Matth. 24 : 13). »Zalig is de man, die verzoeking verdraagt! (in de verzoeking volhardt). Want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heer beloofd heeft den genen, die Hem liefhebben,” (Jak. 1 : 12).

De natuurlijke mensch moet het zeer vreemd vinden, dat verdrukkingen *volharding* werken. Hij zou juist het tegendeel verwachten; hij zou zeggen: »Op eenen weg, waar geene verdrukkingen zijn, kan ik wel tot het einde toe volharden; maar zoo mij gedurig nieuwe zwarigheden ontmoeten, dan zou ik spoedig afgemat zijn.” En het wereldsch

gezinde hart eens christens zal hem dit meer of minder toestemmen. God echter zegt: »Verdrukking werkt volharding;»—Zijn oordeel is juist het tegenovergestelde van des menschen oordeel. Deze kent slechts den weg, waarop het vleesch wandelt. De christen echter bevindt zich op den weg Gods, dien weg, op welken Jezus Christus zelf wandelde en waarop het vleesch niet vorderen kan. Al zouden ons zelfs geene zwaarigheden op dezen weg ontmoeten, dan toch zou het vleesch of de natuurlijke mensch niet bekwaam zijn om op denzelfden te wandelen. Het vleesch is slechts bekwaam om ons in het vooruitgaan en volharden op den weg Gods te hinderen.

Wat doet nu God, die ons tot volharding en tot verkrijging der belofenis heeft geroepen? Hij weet, dat het vleesch in ons is, Hij kent de kracht des vleesches en juist daarom laat Hij toe, dat verzoeken en verdrukkingen ons op den weg ontmoeten, om deze kracht des vleesches te breken. Indien Hij niet met zulk eene trouwe voorzorg over ons waakte en geene verdrukkingen over ons komen liet, dan zouden wij zeer spoedig, verzocht en overwonnen door het vleesch, Zijnen weg verlaten en de belofenis niet verkrijgen. Hoe gezegend zijn daarom de verdrukkingen, die wij gedurig ondervinden! En hoe treurig is het er voor bevreesd te zijn en te trachten ze te ontloopen!

Menig christen zou ook in zijne onkunde kunnen meenen; alles wat mij hier treft is toevallig; de omstandigheden, waarin ik mij bevind bragten dit met zich; het is nu eenmaal het lot van alle menschen en bijzonder ook het mijne om door menigerlei zwaarigheden en moeilijkheden mijnen weg te vervolgen enz. Ik stem u toe, mijne broeders, dat de meeste christenen zich dikwijls met andere menschen in dezelfde omstandigheden bevinden, en ik stem u volkomen toe, dat velen — treurig genoeg! — er zich wegens hunne ontrouw in bevinden; maar ik ben even zoo vast overtuigd, dat het doel, waarom een christen zich in deze omstandigheden bevindt geheel verschillend is van dat bij een kind dezer wereld. Het kan zeer wel zijn dat de vele en aanhoudende moeilijkheden waarin een christen zich bevindt, voor hem niets dan kastijdingen zijn; God is echter in Zijne liefde en genade bezig, om hem door de zelve te zegenen. Hij wil de kracht des vleesches, hetwelk hem in zijnen dagelijkschen wandel zoo dikwijls ontrouw heeft gemaakt, breken; Hij wil hem van elke onreinheid volkomen reinigen en hem Zijner heiligheid deelachtig doen worden. Niettegenstaande de groote ontrouw der chris-

tenen heeft God toch nimmer lust om hen te plagen. Zij zijn duur gekocht en Hij zal niet toe laten, dat meer verdrukkingen over hen komen, dan noodig zijn, om de kracht des vleesch in hen te breken en volharding te bewerken.

Mogelijk bevreemdt het ons, dat God ons in het bijzonder daar de meeste verzoekeningen toezendt, waar wij het zwakste zijn. Doch juist daar zijn zij het noodigste; want waar de christen het zwakste is, daar is ook het vleesch het sterkste en dit wil God onderdrukken. Hij is alleen wijs en goed! Openbaart zich het vleesch in bezorgdheid, in hebzucht, in eigenliefde, in eerzucht, in onreine lust, in ijdelheid of in eene andere gestalte — zoo weet God het altijd op de rechte wijze tegen te gaan. Geprezen zij Zijn heilige naam!

Hoe is het nu onder ons met het roemen in de verdrukkingen, mijne broeders? Het is voorzeker eene treurige zaak, wanneer men het hart eens christens, van eenen beminde Gods, in het lijden met zorg en onrust vervuld ziet. Waar blijft daar het onderscheid tusschen hem en het kind dezer wereld? Deze kunnen niet anders dan onrustig en bezorgd zijn, wanneer lijden en verdrukkingen over hen komen; want hunne geheele hoop is op het leven hier beneden gevestigd, zonder de zegenende hand Gods te erkennen. Deze gezindheid nu deelt de christen, wanneer hij in het lijden met zorg en onrust vervuld is. Hij openbaart daardoor, dat hij niet volkomen met dit leven gebroken heeft en dat zijn oog niet eenvoudig genoeg is om de trouwe voorzorg Gods in Zijne wegen te erkennen. En helaas! er zijn niet weinig christenen, die meer of minder bezig zijn om de menigerlei verdrukkingen te ontgaan en die zich steeds bezig houden om in andere omstandigheden te komen. Bij dezulken zullen dan ook de verzoekeningen geene volharding, maar wel wantrouwen aan de liefde en genade Gods bewerken. Mocht het onder ons niet alzoo zijn, geliefde broeders! Wij berooven ons anders van eenen grooten zegen en kunnen den naam onzes Gods onmogelijk verheerlijken.

Het roemen in de verdrukkingen gaat evenwel nog verder, dan het geduldige volharden in dezelve. Het is voorzeker eene groote genade, waar dit gevonden wordt en de gezegende vrucht zal ook niet achter blijven; doch het roemen in de verdrukkingen en het voor groote vreugde achten, als wij in menigerlei verzoekeningen vallen is zonder twijfel eene nog grootere genade. Wij

hebben gezien hoeveel oorzaak er toe is; doch dit te weten en waarlijk te roemen, zijn twee verschillende zaken. Er zijn vele christenen, die wel verstaan, dat zij reden genoeg hebben om te roemen, maar die het daarom nog niet doen. Ook hoort men dikwijls: »De apostel zegt,» of »Er staat geschreven; wij roemen in de verdrukkingen. Het is echter de vraag, of gij zelf zegt — of ook in uw hart geschreven staat. »Ik roemin de verdrukkingen — ik houd de menigerlei verzoeken voor groote vreugde.» — Is dit niet het geval dan kan het ons ook niet helpen, wat de apostel zegt en wat geschreven staat!

Dikwijls zullen wij na de verdrukkingen moeten erkennen hoe gezegend zij voor ons waren. Ons gemoed is dan vrijer om met kalmte terug te zien. Dan valt het ons niet moeilijk, zich over hen te verblijden en den Heer voor Zijne wijsheid, genade en liefde te loven. Ja, dan zullen wij moeten erkennen dat wij oorzaak hebben ons te schamen over ons klein geloof en onze onrust. Doch dit alleen mag ons niet voldoende zijn. De opgedane ondervinding zal ons moed en vertrouwen geven, ook in de tegenwoordige verdrukking te roemen. Even als vroeger houdt dezelfde liefdevolle God zich met ons bezig, is dezelfde hand voor ons werkzaam, en wij zullen voorzeker later op de tegenwoordige verdrukkingen even zoo dankbaar terugzien, als nu op de voorbijgegane. Daarom, mijne broeders, laat ons steeds onzen blik wenden tot Hem, die ons nooit kan verlaten, daar Hij ons zoo volkomen liefheeft, en laat ons niet met bezorgde harten bij de verdrukkingen zelve verwijlen. — De Heer geve door Zijnen Geest, dat Zijn Woord steeds meer zijne kracht in ons uitoefene; want »Zijn Woord is geest en leven!»

(Uit het Hoogduitsch).



## Het geheim van onze kracht.

---

Onder hen, die belijders van Christus zijn en die ook meestal tot de vromen gerekend worden, zijn er niet weinigen, die niet eens weten of zij verlost zijn of niet; anderen, die van hunne verlossing bewustheid hebben, schijnen naauwelijks te begrijpen, dat hunne verlossing geenszins het doel, maar alleen het middel is om tot het doel te geraken; wederom anderen meenen dat het doel, waartoe zij verlost zijn, hierin bestaat dat zij *veel van den Heere genieten*; — weinigen slechts hebben het verstaan, dat het doel hunner verlossing is den Verlosser *te verheerlijken*.

Doch ook onder hen, die dit laatste, als het doel waartoe zij verlost zijn, hebben leeren kennen, en die zelfs niet onverschillig zijn of dit doel bij hen bereikt wordt, treft men er velen aan die, als zij opregt zijn, bekennen moeten, dat zij zoo heel weinig tot dit doel naderen; dat zij maar zelden zich bewust zijn aan dit doel te beantwoorden; dat zij, in vergelijking van de eerste oogenblikken na hunne verlossing, eer schijnen zich van dit doel te verwijderen dan het nader te komen.

De oorzaak van dit treurige verschijnsel ligt dáárin, dat er in vele verlost en *zoo weinig kracht* tot Godsverheerlijking aanwezig is; — ik bedoel niet, dat zij zoo weinig goede voornemens opvatten, noch dat zij er zich niet toe zetten en opheffen willen om die uit te voeren; — ik verwijt hun ook niet, dat zij gebrek hebben aan hetgeen men onder de menschen noemt zedelijken moed, vastheid van karakter, enz.; — ik bedoel, dat zij weinig of niet van die kracht vertoonen, welke datgene uitwerkt, hetgeen in de oogen van God *Hem zelven verheerlijkt*.

Vertrouwend is het, als wij bij dit alles opmerken, dat er één op deze aarde geweest is, die aan het einde Zijner loopbaan kon zeggen » *Vader, ik heb u verheerlijkt;* » vertrouwend dat ons van dien éénen niet maar medegedeeld wordt *dat* Hij God heeft verheerlijkt, maar dat het leven, waardoor Hij zulks gedaan heeft, ons in uitvoerige trekken voor de oogen geschilderd is; vertrouwend bovenal dat wij van dien éénen zelve vernemen kunnen, wat *het geheim is van de kracht*, waardoor Hij bij magte was tot die verheerlijking des Vaders.

Wij vernemen zulks onder anderen in het vijfde Hoofdstuk van Johannes' Evangelie. Onze gezegende Heiland had daar eenen man genezen, die 38 jaren krank gelegen had, en dus ook aan dien ellendige getoond dat Hij niet gezonden was om te verderven, maar om te behouden. Hij had hem ook de zonden vergeven, en daardoor getoond dat Hij gezonden was niet om te veroordeelen, maar om vrij te spreken. En in dit dubbele doel zijner zending (eigenlijk *niet* dubbel, in zooverre het wegnemen van de zonde en het wegnemen van *hare gevolgen* maar ééne zaak is) had Hij het harte Gods, door wien Hij gezonden was, geopenbaard als een hart, dat geen lust heeft in den dood des zondaars maar in zijn leven. 's Heilands werk was alzoo ook hier geweest *het verheerlijken des Vaders*.

Als wij eenigzins de zonde kennen, en wat het is onder haar gevangen te zijn, dan ontvangen wij eenen evenredigen indruk van de magt Desgenen, die den zondaar uit deze gevangenschap bevrijden kan. Hij, die het *dáár* deed en die het ook alleen doen kan, noemde dan ook God — zijn Vader. Hij was Diens Eengeborene, uit den schoot des Vaders, heerlijkheid bij Hem hebbende eer de wereld was, en in wien God Zijne vermaking vond. (Spr. VIII).

» O » — zult gij veelligt zeggen — » dan verwondert het ons ook niet, dat Hij eene zoodanige kracht kon aan den dag leggen; want dan handelde Hij hier in die kracht welke Hem, als van Godsnatuur zijnde, eigen was; en wij die uit een handvol stofs gemaakt zijn, kunnen die magt bewonderen, maar ze deelachtig worden niet.»

Dit zou zoo zijn, Geliefden! ware het niet dat wij weten,

dat Hij die „*Gode evengelijk*” was, „*zich zelven tot niets*” gemaakt heeft en „*den menschen gelijk*” \*) geworden is. Dit zou zoo zijn, lazen wij niet in hetzelfde gesprek, waarin Hij God *Zijn Vader* noemde, deze overdenkingwaardige woorden „*De Zoon kan van zich zelven niets doen.*” Hoort gij het „*van zich zelven niets.*” Niet ééne daad van Godsverheerlijking kon door den Zoon — toen Hij daar stond, mensch geworden — geschieden van zich zelven. Ja, ook zelfs de woorden die Hij sprak, sprak Hij *niet van zich zelven.*

En toch, de woorden die *Hij* sprak, zij waren „geest en leven;” en de magt, die *Hij* bezat, was eene magt niet alleen om zonden te vergeven; maar, gelijk wij in het vervolg van ons vijfde Hoofdstuk van Johannes lezen, eene magt *om op te wekken en levend te maken die Hij wil.* Ja, ook is *al het oordeel* aan dien zelfden Zoon gegeven geworden. Wat dunkt u, zou het niet der moeite waardig zijn na te gaan hoe een, die *van zich zelven niets* doen kan, tot zóó hooge magtsoefening is kunnen geraken? Welnu, er wordt ons niet alleen gemeld, dat Hij van zich zelven niets kon *doen* en niets kon *spreken*; maar tevens vernemen wij, dat *gelijk Hij hoort, alzo oordeelt* of spreekt *Hij*; en *wat Hij den Vader ziet doen, datzelve doet Hij.*

Ziedaar ons het geheim verraden, ziedaar ons de weg aangewezen. Want — en dit geve de Heer ons regt te verstaan — zulks wordt ons maar niet gemeld, opdat wij het alleen bewonderen zouden (hoe regtmatig wij de nederbuigende liefde bewonderen mogen van Hem, die *alles* was en voor ons *tot niets* wilde worden;) doch, gelijk in alles, zoo heeft Hij ons ook in dezen „een Exempel nagelaten, opdat wij Zijne voetstappen drukken zouden.”

De mensch, nadat hij zondaar is geworden, is in de zonden en misdaden *dood*. Van God gescheiden, mist hij de kennis *van*, en de magt *tot* hetgeen Gode welbehagelijk is. In zijn hoogmoed nogtans verbeeldt hij zich veel — ja, alles te zijn en te kunnen; en in verwatene doch ijdele pogingen verspilt hij zijne natuurlijke krachten om zich

---

\*) Filipp. II.

op te heffen tot God, die een Geest is, en die wil aanbeden worden in geest en in waarheid. Zoo lang de zondaar zich in die eigenwillige godsdienst, welke hij zich gemaakt heeft, afslooft, kan hij niet anders dan *den dood vruchten dragen*. Hoe schoon zijne daden, zijne woorden, zijne gedachten uitwendig mogen wezen, omdat *hij* midden in den dood ligt, zoo ligt dit alles er ook in. Al kan hij bidden dat men er tranen bij stort; al is zijn wandel onberispelijk; al heeft hij de teederste aandoeningen — zoo dit alles uit hem zelve voorkomt — is het dood en het verheerlijkt Gode niet.

Maar — wat meer zegt — zoo lang hij nog met zijne eigene krachten werkt, verhindert hij Gods kracht in zich te werken. Want God, die weet wat maaksel wij zijn, verwacht van onze kracht niets; en Hij wil er den mensch toe brengen om ook *zelf* alle verwachting van zijne eigene kracht op te geven. Dit laatste doet ook de mensch werkelijk, wanneer hij — *gansch hulpeloos* — zich in Jezus' armen laat vallen; en hij zou er wel bij varen, wanneer hij nu in de praktijk bleef bij hetgeen hij in beginsel uitsprak, toen hij zijn leven uit zijne eigene hand verloor. Doch hij handhaaft niet altijd hetgeen hij toen, ingewikkeld of openlijk, te kennen gaf, namelijk, dat *hij* dood, dat van *hem* niets te verwachten, dat Jezus het leven, dat van Jezus alles te ontvangen was.

Door deze gevoelde belijdenis, dat het bij hem *buiten hope* was, verrigtte de mensch voor het eerst iets, dat God verheerlijkend was; hij hield op God tot een leugenaar te maken, hij getuigde dat God waarachtig en hij leugenachtig was; hij was het voor het eerst — en dat wel op het punt van zijne eigene verlorenheid — met God in waarheid ééns. God antwoordde daarop met hem te behouden, hem levend te maken.

Maar zal de mensch nu voortdurend zoo koninklijk van God behandeld worden, dan moet hij op dit punt waartoe hij gekomen was; het standpunt van niet aan te merken het eigene, hetgeen zienlijk is; het standpunt des geloofs dat al het zijne, dat *hij zelf* geoordeeld, maar dat Jezus de regte man, dat in Jezus alles, dat hij in Jezus over-

gegaan is, blijven staan; dan moet hij niet meenen dat hij bij Jezus het leven heeft moeten komen vinden, om nu voortaan zelf naar eigen licht en eigen kracht dat leven te dragen, te openbaren, te verwerkelijken in alles wat van hem uitgaat. De door het geloof geregtvaardigde mensch moet weten, dat hij ook nu nog niet de kennis *van*, noch de magt *tot* datgene bezit, wat den Heer in waarheid verheerlijkt. Hij heeft het leven ontvangen en is alzoo in *dien* toestand overgegaan, dat hij met God in gemeenschap is beginnen te treden; maar slechts zóóver zal hij in die kennis opwassen als hij, door het verkeer met Jezus, God zelven aanschouwt; en slechts zóóveel kracht heeft hij om God te verheerlijken, als waartoe hij door de bewustheid van zijn eigen onvermogen gekomen is.

Dit alles wordt echter weinig of niet in het oog gehouden, noch door hem die pas bekeerd is, noch door hen, die den pas bekeerde onder hunne zorg en leiding nemen. Vooral *onze* tijd is een tijd, waarin het bovenstaande vrij algemeen miskend wordt. Meestal heeft de pas bekeerde al lang te voren den geheelen toestand van een geestelijk mensch hooren bespreken en mede besproken; en die kennis, welke hij als natuurlijk mensch heeft opgedaan, neemt hij nu als goede munt mede, nadat hij een geestelijk mensch is geworden. Bovenal heeft men er voor gezorgd, dat hij begrijpen zou, dat het kennen van den boom aan de vruchten *hierin* bestond, dat men naging of iemand wel deel nam aan een zoo groot mogelijk aantal christelijke werkzaamheden, vereenigingen enz. enz. En zoo tijgt dan onze man, die in het geestelijke leven nog een pas geboren kindeke is, aan den arbeid, terwijl hij naauwelijks eene andere *zelfverloochening* leert dan die gelegen is in het overwinnen van den invloed zijner geldkas, noch eene andere *volharding* dan die bestaat in het aanhouden van de vele dingen, die hij zich in den eersten ijver heeft op den hals gehaald. Lijden, vervolging, haat van de wereld, hij kan ze zich bijna niet anders voorstellen dan voor zooverre *alle* werkzaamheid op maatschappelijk gebied, *alle* ook industriële ondernemingen (vooral in den beginne) met eigenaardige bezwaren te worstelen hebben. Zijn opwassen, zoowel als

zijn verslappen, wordt bijna geheel afgemeten aan het toenemen of verminderen van den ijver, waarmede hij zijne werkzaamheden voortzet. Zijn strijd is bijna geheel gelegen in het overkomen van de hinderpalen die hij ontmoet; en zijn geloof blijkt bijna alleen uit de grootte en veelheid der verwachtingen die hij koestert, ook al heeft God in Zijn Woord niet de minste aanleiding gegeven tot het koesteren daarvan. Over het geheel wordt meer in de lengte en breedte, dan in de diepte en stevigheid der grondslagen en bouwstoffen, de duurzaamheid gezocht van het gebouw des christendoms, dat men zich voorstelt weldra de geheele aarde te zullen zien bedekken, en in welks voltooiing men de verwezenlijking acht gelegen van al de plannen Gods, in de profetieën aangegeven.

Het verstaat zich, dat de christen, in zulk eene omgeving opgegroeid, al zeer weinig begrijpen kan, hoe onze gezegende Heiland hier op aarde meermalen moest getuigen. »Ik kan van mij zelven niets doen!» *Hij* toch, hij kan van zichzelf bijna alles; en alleen ligchaamskrankheid of geldnood brengt er hem toe om te zeggen »ik kan niet.»

Doch ook waar de christen dit gevaar (van zichzelf in de vele bemoeijenissen omtrent anderen voorbij te loopen) is ontkomen; waar hij verstaan heeft dat de ware aanbidding of verheerlijking Gods geschieden moet in geest en in waarheid; waar hij meer en meer leert begrijpen, dat hetgeen Gode *allereerst* welbehagelijk is, in den gemoedstoestand, in de hartsgesteldheid is gelegen; waar hij voor eerst genoeg heeft aan de velerlei betrekkingen van huisvader, echtgenoot, meester of dienstknecht, jongeling of kind enz. enz. om dáárin Gode welbehagelijk te worden en als een licht in de duisternis te schijnen; waar hij niet dan schoorvoetend en alleen op bepaalde aanwijzing des Heeren, zelfhandelend op het gebied van zending en evangeliesatie optreden durft, al is het dat hij met gebed en gave den arbeid van hen, die daar van den Heere gesteld zijn, ondersteunt;—ook dáár is elke daad, waarin God verheerlijkt wordt, niet iets, dat zoo als van zelven volgt; ook dáár is het dienstbaar stellen van zichzelf in *elke*

betrekking aan den Heere iets, dat alleen door oefening, door bidden en smeeken, door velerlei soms smartelijke ondervindingen verkregen wordt.

Want God geeft geene kracht, geene genade tot iets, ook niet tot het minste, wanneer niet in het harte de belijdenis afgelegd is van eigen onvermogen; wanneer niet na zulk eene belijdenis met verwachtend gemoed tot Hem opgezien is; wanneer niet erkend is geworden, dat waar de eigene kracht optreedt, wel veel bedorven, maar niet God verheerlijkt kan worden.

En nu ligt het in ons allen, dat wij nog wel eens onzen nood gevoelen, wanneer er iets bijzonders, iets groots, iets verhevens in onze oogen zal verrigt moeten worden; of ook willen wij wel belijden dat wij niets goeds kunnen van ons zelve, wanneer reeds onze kracht gewerkt *en het werk bedorven* heeft; doch dit is dan nog dikwijls bij ons niet meer dan de moeilijkheid om een feit te loochenen, waarvan de bewijsstukken voorhanden zijn. Iets anders is het om door het woord Gods, gestaafd door een aantal onloochenbare feiten, gebracht te zijn tot de voor het *ik* zeer pijnlijke bekentenis »ik kan *van mij zelve* niets doen;» iets anders is het opgehouden te hebben door de praktijk nietig te maken de nog al ras te verkrijgen mondbelijdenis, dat wij uit ons zelve tot niets goeds bekwaam zijn, om tot alles wat van ons uitgaat, tot gedachte, tot woord, tot werk behoefte te gevoelen aan de kracht eens anderen dan van ons zelve.

Bovenal valt ons dit moeilijk ten opzichte van zulke zaken, welke door onzen natuurlijken aard of aanleg, door onze opvoeding of ontwikkeling, door de juistheid van ons verstand of de teederheid van ons gevoel bij ons te voorschijn geroepen, zoo ligt als vruchten des Geestes beschouwd, als bewijzen van toename in geestelijk leven aangemerkt worden. Hier is het eigene toch zoo ligt gereed om zich bij ons als genadegave voor te doen, hier wordt de uitdrukking van geheiligd verstand, geheiligden ijver zoo gereedelijk toegepast op hetgeen natuur *is* en natuur *blijft*; hier is zooveel gevaar van zijne afhankelijkheid, zijn onvermogen te vergeten.

Waar iets te doen valt, dat juist tegen onze bijzondere natuur strijdt, iets waartoe geene hulpmiddelen, maar wel hinderpalen bij ons aanwezig zijn, daar moge de nood ons nog dringen tot het afsmeeken van de tusschenkomst des Heeren; — hoe spoedig echter zijn wij geneigd om, zonder behoefte aan genade gevoeld te hebben, handelend op te treden, waar onze eigene persoonlijkheid kans ziet om inzicht en kracht tot hetgeen verrigt zal worden te verleen.

Nogtans, Geliefden! ook al is er voor het natuurlijk oog of oor geen onderscheid op te merken, ook al mogten de uitwendig meest schoonschijnende zaken te voorschijn gebragt worden, *de Heer wordt niet verheerlijkt*, wanneer niet het woord of de daad die van ons uitgingen, door ons gesproken of verrigt zijn in de levendige bewustheid, van uit ons zelve niet zóó te kunnen spreken en niet zóó te kunnen handelen als den Heere aangenaam is. *Alleen dit keert tot den Heer terug, wat van Hem is uitgegaan.* Waar geene genade gewerkt heeft, daar heeft de natuur gewerkt, en onze natuur is voor eens en voor altijd te schande gemaakt; God heeft gezien dat er niet één onzer was, die goed deed; wij allen derven de heerlijkheid Gods; ten koste van het bloed zijns eigenen Zoons heeft Hij op den kruisheuvel Golgotha voor alle eeuwen en alle geslachten aanschouwelijk gemaakt welke waarde de mensch en hetgeen des menschen is in zijne oogen heeft; en hoe zullen wij dan nog meenen, dat vruchten, van zoodanigen boom geplukt, enig welgevallen in de oogen des Heiligen zullen hebben, dat de Heer met het onze verheerlijkt zou worden?

Daarom, Broeders en Zusters! beginnen wij — waar iets van ons uitgaan zal — met *hierin* Gode eer te geven, dat wij Hem van harte toestemmen, dat bij ons geene kracht aanwezig is; en dat wij ons niet laten verleiden om op ons verstand of onzen moed te steunen.

Houden wij op met in dien hoogmoed te staan, welken niemand van ons behoeft aan te leeren, maar tot welks aflegging wij niet spoedig geraken; en laat ons diep door-drongen zijn van de waarheid, dat *wij* niet meer vermogen dan den dood vruchten te dragen.

Wanneer wij alzoo gansch ontbloot voor Hem staan, zal

Hij ons eeren, en Zijne kracht zal in zwakheid openbaar worden. En waar *die* kracht gewerkt heeft, daar is iets tot stand gebragt, dat bestaan zal voor Hem, en dat in Zijne oogen welgevallig is.

Welk eene genade dat, om ons van dien hoogmoed af te brengen, om ons van die Gode aangename nederigheid een voorbeeld, eene feitelijke voorstelling te geven, de Zone Gods zelf — die de heerlijkheid Gods *bezat*, terwijl *wij* ze derven — zich daarvan heeft willen ontblooten, en hier op deze aarde voor ons, arme schepselen, heeft willen staan met de betuiging: »*Ik kan van mij zelven niets doen, tenzij Ik het den Vader zie doen; Ik kan van mij zelven niets spreken; gelijk Ik hoor, alzo oordeel Ik.*»

Dubbele genade ligt daarin voor ons. Eerst weten wij nu, dat Hij voor ons (en dat volkomen) op die lage plaats gestaan heeft, zoodat geen angstige vrees, of wij in dit punt wel ooit God zouden kunnen bevredigen, ons heeft te beknellen. Maar ten tweede, waar het hart behoefte heeft om ook zelf God te verheerlijken, om den zegen die daarin ligt te ontvangen, daar zien wij in Hem ons den weg aangewezen om er toe te geraken. Ons harte zij slechts *dáár*, dat wij, even als Hij, de getuigenis afleggen: *ik kan van mij zelven niets doen*; en als wij dit niet *kunnen*, moeten wij het ook niet meer *willen*.

In Jezus zien wij dan tegelijk, dat wij alzo voorspoedig zullen zijn in hetgeen Gode verheerlijkend is. Hij immers kon zeggen aan het einde Zijner loopbaan: »Ik heb U verheerlijkt, o Vader!» Hij was altijd *overvloedig* in dit werk. Tot den dood des kruises toe is Hij gehoorzaam geweest; en Zijn wandel was een wandel in *goed doen*, terwijl genade en waarheid op Zijne lippen uitgestort waren. Maar dan ook als Hij »gewaakt in den gebede,» niet als of wij Gode bewegen willen ons gebrek, ons weinige aan te vullen, maar in de overtuiging en met de belijdenis, dat bij ons niets voorhanden is. Al doen wij dan geene schitterende daden, zoo als onze tijd die zoo gaarne ziet, wat nood, Hij, die een regtvaardig oordeel velt, en die wel twee penningskes in nooddrift gegeven meerder acht dan misschien honderd zilverlingen, uit den

rijkdom te voorschijn gehaald, zal veelligt een zachtmoedig hart dat eene beleediging verdraagt, met meer welgevallen aanzien dan hem, die daar land en zee afreist om christelijke genootschappen te stichten. Laat ons geen en dag aanvangen dan met de herinnering, dat wij niets vermogen uit onszelfen; en laat ons in die bewustheid den eenen dag na den anderen voortgaan en toenemen. Als *wij* minder worden, zal *Hij* wassen; en wij kunnen er ons van verzekerd houden, dat wij weinig verlorene dagen of verlorene uren zullen hebben. Wij zullen, ook al wordt het onze meer en meer verdorven, eene spijze hebben, die niemand weet, en bij welke wij groeijen zullen en toenemen als mestkalveren.

En nu zegt ons Jezus, dat Hij, uit zichzelf niets kunnende, alleen verrigt hetgeen Hij den Vader *ziet doen*. Wij zouden nu welligt, even als Filippus, jaloersch worden op het voorregt, dat onze Heiland had van den Vader te zien werken, en dit te meer daar de Schrift zegt: »Niemand heeft ooit God aanschouwd.» Gelukkig echter, dat op dit woord der Schrift een ander volgt: »de Eeniggeboren Zoon, die in den schoot des Vaders is, die heeft Hem ons verklaard.» Gelukkig dat op de vraag van de Filippussen onder ons een antwoord gegeven is: »Ben Ik zóó langen tijd bij ulieden, en zegt gij: »toon ons den Vader.» »*Die Mij ziet, ziet den Vader.*»

Zoovelen dus als wij tot Jezus gekomen zijn, als tot den levenden steen, van de menschen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar, laat ons op Jezus zien, gelijk Hij ons in de Evangelieën als voor de oogen geschilderd staat. Alvorens iets te doen of iets te spreken, laat ons zien hoe Jezus op deze aarde en in onze omstandigheden deed of sprak. Die blik op Jezus, voortgekomen uit de overtuiging dat *wij* in geen geval iets Gode verheerlijkends vermogen te spreken of te doen, hij zal zoo min zonder uitwerking blijven, als *het zien op den Vader* van Jezus, die toen Hij eenen »die alreede riekte» uit het graf zou roepen, de getuigenis voor ons aflegde: »Ik weet Vader! dat gij mij altijd hoort.»

Onze behoeften mogen gewijzigd zijn naar den aard onzer

roeping, onzes leeftijds; de dingen, waarin *wij* verzocht worden, mogen ons zoo geheel eigenaardig en buitengewoon toeschijnen, tot onze herinnering en vertroosting staat geschreven: *dat Hij in alle dingen verzocht is geweest als wij, doch zonder zonde.* En daarom is Hij nu ook een Hoogepriester, die behoorlijk medelijden kan hebben met onze zwakheden.

O! maken wij van Hem als zoodanig gebruik; en waar het ons te doen is om Gode te verheerlijken, zullen wij ondervinden, dat alle dingen onze voeten onderworpen zijn. Geve ons de God van *alle* genade voortdurend die genade, dat wij de waarschuwing van Jezus niet vergetende, toen Hij sprak: *zonder Mij kunt gij niets doen*, Hem loven en danken kunnen bij de ondervinding der waarheid van dit andere Woord van Jezus: *Met Mij vermoogt gij alle dingen.*



## De tucht naar Gods Woord.

De tucht is eene zeer ernstige zaak. Zij veronderstelt de verplichting om de heiligheid in het huis Gods te bewaren. Willen wij haar uitoefenen, zoo moeten wij in de eerste plaats aan ons zelven denken. Indien ik bedenk, dat ik slechts een onwaardig en ellendig zondaar ben, alleen uit genade behouden en voor God staande uit kracht van het werk van Christus, zoo zal de uitoefening der tucht mij eene zeer zware taak toeschijnen. Wie kan er oordeelen dan God alleen! . . . Dit moet mijne eerste gedachte zijn.

Bij het zien op mijne eigene ellende en onwaardigheden voor God zal de enkele gedachte om de tucht uit te oefenen onder personen, die door den Heer bemind worden en die ik als uitnemender dan mijzelf moet beschouwen en hoogachten, mij zeer zwaar op het harte wegen. Ééne overweging slechts kan dit gevoel van onbekwaamheid overschaduwen; de mogelijkheid namelijk om de tucht als een *uitvloeijsel der liefde* te beschouwen.

De waarachtige liefde houdt zich met niets anders bezig, dan met het voorwerp, waaraan zij werkzaam is. Ziet de Heer Jezus. Niets kan Hem verhinderen of tegenhouden Zijne volmaakte liefde te bewijzen. Ja, bij Hem kan onze geest troost vinden, wanneer wij verslagen zijn door het zien van eene uitoefening der tucht zonder liefde.

Van het oogenblik af, dat ik de liefde verlaat, wordt de tucht eene afschuwelijke zaak; en wanneer men haar zonder het beginsel der liefde wil uitoefenen, zoo geeft dit gedrag blijk van eenen zeer slechten geestelijken toestand.

Het is niet voldoende, dat onze gedraglijn door de gerechtigheid wordt bestuurd; zij moet ook door de liefde geleid worden; — door de waarachtige liefde, om wat het ook kosten mag, de heiligheid in de gemeente te bewaren. Elke gedachte om eene meerderheid in het vleesch aan te nemen moet verre van ons verwijderd zijn. (Zie Matth. 23 : 8—11). In het karakter van meester kunnen wij geene tucht uitoefenen; en dan zelfs, als wij gedreven worden door de liefde om de orde te handhaven en aangevuurd door eene heilige en ijverige jaloerschheid om over elkander te waken, moeten wij ons bovenal herinneren, dat, indien onze broeder staat of valt, hij aan zijnen eigenen Heer verantwoording schuldig is. (Rom. 14 : 4). De liefde alleen moet de drijfveer onzer vermaningen zijn en de uitoefening der tucht eene dienst der liefde.

Het was als heer en meester, dat Jezus tucht uitoefende, toen Hij met een geesel van touwtjes de heiligschenners uit den tempel verdreef (Matth. 21 en Joh. 2), doch Hij nam toen voor een oogenblik het karakter aan, dat Hij in later dagen bij het oordeel zal openbaren.

Gewoonlijk verwacht men onder de christenen twee of drie soorten van tucht, die vol van vertroosting voor ons kunnen zijn, daar zij de uitdrukking zijn van de vereeniging der bijzondere personen met het geheele ligchaam en met God.

Over het algemeen beschouwt men, zoo hier te lande als elders, de tucht als eene louter regterlijke handeling. De onderscheidene kerkgenootschappen en vereenigingen hebben wetten tot handhaving der tucht gemaakt, die naar

den verschillenden aard dier inrigtingen van elkander onderscheiden zijn. Ieder kerkgenootschap en iedere vereeniging heeft zijne eigene reglementen. Heeft een der leden overtreden, dan wordt zijne zaak onderzocht en de kerkelijke wet op hem toegepast. Neemt hij met zijne veroordeeling geen genoegen zoo kan hij, even als zulks in de burgerlijke maatschappij ook plaats heeft, in hooger beroep komen, eerst bij het classikaal, daarna bij het provinciaal bestuur en eindelijk bij de synode, zoodat daardoor van zelve een kerkelijk proces ontstaat. Dit beginsel is echter in de gemeente even ver van de waarheid verwijderd, als de wereld van de gemeente of het licht van de duisternis verwijderd is. In haar mag geene vrijwillige vereeniging, noch eenige regel van menschelijke uitvinding geduld worden. In de dingen Gods is er geene plaats voor eene vrijwillige handeling van den kant des menschen; men moet daarin handelen door den H. Geest onder de afhankelijkheid van Christus. Van het oogenblik af, dat de mensch aan zijnen eigen wil gehoorzaamt, is hij in dienst des duivels en niet in dien van Christus. De *wil van den mensch* voert ten verderve. Indien ik de gedachte koester van eene soort van regterlijk proces dat, als eene misdadige zaak, moet vervolgd worden uit kracht van bestaande wetten, zoo bevind ik mij geheel en al buiten het gebied der genade en heb ik de meest tegenstrijdige zaken met elkander verward.

Hoewel men bij de behandeling der openlijke tucht gewoonlijk Matth. 18:15—17 aanhaalt, komt het mij voor, dat deze plaats daarop geene betrekking heeft. Er wordt in deze verzen gesproken over een ongelijk dat de eene broeder den anderen heeft aangedaan, en in dit geval wordt er volstrekt niet gezegd, dat de Gemeente den schuldige zal uitsluiten. Er wordt alleen gezegd: »Zoo zij hij u als de heiden en de tollenaar.» Het is mogelijk dat de Gemeente hem daarna ook als zoodanig moet beschouwen; doch uit dit oogpunt wordt de tucht hier niet beschouwd. Er staat eenvondig: »Zoo zij hij u» enz.; dat is, heb niets meer met hem te doen.

Wij herhalen het: Deze plaats veronderstelt dat een broe-

der een' anderen beleedigd heeft. Het is een gelijk geval als in Lev. 7:1—7: »Als een mensch gezondigd heeft en tegen den Heer door overtreding overtreden zal hebben, dat hij aan zijnen *naasten* zal gelogen hebben van hetgeen hem in bewaring gegeven is," enz. \*). De genade is dáár om te vergeven, zelfs zeventig maal zeven maal. Er staat echter ook geschreven: »Gij zult uwen naasten naarstiglijk berispen en zult de zonden in hem niet verdragen." Lev. 19:17.

Wat moet ik dan doen, indien iemand tegen mij gezondigd heeft? Ik zal mijne toevlugt niet nemen tot de tucht des Vaders, noch tot die des Zoons over zijn eigen Huis; maar zoo ik in liefde met hem, die mij ongelijk aandeed, wil handelen, zal ik tot hem gaan en hem zeggen: »Mijn broeder, gij hebt tegen mij gezondigd," enz. Voor alles moet ik hem dit naar de regtvaardigheid voorstellen. Ik moet het doen en ik kan het doen zonder het pad der genade te verlaten. Indien mijn broeder naar deze eerste vermaning niet wil luisteren, neem ik een of twee personen met mij, »opdat in den mond van twee of drie getuigen alle woord besta." Indien ook deze poging mislukt, dan kan ik het der geheele Gemeente zeggen; en wanneer de broeder ook weigert der Gemeente gehoor te geven, dan »zij hij u" enz. Deze plaats toont ons aan hoe onze *persoonlijke* gedragslijn moet zijn en de uitkomst is eene *persoonlijke* betrekking van den eenen broeder tot den anderen. Het is mogelijk dat de zaak zoo wordt, dat de tucht der Gemeente moet toegepast worden doch dit is niet altijd het noodwendig gevolg. Ik ga tot mijnen broeder om hem te winnen en hem tot berouw over zijne schuld te brengen, om hem daardoor in gemeenschap met mij en met God terug te brengen; want, waar de broederlijke liefde verbroken wordt, is de gemeenschap met den Vader meer of minder verzwakt. Wordt mijn broeder gewonnen dan heeft de zaak geene verdere gevolgen; zijne schuld moet vergeten zijn en ik mag er nimmer meer op terugkomen. De

\*) Ieder, die tegen de geboden Gods handelde, of die deed wat hij niet doen mogt, beging eene zonde en dat vereischte een zondoffer. Maar hier is er sprake van misslagen tegen *personen*, van ongelijk den *naasten* aangedaan, door misbruik van vertrouwen en dergelijke zaken; en voor dit ongelijk werd een schuldoffer vereischt.

Gemeente noch wie het ook zij, weet er iets van. Faalt mijne broederlijke poging, dan handel ik vervolgens met het doel en met de begeerte om mijnen broeder op te heffen, en hem het genot van de gemeenschap met allen terug te geven.

De tucht des Vaders is in eene veel hoogere mate een *persoonlijk* voorregt naar de genade. Ik twijfel er zeer aan, dat de zorg van een geheel ligchaam van christenen daarin betrokken kan worden; zij is veel meer de persoonlijke uitoefening dezer zorg. Ik geloof niet, dat de Gemeente de plaats des Vaders moet innemen. In zekeren zin is de gedachte van meerderheid juist, omdat er verscheidenheid van genade is, zoowel als verscheidenheid van gaven. Ben ik geestelijk zoo moet ik tot mijnen broeder, die gevallen is, gaan om hem op te rigten. (Gal. 6 : 1). Dit is echter eene daad van genade en geene tucht der Gemeente. Het is zeer belangrijk dit te verstaan en deze dingen zorgvuldig te onderscheiden, opdat zoo, aan den eenen kant, zulk een broeder zich aan twee of drie getuigen wil onderwerpen, aan den anderen kant, de persoonlijke vermaning niet beperkt worde, maar ongeschonden op zijne plaats blijft. Men moet den H. Geest volkomen vrijheid laten. Het kan zelfs gebeuren, dat één persoon verschillende anderen vermaant, zoo als Paulus aan Timotheus schrijft: »Wederleg, bestraf, vermaan in alle langmoedigheid.» (2 Tim. 4 : 2). Dit is tucht en toch blijft de Gemeente er geheel buiten. In andere gevallen kan de Gemeente *verplicht* zijn de tucht uit te oefenen, zoo als blijkt uit 1 Cor. 5. De Corinthiërs waren in het geheel niet gezind de tucht uit te oefenen en Paulus moest hen de noodzakelijkheid daarvan voorstellen. Er is echter in de bediening der genade en der waarheid eene tucht, die men de persoonlijke uitoefening van de kracht des H. Geestes op de zielen van anderen zou kunnen noemen; en waarin de Gemeente niet handelend mag optreden. Het is eene grove dwaling om de tucht der Gemeente als de eenige tucht te beschouwen. Het zou eene verschrikkelijke zaak zijn, wanneer men verplicht was elke zonde aan allen bekend te maken.

Dit is voorwaar geen uitvloeisel der liefde; daar zij integendeel »menigte van zonden zal bedekken." Woont de liefde in mij en zie ik eenen broeder zondigen, dan ga ik voor hem tot den troon der genade om mijnen Vader te smeeken dat Hij hem zijne zonde doe gevoelen; en het is dan mogelijk dat deze zonde nooit aan het licht komt en nimmer eene zaak wordt, waarmede zich de gemeente heeft bezig te houden.

Ik geloof, dat er nooit een geval van *gemeentelijke* tucht kan zijn, dat niet tot schande voor het geheele ligchaam is. Daarom schrijft Paulus aan de Corinthiers: »En zijt *gij* nog opgeblazen en hebt *gij* niet veel meer leed gedragen." Zij waren *allen vereenigd met de zonde*, die begaan was. Wanneer een zweer aan een der leden des ligchaams openbaar wordt, is dit een bewijs van den ziekelijken toestand van het gansche ligchaam. Eene vergadering zal nimmer de tucht kunnen uitoefenen indien zij zich niet in de eerste plaats één gemaakt heeft met de zonde des broeders; hetzij in dankbaarheid jegens God, dat Hij den zoodanige heeft openbaar gemaakt, omdat haar toestand geestelijk was, hoewel er gebrek aan waakzaamheid is geweest; hetzij in het belijden der zonde als de hare, indien haar toestand niet zedelijk beter is.

Wat is het karakter der *vaderlijke* tucht en hoe oefent de *vader* haar uit? Het beginsel van deze tucht bestaat in zijne hoedanigheid van vader. Hij is niet in denzelfden toestand als het kind. Het moet iemand zijn, die meerder is en in genade en in wijsheid; hij ziet een ander struikelen of afdwalen; hij gaat tot hem en zegt hem: »Ik was vroeger in denzelfden toestand handel niet op deze maar op gene wijze." Hij bidt en smeekt hem terug te keeren en hangt hem een tafereel voor van de gevaren en moeilijkheden van den weg, doch afgeschilderd met liefde; zoo hij zich echter verhardt, dan bestraft hij hem. Hij kan zeer veel geduld oefenen tegenover de zwakheid en weinige ondervinding des anderen, daar hij zich steeds herrinnert dat ook hij zoo geweest is. Maak u altijd, zoo veel mogelijk, de dienaar van anderen en bewaar het karakter van vader; hetwelk bestaat in eene persoonlijke

meerderheid, gepaard gaande met genade. Geene menschelijke beweegreden mag ons verhinderen dit voorregt der liefde te behouden. De waarachtige liefde zegt: »hoe-wel ik, u overvloediger beminnende, minder bemind worde.» Deze liefde komt uit God en vertoont zich tegenover den broeder, die men uit kracht dier liefde niet in de zonde kan laten. Ik spreek hier niet van eene persoonlijke be-leediging mij aangedaan, maar van eene verkeerdheid in den wandel, waarin hij in zijn karakter als kind heeft gefaald. Wij komen in dit opzigt veel te kort, omdat wij de moeite en het verdriet vreezen, die zulk eene handel-wijze ons kan veroorzaken. Zie ik een heilige van den goeden weg afdwalen, dan wordt ik geroepen om al mijne pogingen in het werk te stellen om hem weder teregt te brengen. Hij is een schaap van Christus. Het moet mij op het harte wegen dat hij getrouw wandelt. Misschien zal hij mij zeggen, wanneer ik hem waarschuw: »Dat gaat u niet aan, gij hebt u niet met mijze zaken te be-moeijen,» of iets dergelijks; dit moet mij evenwel niet verhinderen hem met liefde te vermanen en hem te smeeken een kwaden weg, dien hij heeft ingeslagen, te verlaten. Hier-toe wordt echter een geest van genade vereischt en eene liefde groot genoeg, om de schuld des broeders op zich te nemen.

Eene andere tucht is die van Christus in Zijne hoedan-igheid als »Zoon over zijn eigen Huis.» Het voorgeval-lene met Judas is hierin van groot belang. Indien er geestelijk leven in het ligchaam is, zoo zal het kwaad er niet kunnen blijven. Het is onmogelijk dat de huichelarij welke andere zonde ook, daar bedekt blijft, waar geestelijk leven is. De genade van Jezus komt, in het geval met Judas, alles te boven; en dit zal altijd zoo zijn. Door deze genade werd het kwaad openbaar: »Die de hand met mij in den schotel indoopt, die zal mij verraden.» »Judas dan de bete genomen hebbende,» (het was de volmaakte genade van Jezus, die zich juist op het oogenblik, dat Judas openbaar zou worden, vertoonde, want het was tegen Hem, dat Judas zondigde) »ging terstond heen.» (Joh. 13 : 30).

De tucht van Christus wordt niet toegepast, *dan over hetgeen openbaar geworden is*; verder gaat zij nooit.

Daarom lezen wij ook, dat de discipelen onder elkander vroegen, wat de woorden van Jezus beteekenden. Voor dat de zonde begaan was werd het geweten der vergadering niet geraakt. De tucht des Vaders houdt zich met datgene bezig, wat noch niet openbaar is, b. v. eenen verkeerden toestand des harten of iets wat mogelijk later openbaar zou kunnen worden. Zie ik, als oudere broeder, een jongere in gevaar, zoo moet ik hem met vaderlijke zorg behandelen en hem over zijne verkeerdheid spreken; maar dit is geheel iets anders dan de tucht der gemeente.

Zoodra ik eene vaderlijke tucht uitoefen, moet ik, ten opzichte van de zaak die mijne vermaning vereischt, in gemeenschap met God zijn; ik moet de oorzaak weten te onderscheiden van het kwaad, dat bij mijnen broeder bestaat, hetwelk hij zelf niet kan oordeelen, omdat hij het doorzigt mist, wat ik door mijne geestelijke ondervinding heb verkregen; welke ondervinding mij het regt geeft met trouwe liefde mijnen broeder te behandelen hoewel er mogelijk niemand is, die mijne handelwijze kan beoordeelen.

Het met elkaar verwarren van deze drie zaken: de persoonlijke waarschuwing,—de tucht des Vaders uitgeoefend met eene broederlijke zorg,—en de tucht van Christus »als Zoon over zijn eigen Huis,» of de gemeentelijke tucht, heeft zeer vele schadelijke gevolgen gehad.

De tucht moet uitsluitend ten doel hebben de uitsluiting van eenen persoon te voorkomen. In negen van de tien gevallen moest men alleen de persoonlijke tucht uitoefenen.

Is er sprake van de tucht »van den Zoon over zijn eigen Huis,» zoo moest de Gemeente haar nimmer aanvangen zonder zich met hem, die gezondigd heeft, één gemaakt te hebben, door de zonde als aan allen gemeen te belijden en door zich te verootmoedigen, dat het kwaad tot zulk eene hoogte is kunnen komen. De uitoefening dier tucht is alsdan geene regtspleging maar veeleer eene schande voor het ligchaam. Het geestelijk leven zal de Gemeente zuiveren van de huichelarij, van de besmetting \*) en van

---

\*) Vergelijk Deut. 17 : 7, 12, 13, welke plaats Paulus aanhaalt in 1 Cor. 5 : 12, 13; vergelijk 2 Cor. 7 : 11. Zij zelven en de eer Gods waren in het spel.

elke verkeerde zaak, zonder dat men ooit tot het daarstellen van een tribunaal behoeft te komen. Niets moest verder van ons verwijderd zijn dan de gedachte dat men in het Huis Gods zaken op eene geregtelijke wijze kan behandelen. Veronderstellen wij; dat er in ons huis een schandelijk en onteerend feit voorvalt: zou het gansche huis er niet door onteerd zijn? Zou een van de leden der familie onverschillig omtrent dit voorval kunnen zijn en zou hij kunnen zeggen, dat gaat mij niet aan? Het zou kunnen gebeuren, dat, ter liefde der anderen, een ondeugende zoon uit het huis verwijderd werd. Alle pogingen om hem tot berouw te brengen zijn mislukt, hij is onverbeterlijk; hij bederft de familie. Er blijft dus niets anders over dan het uiterste te beproeven. Men is in de noodzakelijkheid om hem te zeggen: »Ik kan u hier niet langer houden. Ik kan niet toelaten dat gij door uwe verkeerdheden en misdaden eenen noodlottigen invloed op de anderen uitoefent." Zou dit niet een onderwerp van tranen, van rouw, van smart en van schande voor het gansche huisgezin zijn? De andere kinderen zullen zeker liever over dit onderwerp zwijgen. Hunne vrienden zullen zich ook wachten er een woord van te reppen om hun geen verdriet aan te doen.

Ziedaar eene schilderij van hetgeen in het Huis des Zoons moet plaats vinden. Reeds bij de gedachte aan het uitsluiten van een lid moest men met schrik vervuld zijn. Welk eene algemeene schande, welk eene droefheid, welk een lijden brengt het niet te weeg! Niets is meer tegen God dan een proces in de Gemeente.

Het is waar dat de Gemeente in zwakheid, ellende en verderf gedompeld is, doch dit verzwakt geenszins hetgeen wij gezegd hebben. Integendeel, hoe grooter het kwaad in de Gemeente is, hoe grooter ook de verantwoordelijkheid is van hem, die eenige herderlijke gave heeft; hoe meer zij zich ook aan de heiligen moeten laten gelegen liggen en hen met zorg weiden.

Niets gaat mij meer ter harte, dan God in mijne gebeden te vragen om herders aan de vergaderingen zijner kinderen te geven. Door herder versta ik een man, die op zijn eigen hart al de smarten, al den onrust, al de ellende en

al de zonden van zijnen broeder kan dragen, ze aan God kan voorstellen en van God kan vragen al wat tot zijne verligting en genezing kan strekken, zonder dat de tus-schenkomst van eenen anderen broeder noodzakelijk wordt.

Hierbij valt nog eene zaak op te merken. Het gevolg van de uitoefening der tucht kan afsnijding zijn; zoodra men echter tot zulk een gemeenschappelijk oordeel komt moet de tucht geheel en al ophouden van het oogenblik af, dat hij, die gezondigd heeft, is afgesneden. »Oordeelt gij niet die *binnen* zijn? Maar die *buiten* zijn oordeelt God,» (1 Cor. 5 : 12).

Aan den anderen kant moet de vraag nooit bij mij opkomen of ik mij met dezen of genen persoon die binnen is kan vereenigen. Het is voorwaar eene zeer vreemde zaak, dat een broeder zich van de gemeenschap berooft om dat een ander van wien hij geene goede gedachte koestert, of met wien hij niet op eenen goeden voet is, tegenwoordig is. Komt men hiertoe, dan sluit men zichzelve buiten om een ander! »Want wij velen zijn één brood, één lichaam; dewijl wij allen ééns broods deelachtig zijn,» (1 Cor. 10 : 17). Mij van het avondmaal te verwijderen is hetzelfde als of ik zeide dat ik geen christen ben, omdat een ander niet goed heeft gewandeld. Niet alzoo moet men handelen. Ik behoef niet alles lijdelijk aan te zien en het is mijne roeping de zaak te bespreken; doch ik moet nimmer de dwaasheid begaan om mij zelven uit te sluiten uit vrees, dat een zondaar zich in de vergadering der kinderen Gods indringt. Indien ik anders handel, dan geef ik te kennen dat ik de tucht over het geheele Huis op mij alleen neem, en oordeel niet alleen den persoon, maar *de geheele vergadering*.

Tot het einde toe moet de tucht ten doel hebben om den dwalende teregt te brengen. De afsnijding of de ban is eigenlijk gezegd geene uitoefening der tucht, maar geeft te kennen, dat de tucht onvoldoende is en een einde heeft genomen. Uitsluiten, wil zeggen: de gemeente kan voor dien broeder niets meer doen. En ook deze daad geschiedt tot het welzijn van den gevallen. Indien men aan den

Satan kan overgeven het is opdat de geest zou behouden worden voor den dag des Heeren.

Wat nu de eenstemmigheid in zulke gevallen betreft, zoo moet men zich altijd herinneren, dat het de Zoon is, die de tucht over zijn eigen Huis uitoefent.

Paulus moest de gemeente te Corinthe aansporen om de tucht uit te oefenen. De gedachte als of men regt heeft aan de uitoefening der tucht deel te nemen moet verre van ons verwijderd zijn. Men kan er toe gedwongen worden het te doen; maar zou er iets verschrikkelijkers kunnen zijn dan *het regt* te vragen om de tucht uit te oefenen! Men zou alsdan het huisgezin Gods in een geregtshof veranderen. Zou het niet verschrikkelijk zijn, wanneer de kinderen tot een vader, die een ondeugenden zoon buiten de deur moet zetten, zeiden: » Wij hebben het *regt* om u te helpen als onze broeder uit het huis verwijderd wordt? » De apostel was verplicht de Corinthiërs te *dwingen* tot uitoefening der tucht, en deze vermaning was voorzeker aan zijne plaats. Maar hij zegt hun: » Er is zonde *onder u . . .* en *gij* hebt geen rouw gedragen opdat hij, die deze daad begaan heeft, uit *het midden van u* werd weggedaan. » Hij vermaant hen eerst te erkennen dat de zonde, waarvan hier sprake was, *de hunne* was, zoowel als van hem, die ze begaan had; en dan besluit hij met deze woorden: » Doet *gij* dan dezen boozen uit *ulieden* weg. » De gemeente is niet in staat om de tucht naar behooren uit te oefenen, zoo lang zij de zonde des broeders niet als de hare erkent.

Tot hen, die zich daartoe geroepen gelooven wordt gezegd: » Bestraf die zondigen in tegenwoordigheid van allen, opdat ook de anderen vreeze mogen hebben, » (1 Tim. 5 : 20). » Broeders, indien ook een mensch overvallen ware door eenige misdaad, *gij*, die geestelijk zijt, brengt den zoodanigen te regt met den geest der zachtmoedigheid; ziende op u zelve, opdat ook *gij* niet verzocht wordt, » (Gal. 6 : 1). Is het kwaad echter van zulk een karakter dat het de afsnijding noodzakelijk maakt, zoo moet de gemeente hiertoe overgaan, niet als gebruik makende van een *regt*, maar als *gedwongen* om zoo te handelen. Door deze daad worden zij, die haar moeten volbrengen, gedwon-

gen hunnen ongelukkigen toestand te erkennen en met schaamte te belijden. Zij verwijderen zich van den schuldigen en onboetvaardigen, die in de schande zijner misdaad alleen gelaten wordt, (zie 2 Cor. 2 en 7).

Op zulk eene wijze werden de Corinthiërs door den apostel gedwongen de tucht uit te oefenen. De geheele Gemeente als zijnde één ligchaam, was schuldig zoo lang hij die de misdaad begaan had, aanwezig was. Zij moest geheel en al door de tucht gereinigd worden. En hoeveel moeite had zij niet om haar uit te oefenen? Dit is, geloof ik, de beteekenis dezer woorden: »Dien gij nu iets vergeeft, dien vergeef ik ook: want zoo ik ook iets vergeven heb, dien ik vergeven heb, heb ik het vergeven om uwentwil, voor het aangezicht van Christus, opdat de satan over ons geen voordeel krije; want zijne gedachten zijn ons niet onbekend,» (2 Cor. 2 : 10, 11). Hetgeen de satan zocht te bewerken was dit: Paulus had de afsnijding aanbevolen (1 Cor. 5 : 3 — 5), en de Gemeente aarzelde dit te doen, daar zij geen gevoel had van de grootheid der misdaad, daar zij niet jaloersch was op de eer van Christus en zichzelf spaarde door de zonde toe te laten, zonder zich over de wederaanneming van den schuldige te verontrusten, omdat zij slechts aan hare eigene eer dacht. Daarom wil Paulus, dat zij ook nu in vereeniging met hem zou handelen ten opzichte van de wederopname.

Het doel van den satan was, zonden onder de broeders in te voeren en hen daaromtrent onverschillig te maken; en toen deze zonden tot hunne eigene schande openbaar werden, hen te dwingen als regters de zonde te bestrijden, om daardoor eene oorzaak van verschil tusschen Paulus en de vergadering der heiligen te Corinthe daar te stellen. De apostel maakt zich echter één met het geheele ligchaam, eerst door hen te dwingen zich te reinigen, en daarna door zijne begeerte te kennen te geven, dat hij die gecensureerd is, zoowel in zijnen als in hunnen naam weder opgenomen zou worden, opdat er eenheid tusschen hen zou zijn. Hij handelt met hen; hij vereenigt hen in dit alles met zichzelf; en alzoo is hij, hoewel afwezend, toch daar, hetzij voor de censuur, hetzij voor de wederop-

name. Zoo het geweten des ligchaams niet gevoelt dat de uitsluiting slechts dient om het ligchaam zelf te reinigen, waarvoor is deze uitsluiting dan nuttig?

Het huis moet rein gehouden worden. De zorg, die de Vader en de Zoon »over zijn eigen Huis» daarover heeft, zijn twee verschillende zaken. De Zoon geeft zijne discipelen over in de hoede des Vaders. (Joh. 17). Dit is niet hetzelfde, als het Huis in orde te hebben. In Joh. 15 zegt hij: »Ik ben de wijnstok; gij zijt de ranken; mijn Vader is de landman.» Dit zijn de zorgen des Vaders. Hij reinigt de ranken, opdat zij zooveel mogelijk vrucht dragen. Wanneer de Zoon echter in zijn Huis handelt, dan is er geen spraak van enkele personen; het *Huis* moet rein gehouden worden. »Indien wij ons zelven oordeelden, zoo zouden wij niet geoordeeld worden.»

Er zijn dus drie soorten van tucht:

1<sup>o</sup> Die welke alleen broederlijk is: Ik ga naar eenen persoon, die mij beleedigd heeft; ik moet echter naar genade handelen.

2<sup>o</sup> De *vaderlijke*. Zij moet met teederheid en medelijden uitgeoefend worden. Men moet op dezelfde wijze handelen als het een goed vader zou doen met een kind dat gezondigd heeft.

3<sup>o</sup> Die van den »Zoon over zijn eigen huis» door welke wij moeten handelen onder de verantwoordelijkheid van de reinheid in het huis te bewaren, zoodat het geweten van hen, die in het Huis zijn in overeenstemming is met de natuur van dat huis. Bij deze tucht moet niet alleen een enkel persoon, maar het Huis, het Ligchaam, het geweten des Ligchaams handelen.

De uitwerking kan de herstelling van den zieke zijn; maar, hoewel dit een kostelijke genade is, zoo is dit toch niet het eigenlijk doel der tucht. Het is niet alleen de herstelling van een persoon, die men op het oog heeft, maar vooral de verantwoordelijkheid van het huis van elken smet te zuiveren. Het geweten van allen is er in betrokken en dit kan dikwijls zeer veel droefheid veroorzaken.

De tucht moet uitgeoefend worden in eenen priesterlijken

geest. De priesters aten het zondoffer in de heilige plaats (Levit. 10). \*).

Wat is het karakter van het standpunt, dat Jezus nu ingenomen heeft? dat van eenen dienst als priester en wij zijn met Hem vereenigd. Indien in de Gemeente deze priesterlijke voorspraak meer bestond, afgebeeld door het eten van het zondoffer in de heilige plaats, dan zou men er niet aan denken om eene Gemeente tot een geregte-lijk tribunal in te rigten.

Welke smart, welke verslagenheid en welke levendige droefheid brengt eene schandelijke daad door een der kinderen begaan, niet over al de leden des huisgezins! En Christus voedt Hij zich niet met het zondoffer? Heeft Hij onze ongerechtigheden niet gedragen? Nam Hij onze smarte niet op zich? Hij is het hoofd zijns ligchaams, de Gemeente; en bijgevolg is Hij niet gewond en bedroefd in een Zijner leden? Voorzeker, Hij is het!

Indien ik in de noodzakelijkheid verkeer aan eenen gevallen broeder eene persoonlijke vermaning te rigten, zoo moet ik steeds bedenken dat ik dan eerst bekwaam zal zijn het met zegen te doen, wanneer mijne ziel zich door eene priesterlijke dienst aangaande dit onderwerp, zal hebben voorbereid.

Wat doet Christus? Hij draagt de zonde op zijn hart, en is de voorspraak voor God, opdat zijne genade de wond heele. Op dezelfde wijze moet ook het kind Gods de zonde van zijnen broeder op zijn hart dragen en voor God brengen. Hij pleit bij den Vader, als een priester, opdat de breuk in het ligchaam van Christus, waarvan hij lid is, geheeld worde.

Ik twijfel er niet aan, of zoodanig moet de geest zijn waarin wij de tucht uitoefenen. Maar het is juist daarin, dat wij falen. Er ontbreekt genade om het zondoffer te eten.

---

\*) Ik geloof niet, dat eenig persoon of eenig ligchaam van christenen de tucht kan uitoefenen zonder zelf een rein geweten te hebben en voor dat hij de gansche magt der zonde voor God heeft gevoeld, als had hij ze zelf begaan. Dan zal hij handelen als of hij zelf de behoefte gevoelde zich te reinigen. Het is duidelijk, dat dit alleen slechts plaats heeft in het geval van bepaalde zonden.

Wanneer de vergadering als ligchaam moet handelen, dan valt er nog iets meer op te merken. Zij moet zichzelf verootmoedigen, tot dat zij zelve gereinigd is. Dat is de kracht der woorden van den apostel. »En gij hebt geen rouw gedragen.»

Er was te Corinthe te weinig geestelijk leven om het kwaad op zich te kunnen nemen, en daarom zegt de Apostel tot hen: »Gij hadt er van gereinigd moeten worden; gij een gebroken en verootmoedigd hart moeten hebben omdat zulk eene zaak niet verwijderd was; de heiligheid van het Huis van Christus had u ter harte moeten gaan.†)

De priesterlijke dienst heeft nog een ander karakter, namelijk, het reine van het onreine af te sonderen. De priesters mogten noch wijn noch sterken drank drinken, opdat zij in eenen geestelijken toestand zouden blijven in overeenstemming met de bediening des heiligdoms, en waren daardoor bekwaam het reine van het onreine te onderscheiden. Dit is ook voor ons noodzakelijk. Zoo wij met het kwade te doen hebben, dan moet er gemeenschap van gedachten en inzichten tusschen ons en God zijn. Ons doel moet het doel Gods zijn. Zijn Huis is de plaats, het tooneel waar de orde Gods zich vertoont. Er wordt tot de vrouw gezegd, dat zij »eene magt (deksel) op het hoofd moet hebben om der engelen wil» (1 Cor. 11:10) en dit wel omdat de orde Gods in de gemeente moet gehandhaafd worden. Niets mag er in het huis Gods geduld worden, wat deze wezens, gewoon om de orde

---

†) Een beginsel zeer belangrijk in de praktijk doet zich hier voor. Indien de toestand van het geheele ligchaam niet geestelijker is dan die van den persoon, die gezondigd heeft, zoo is het ligchaam buiten staat om de tucht ten opzichte dezer zonde uit te oefenen. Het moest zoo zijn, maar het kan niet, omdat men in den naam van Christus geen invloed heeft op zijn geweten. Christus zou niet vertegenwoordigd zijn. Is mijn ligchaam in eenen slechten toestand, zoo kan een plaatselijk gebrek niet genezen zonder de geheele herstelling mijner gezondheid. In dit geval wordt de zedelijke toestand van het ligchaam openbaar in den enkelen persoon en het ligchaam kan hem niet genezen. Het is daarom noodzakelijk, dat het gansche ligchaam zich schuldig verklaart en de zonde als de zijne belijdt, niet alleen op eene priesterlijke wijze, maar als werkelijk schuldig; en zich alzoo door zijne eigene verootmoediging, van de zonde ontdoe, den zondaar evenwel verwijderende tot dat hij zich bekeert, want men mag de zonde niet onder zich houden.

gade te slaan, die met de tegenwoordigheid Gods overeenkomt, zou kunnen schokken. Dit alles is geheel en al vernietigd. De heerlijkheid der Huizes zal volkomen geopenbaard worden, als Jezus in heerlijkheid komen zal en dat wel alleen dan. Wij moeten echter begeerig zijn, dat zij er zooveel mogelijk bestaat door de kracht des H. Geestes. Toen Israël uit zijne ballingschap terugkwam, nadat het Lo-Hammi over hen was uitgesproken, de heerlijkheid uit het Huis was verdwenen en de openbaring van de tegenwoordigheid Gods niet meer in hun midden gevonden werd, trachtten toch Nehemia en Esra niet minder naar de gedachten Gods te handelen. Onze tegenwoordige toestand is dezelfde als de hunne. En wij, wij hebben iets, wat zij misten. Wij zijn altijd een overblijfsel geweest. En zie hier hetgeen voor ons is: »Waar twee of drie vergaderd zijn in mijnen naam, daar ben ik in het midden van hen.» (Matth. 18 : 20). Ik kan mij dus altijd, ook te midden van de ontzettende verwarring in de kerk, vasthouden aan eenige onveranderlijke beginselen.

Het is aan de vergadering van »twee of drie,» dat Jezus niet alleen Zijnen naam, maar ook Zijne tucht en de magt om te binden en te ontbinden, heeft gegeven. Welk eene heerlijke vertroosting! Het groote beginsel der eenheid blijft waar, ook te midden van het verval.

Slaan wij het 20<sup>ste</sup> hoofdst. van het evangelie van Johannes open, zoo lezen wij daar, dat, toen Jezus Zijne discipelen uitzond, Hij op hen blies en tot hen zeide: »Ontvangt den H. Geest; zoo gij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven; zoo gij iemands zonden houdt, dien zijn zij gehouden.» Hier is geen sprake van een stelsel der Gemeente als ligchaam, maar van de kracht des H. Geestes die eene geestelijke onderscheidingsgave in de discipelen bewerkte, als zijnde gezanten van Christus en in den naam van Christus handelende. De tucht moet de vrucht van de kracht des H. Geestes zijn. Zij die niet uit de magt des Geestes voortvloeit is niets.

In beginsel hebben wij al het noodige gezegd. Dat wij inderdaad een klein overblijfsel zijn verandert niets aan de zaak. Bovenal moet de tucht beschouwd worden, niet

als een proces, niet als eene zaak waar zondaars andere zondaars oordeelen, maar als eene dienst in het Huis Gods uitgeoefend door de werkzaamheid des H. Geestes. De eenstemmigheid \*) ten dezen is eene eenstemmigheid van gewetens die ontwaakt zijn door de noodzakelijkheid om de reinheid in het Huis te bewaren.

Het is eene verschrikkelijke zaak om voor zondaars te hooren spreken over het oordeelen van eenen anderen zondaar, maar het is eene gezegende zaak hem verootmoedigd te zien door de zonde, die onder hen openbaar geworden is.

Nogmaals doe ik opmerken dat de tucht in den geest der genade moet uitgeoefend worden. Kan ik niet in genade handelen, zoo mag ik in het geheel niet handelen, zoo ik ten minsten geen oordeel over mij zelven wil halen. » Oordeelt niet opdat gij niet geoordeeld wordt; want met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden; en met welke maat gij meet, zult gij gemeten worden » (Matth 7:1, 2). Gaan wij tot een ander om een oordeel uit te spreken, zoo keert dit oordeel zich tot ons zelven.

Wat de moeilijkheid betreft waarin die heiligen zich bevinden, die zich vereenigen zonder de gaven van eenen herder onder zich te hebben, zoo is mijn gebed dat God in hun midden herders geeft. Ik geloof echter dat overal waar broeders zich vereenigen en naar de beginselen eener ware broederliefde wandelen, zij even zoo gelukkig kunnen zijn als anderen onder verschillende omstandigheden geplaatst, ten minste zoo zij hun standpunt in eenvoudigheid bewaren en niet beginnen om gemeenten te stichten.

---

\*) Wat betreft de eenstemmigheid, zoo is het duidelijk dat zij wenschelijk is; maar des Apostels voorschrift is zich over de ongehoorzaamheid te wreken, wanneer de gehoorzaamheid zou vervuld zijn; dat is: nadat de H. Geest door de bewerking Zijner genade hen, die zich aan zijne vermaningen onderwerpen, afgezonderd had, zij die zich niet daarnaar gedroegen zelven het voorwerp zouden worden van de tucht die hij uitoefende. Het is klaar dat, indien iemand eenige ergerlijke zonde niet tegenstaat, zulks geenszins de uitoefening der tucht behoort te verhinderen; maar het kan aanleiding geven dat hij die zoo handelt zelf het voorwerp der tucht wordt. Het zou echter kunnen gebeuren dat ernstige vertoogen van een' getrouw wandelenden broeder de tucht deden uitstellen, en aanleiding gaven tot een meer grondig onderzoek naar den wil van God.

Zonder twijfel zal, zoo ik de schapen des Heeren lief heb hun voorspoed mij ter harte gaan; en bij gevolg zal ik den Heer bidden hun herders te geven. Na de persoonlijke gemeenschap met den Heer is mij niets heerlijkers, niets gezegender dan de zorgen van eenen herder om de kudde des Heeren te weiden, maar het is de kudde *des Heeren*, niet zijne eigene, die hij weidt. Ik lees in Gods Woord nergens van een herder en *zijne* kudde, anders dan wanneer er sprake van Jezus is. Dit verandert geheel en al het aanzien der zaken.

Wanneer een christen gevoelt dat de kudde, waar over hij geroepen is te waken de kudde *des Heeren is*, welke gedachten van verantwoordelijkheid, van ijver, van waakzaamheid zal dit gevoel niet bij hem verwekken!

Niets is mij heerlijker dan het: »*Hebt gij mij lief?—Weid mijne schapen,—hoeft mijne lammeren.* Neen, ik vind op deze aarde niets zoo kostelijk dan de zorgen van eenen getrouwen herder, van een' man die gedreven door de liefde de geheele last van pijn en onrust, van beproevingen en verzoeking en eener ziel op zich neemt, die ze aan God weet voor te stellen en er zich met Hem over weet te onderhouden. Ik geloof dat zulk eene dienst de gelukkigste en de gezegendste betrekkingen daar stelt: Laat ons echter niet denken dat »de Groote Herder" zelf geene zorg voor zijne schapen kan dragen, omdat hen herders van den tweeden rang ontbreken. O! zoo de broeders die zich te zamen vereenigen zich vasthouden aan den Heer, zoo zij zich niet verbeelden te zijn wat zij niet zijn, zoo zullen zij zonder gevaar kunnen wandelen, zelfs dan als er geene herders onder hen zijn, omdat hun in dezen toestand de zorgen van den Oversten Herder niet zal ontbreken. Wachten wij ons om God onze armoede te verwijten, als of Hij zelf niet voor ons kan zorg dragen. Van het oogenblik af dat de magt des Geestes ter zijde wordt gesteld, is de magt des *vleesches* ingevoerd.